

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Право

Адвокатура не наступає?

СТОР. 4—5

До Дня захисника України

Вітчизна дорожча за власне життя

СТОР. 12—13

Культура

У череві Синього кита

СТОР. 20

№№ 194-195 (6448-6449) СЕРЕДА, 12 ЖОВТНЯ 2016 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

До кінця року оприлюднять енергетичну стратегію

Шляхи вдосконалення процесу приватизації та залучення приватного капіталу до об'єктів паливно-енергетичного комплексу обговорювали під час слухань у профільному парламентському комітеті. Участь у заході брали народні депутати, урядовці, представники Фонду державного майна, Національної комісії з питань регулювання енергетики та комунальних послуг, експерти.

В. о. голови Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олександр Домбровський нагадав, що нещодавно парламент ухвалив закон про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, і в першому читанні законопроект про ринок електричної енергії. «Важливо зрозуміти, як ми можемо забезпечити енергетичну безпеку і незалежність нашої країни через ефективне управління державними підприємствами цієї галузі. Крім того, особливої уваги заслуговує питання кадрового забезпечення», — підкреслив він. СТОР. 2

Повернення делегації РФ дискредитує ПАРЄ

Президент ПАРЄ Педро Аграмунт у понеділок на відкритті осінньої сесії Асамблеї ані словом не згадав про окупацію Росією частини українського Донбасу, проте заявив, що деякі групи заважають вести діалог із Москвою. Про це повідомила Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко, яка перебуває у складі української делегації у Страсбурзі, на своїй сторінці у Фейсбук. За її словами, даються взнаки часті поїздки Аграмунта до Москви і його спілкування з кремлівським режимом. «Він публічно бідкається, що відсутність Росії в ПАРЄ не йде на користь ані РФ, ані ПАРЄ, ані іншим 46 країнам — учасникам Асамблеї... Разом з тим він жодного разу не згадав Донбас, не вимовив такого слова, як Донбас, навіть про відданість Мінським угодам не говорив, а якось обтічно підсумував про те, що «мета проведення діалогу між 47 країнами не повинна підривати наші цінності», — заявила Геращенко. СТОР. 15

В армії чекають, що представлені зразки надійдуть до війська

Про це міністр оборони Степан Полторак сказав на відкритті презентаційного форуму виробників військової та спецтехніки, озброєнь і виробів для потреб армії, оборони й силових відомств. У рамках цього заходу в Міжнародному виставковому центрі розгорнуто одразу кілька експозицій — XIII Міжнародна спеціалізована виставка «Зброя та Безпека-2016», форум «Технології Захисту/ПожТех» і X Міжнародний авіакосмічний салон «Авіасвіт — XXI».

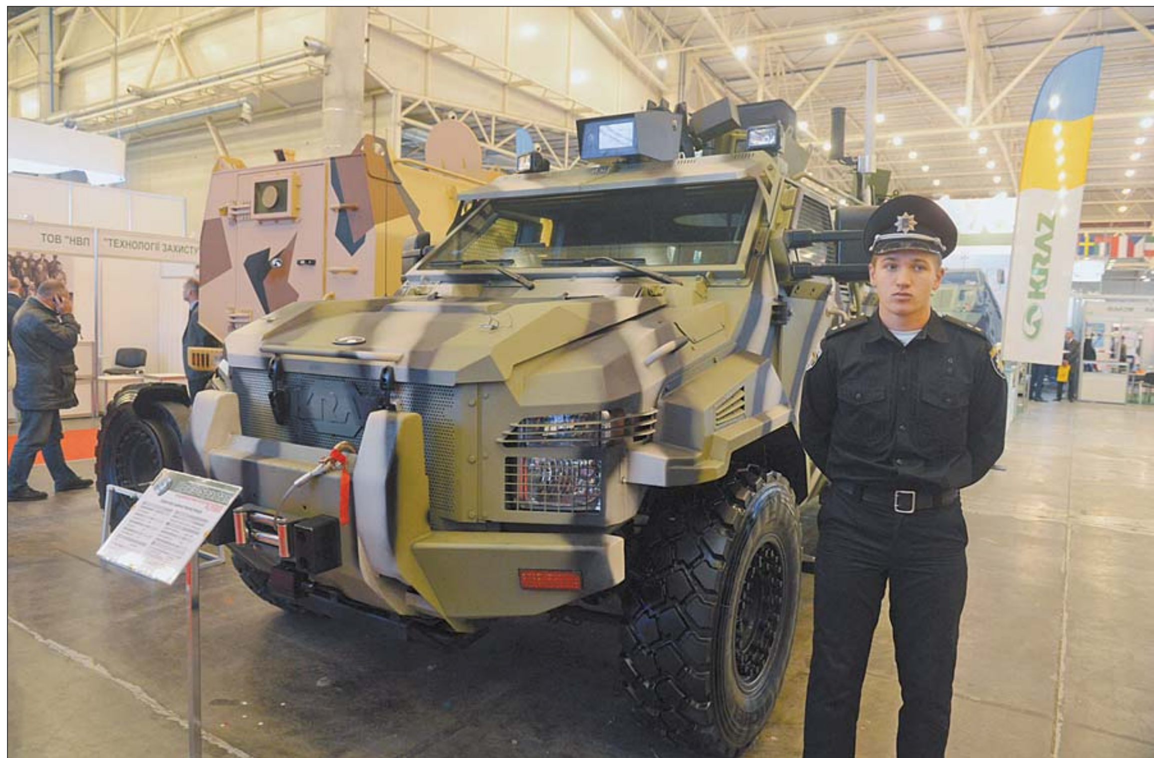

У центрі: міністр оборони України Степан Полторак.

— Реформування ЗСУ має тривати паралельно з реформами в економіці та ОПК. Для мене важливий серійний варіант. Настав час виходити зі стану розробок на кінцевий етап виробництва, щоб представлені тут зразки надійшли до війська. Всім компаніям, які що вони хочуть забезпечувати армію, потрібно працювати набагато краще, ніж вони працюють сьогодні. Ще раз повторю — для ЗСУ цікава готова продукція, а її, на жаль, не так багато, — сказав Степан Полторак журналістам, які оточили міністра під прикриттям броньованих автомобілів «Козак-2» і «Козак-5».

На одному великому майданчику представлені розробки та дослідні зразки трьохсот учасників — вітчизняних і закордонних компаній з 12 країн. Ця широкомасштабна експозиція — презентація гравців ринку озброєнь і спецтехніки. Вона відбувається напередодні Дня захисника Вітчизни, який в Україні відзначається 14 жовтня, і є певним перспективним подарунком для наших воїнів і силовиків.

СТОР. 6

Спеціалізований броньований автомобіль КрАЗ-SPARTAN, обладнаний системою безпілотного керування.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

ПОДІЇ

Наслідки зливи ліквідовано

Під час зливи та сильного вітру 8 жовтня у Дніпрі впало 30 дерев, було обірвано майже 100 ліній енергозбереження. Всього за кілька годин в обласному центрі випала місячна норма опадів. Уже наступного дня було виконано всі аварійні роботи, відновлено освітлення і ліквідовано дві ями на дорогах міста, в які потрапили машини городян. Влада Дніпра запевнила, що водії постраждалих від стихії авто отримають компенсацію за моральні та матеріальні збитки, **повідомляє наш власкор Олена ЧЕРНЯВСЬКА.**

Вугілля переправляли на надувному човні

Співробітники спецпідрозділу Головного управління ДФС у Луганській області «Фантом» затримали партію вугілля, яку намагалися незаконно перемістити через лінію розмежування у незвичний спосіб. На несанкціонованій переправі через річку Сіверський Донець між селами Лопаскіно і Трьохізбенка житель окупованого Слов'яносербська на надувному гумовому човні перевозив через лінію розмежування півтонни вугілля.

Під час перевірки встановлено, що цей громадянин налагодив своєрідний бізнес з надання послуг з перевезення вантажів на окуповану територію і назад за грошову винагороду. Цього разу він перевозив вугілля, вартість якого оцінено в майже дві тисячі гривень, **інформує наш власкор Павло ВОРОНЦОВ.**

КОРОТКО

■ Романівська районна рада Житомирської області передала зі свого фонду оплати праці 25 тисяч гривень на потреби бійців АТО — їх використають на придбання термобілизни, **інформує наш власкор Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.**

■ У Софіївському районі, що на Дніпропетровщині, після реконструкції відкрили водогін. На це з державного та обласного бюджетів виділено майже 19 мільйонів гривень.

■ Ужгородський національний університет підписав угоду з компанією Microsoft про реалізацію програми Microsoft Imagine Academy щодо підготовки IT-спеціалістів. Програма є частиною комплексу заходів для отримання українцями якісних знань, **повідомляє наш власкор Василь НИТКА.**

Україна та Польща прискорять реалізацію спільних проектів у військово-технічній сфері *(УНІАН)*

До кінця року оприлюднять енергетичну стратегію

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У свою чергу заступник голови профільного комітету Ольга Бєлькова повідомила, що більшість облгазів на сьогодні приватизовані, але не визначеним залишається питання використання державного майна, яке було передано в оперативне управління. Нині є певна колізія між законодавством і реальним життям.

Також, розповіла парламентарій, нещодавно відбулася низка обговорень стосовно майбутнього ПАТ «Укртрансгаз», його підпорядкованості. «Ми прийняли закон про ринок природного газу і зміни щодо реформування системи управління єдиною газотранспортною системою, які дозволять залучати інвестиції. Але важливо зрозуміти, чи є можливість вкладати кошти в «Укртрансгаз», — сказала народний обранець.

Заступник голови Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації Павло Різаненко вважає, що питання приватизації недооцінено. В основному акцент робиться на соціальних, економічних проблемах. Часто орієнтуємося на західні моделі приватизації, забуваючи про те, що цей процес в тих країнах давно закінчився. «По суті, ми живемо в економіці привласнення. Відбувається приватизація не тільки майна, а й процесу менеджменту. Держава не є і ніколи не була ефективним власником», — зазначив парламентарій.

Голова Фонду державного майна Ігор Білоус розповів, що в очолюваній ним установі розробляється нове законодавство про приватизацію. Робота над відповідним проектом закону буде завершена через декілька тижнів. Цей документ суттєво відрізнятиметься від чинного закону.

Крім того, наголосив Ігор Білоус, вже понад рік Фонд держмайна працює над приватизацією обленерго. «На сьогодні є консенсус між гілками влади, коли саме ми повинні виставити ці об'єкти на продаж. Є понад 15 зацікавлених інвесторів, більшість з яких вже підписали з нами договори конфіденційності. 95% це іноземні структури зі сфери енергетики, генерації, або дистрибуції, або мають відношення до торгівлі електроенергією. Сьогодні вони вивчають документи», — поінформував голова Фонду державного майна.

За його словами, до продажу пропонуються Хмельницькобленерго (70% акцій), Миколаївобленерго (70%), Тернопільобленерго (51%), Харківобленерго (62%), Запоріжжяобленерго (60%) і Черкасиобленерго. Також прийнято рішення про приватизацію ПАТ «Центренерго» (78,3% акцій).

А ще, повідомив він, підготовлено проект розпорядження Кабінету Міністрів про затвердження плану приватизації Криворізької і Сєвєродонецької ТЕЦ. А Херсонська і Одеська ТЕЦ повністю оцінені. Проект розпорядження направлений на розгляд уряду. «Українські ТЕЦ не є привабливими. Але ми все одно готуємо їх до продажу. Ведемо діалог з прибалтійськими, шведськими, угорськими інвесторами», — зазначив Ігор Білоус.

Крім того, додав голова Фонду держмайна, дві гідроелектростанції вже виставлені на продаж.

ФОТОФАКТ

Перший заступник голови комітету Анатолій Дирів (праворуч), секретар комітету Остап Єднак (на передньому плані) під час засідання Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, на якому, зокрема, розглянуто проект закону України (реєстр. № 5183) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо полегшення доступу до правосуддя внутрішньо переміщених осіб та інших категорій осіб, права, свободи чи інтереси яких були порушені внаслідок збройного конфлікту, тимчасової окупації, надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Заступник міністра енергетики і вугільної промисловості Дмитро Лабоженко повідомив, що уряд розробляє стратегії розвитку вугільної галузі та нафтовидобувної промисловості. А енергетичну стратегію оприлюднять до грудня цього року.

Сергій МЕЛЬНИК.

Зірвати маски з популістів

Реанімаційний пакет реформ учора презентував оновлену Дорожню карту реформ. Це такий собі покроковий план дій у 23 сферах державної політики. Як відомо, перша Дорожня карта, презентована РПР напередодні парламентських виборів 2014 року, на 80 відсотків увійшла до Коаліційної угоди. І у багатьох випадках адвокатування до цього документа допомагала ухвалювати ті чи інші рішення. Адже це була не лише вимога громадськості, а й прописана у Коаліційній угоді обіцянка політиків.

Наразі експерти РПР визначили сім пріоритетних сфер до кінця 2017 року: антикорупційна, судова реформи, а також публічної адміністрації, місцевого самоврядування, виборча, органів правопорядку та блок економічних реформ. Однак це не означає, що питання, які не увійшли у топ-7, є менш важливими.

Іван Міклош, керівник групи радників Прем'єр-міністра, співголова групи стратегічних радників з підтримки реформ в Україні, упевнений, що нині в Україні не стоїть питання, що робити. Є достатньо прогресивних документів, які відповідають на це запитання. Власне, експерт упевнений: з часів Майдану було досягнуто дійсно багато. Принаймні більше як за 20 років незалежності.

«Позитивні зміни та реформи продовжуються. Але погана новина — можна було зробити набагато більше. Крім того, є ризик, що ці зміни не вдасться закріпити», — зауважив він.

На думку І. Міклоша, нині важливо боротися з популізмом та популістами. На його переконання, це навіть більша загроза для України, ніж путінська Росія. Одним із прикладів популізму експерт назвав продовження мораторію на продаж землі сільськогосподарського призначення.

Він закликав ЗМІ, неурядові організації, громадянське суспільство активніше боротися з цим явищем. «Необхідно зірвати маски з популістів, аби стала зрозумілою їхня справжня мета», — додав він.

Окремо І. Міклош наголосив, що швидкі та ефективні реформи неможливі без об'єднання людей, які за них виступають. Водночас він додав: неможливо проводити ефективні реформи, не маючи підтримки з боку парламенту. Тому необхідно робити все можливе, аби покращити цю співпрацю. Власне, експерт переконаний: зробити це реально.

У свою чергу народний депутат, голова Комітету з питань запобігання та протидії корупції Єгор Соболєв акцентував увагу на існуванні великого спротиву як у провадженні вже ухваленого законодавства у сфері протидії корупції, так і щодо ухвалення нових законів. «Але я все більше схиляюся до думки, що це добре», — сказав він. За словами політика, історія країн, які нині є прикладом доброчесності — це історія, інколи навіть кривава, за впровадження всіх цих правил доброчесності.

«Ми були в рожевих окулярах, думаючи, що потрібно лише ухвалити добрі закони. Насправді, закон неможливо ухвалити, його потрібно відкрити», — додав парламентарій.

Він нагадав, що перший закон про відкриті декларації було ухвалено ще за часів Януковича, але суспільство не звернуло увагу на нього і не опікувалося щодо його впровадження.

«Основна ж ідея нашого ухваленого законодавства — змусити громадян подивитися, як сильно їх обкрадають, і розпочати боротьбу за те, щоб це зупинити», — наголосив Є. Соболєв.

За його словами, е-декларування — це повернення в реальність, поштовх для громадян зрозуміти, в якій клептократії ми живемо і чому дуже важливий контроль за доброчесністю, витратами. «Вся ця запекла боротьба, яка ведеться проти цього закону не що інше, як розуміння того, що Україна вперше починає жити по закону», —зауважив голова антикорупційного комітету.

Олена ГОРБУНОВА.

Уряд створив Національний комітет із промислового розвитку

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Кабінет Міністрів ухвалив рішення про створення Національного комітету із промислового розвитку. «Чи вважає хтось у цьому залі, що економічне місце України в світі є справедливим», — запитав під час учорашнього засідання уряду прем'єр Володимир Гройсман та констатував, що ні, бо все робиться не так, як треба. «Ми готуємо кадри, які не потрібні ринку і готуємо їх на технологіях та засобах виробництва, яких немає в реальному секторі, а наука взагалі стоїть осторонь», — сказав він та повідомив, що на посаду виконавчого директора новоствореного комітету пропонується народний депутат Анатолій Гіршвельд, який є членом парламентського Комітету з питань промислової політики та підприємництва.

На переконання прем'єра, нині у нас є п'ять-сім реальних напрямів у промисловості, розвиток яких дасть змогу створити десятки тисяч робочих місць та заробляти гроші до бюджету за рахунок економічного зростання.

Щоб зрозуміти, якою є ситуація з електронним декларуванням, уряд заслухав інформацію голови Національного агентства з питань запобігання корупції Наталії Корчак. Під час дискусії деякі урядовці розповіли про проблеми, які у них виникли під час заповнення е-декларації. Зокрема, міністр інформаційної політики Юрій Стець звернув увагу на неможливість роздрукувати чорновик декларації, щоб попрацювати з ним поза робочим місцем, а віце-прем'єр Павло Розенко зазначив, що вже п'ять років подає повну декларацію і нічого нового додати не зможе. Та оскільки в е-декларації з'явилися нові поля, то йому, щоб заповнити їх, треба писати некоректну інформацію або не подавати цю інформацію взагалі, бо він не має її у повному вигляді. «Як допрацювати декларацію, щоб усі могли сказати, що її форма чітко відповідає закону?» — запитав П. Розенко.

У зв'язку з цим В. Гройсман доручив міністру юстиції Павлу Петренку провести нараду за участі НАБУ, НАЗК та Генпрокуратури, щоб врегулювати всі юридичні колізії, які виникли після запуску системи е-декларування.

Крім того, прем'єр запропонував НАЗК доопрацювати інтерфейс е-декларації так, щоб кожен міг її добросовісно заповнити, та щоб система не заважала їм це робити, бо «це історичне питання, а не тільки питання роботи, яку потрібно зробити».

Звертаючись до чиновників, В. Гройсман закликав їх усвідомити, що необхідність заповнення е-декларацій є доконаним фактом. «Усі мають добросовісно заповнити декларації та раз і назавжди стати публічними. І на цьому питанні треба поставити крапку. Заповнили декларацію — будете нести повну відповідальність по закону. Не заповнили — будете нести відповідальність по закону», — підкреслив він.

Сергій КОВАЛЕНКО.

ДОВІДКОВО

30 жовтня 2016 року є останнім днем подачі електронних декларацій за 2015 рік для осіб, які займають відповідальне чи особливо відповідальне становище в органах державного управління або місцевого самоврядування. За порушення законодавства про е-декларування передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність, зокрема:

— несвоєчасне подання декларації особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (ч.1 ст. 172-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення) карається накладенням штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

— неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунку в установі банку-нерезидента або суттєвої зміни в майновому стані карається штрафом від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (ч.2 ст. 172-6 КУАП);

— за подання завідомо недостовірних відомостей про майно на суму 100—200 мінімальних зарплат (138—344 тис. грн.) передбачено штраф від 17 тис. грн. до 42,5 тис. грн. (ч. 2 ст. 172-6 КУАП);

— за подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей або умисне неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації (понад 344,5 тис. грн.) карається штрафом 42,5—51 тис. грн., громадськими роботами на строк від 150 до 240 годин або позбавленням волі на строк до двох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років (366-1 Кримінального кодексу України).

— набуття у власність активів у значному розмірі, законність підстав набуття яких не підтверджено доказами, а так само передача таких активів будь-якій іншій особі караються позбавленням волі на строк до двох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією майна (385-2 ККУ).

Візити до окупованого півострова — за межами міжнародних норм

Як стало відомо, представники чотирьох регіональних італійських парламентів планують відвідати Крим. Співголова міжпарламентської групи дружби Україна—Італія Сергій Алєксєєв засудив таке рішення і зазначив, що візит на окуповану територію стане порушенням норм міжнародного права, і цей факт повинен отримати відповідну оцінку міжнародних інституцій.

«Глибоко стурбований інформацією про намір депутатів регіональних парламентів відвідати окупований Крим, — зауважив він. — Якщо ця інформація підтвердиться, це стане грубим порушенням міжнародного права й має бути засуджено не лише владою Італії та України, а й світовим співтовариством».

Народний обранець, зокрема, наголосив: Автономна Республіка Крим є невід'ємною частиною території України, анексованою Російською Федерацією із застосуванням військових підрозділів та з порушенням основоположних принципів міжнародного права, дво- та багатосторонніх угод, зокрема: Статуту ООН (1945), Гельсінського заключного акта НБСЄ (1975), Будапештського меморандуму (1994), Договору між Україною та Російською Федерацією (1997).

Світова спільнота, відстоюючи норми міжнародного права, ухвалила низку резолюцій на підтримку територіальної цілісності України та невизнання кримського референдуму, зауважив С. Алєксєєв. Відповідні рішення прийнято й Генеральною Асамблеєю ООН, ПАРЄ, Радою Європи, Європейським парламентом, ОБСЄ, Венеціанською комісією, Парламентською асамблеєю ЄВРОНЕСТ.

«Ситуація в окупованому Криму загострилася, — підкреслив парламентарій. — Верховний суд Росії заборонив Меджліс кримськотатарського народу. Freedom House уже визнано це підтвердженням масових репресій етнічних меншин. Такий візит на півострів фактично означатиме схвалення цими депутатами політики Росії».

На офіційному сайті Верховної Ради також нагадують: український парламент ухвалив постанову, якою закликає міжнародне співтовариство ввести персональні санкції проти так званих «суддів Верховного суду Республіки Крим» і суддів Верховного суду Росії за рішення про заборону Меджлісу кримськотатарського народу. Наш законодавчий орган звернувся також до Парламентської асамблеї Ради Європи, ОБСЄ, НАТО та Європейського парламенту з пропозицією ухвалити відповідні резолюції із засудженням заборони Меджлісу.

Вл. інф.

Чого бояться «політичні динозаври»

Для формування фундаменту нової економічної політики та якісної зміни проекту Держбюджету на 2017 рік Радикальна партія запропонувала перелік із 15 законодавчих пріоритетів — від підвищення соціальних стандартів найменш захищених категорій населення до ініціатив, спрямованих на економічний розвиток та здобуття енергетичної незалежності країни.

Третина законопроектів із цього переліку була розглянута парламентом минулого тижня. Серед здобутків «Промислового дня» в парламенті:

1) прийняли за основу законопроекти №2554а-д та 2555а-д щодо розвитку вітчизняного виробництва шляхом стимулювання залучення інвестицій у реальний сектор економіки та створення нових робочих місць через індустріальні парки;

2) прийняли за основу законопроект №4549 щодо механізму закупівлі енергосервісу з використанням системи ProZorro для проведення масштабної енергомодернізації, яка в перспективі дасть країні економію понад 700 мільйонів куб. м природного газу;

3) прийняли за основу законопроект №5105 щодо підвищення ефективності державного інвестування, щоб держава перестала розпорошувати та розкрадати кошти платників податків і почала ефективно розгірівати економіку;

4) прийняли за основу законопроект №4117 про лібералізацію готівкових розрахунків та детінізацію економіки через запровадження електронних онлайн-РКО;

5) прийняли в цілому закон №3873 щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку для безперебійного забезпечення українських металургів сировиною та для першочергового забезпечення потреб оборонної промисловості й відбудови об'єктів інфраструктури.

На жаль, не вистачило голосів для прийняття законопроекту №3872 щодо зупинення індексації нормативної грошової оцінки землі з метою збереження виробничого потенціалу вітчизняних підприємств («замороження» земельного податку на два роки).

Усі ці законопроекти — потужний прискорювач економічного розвитку, орієнтований на залучення інвестицій, збільшення експорту та створення нових робочих місць з гідною заробітною платою.

Але шалений спротив індустріально-інвестиційним законопроектам, який ми побачили під час їх розгляду, засвідчив, що в парламенті засіли «політичні динозаври», які послідовно тягнуть країну в минуле, нав'язують нам свої неоліберальні стереотипи, збереження сировинної економіки, вічну залежність від кредитів МВФ. Запевняють нас, що по-іншому бути не може. Але їх уже меншість. Їхній час невпинно спливає!

Вони вже не раз були у владі і створили в країні умови, через які сьогодні:

— вигідніше виводити кошти в офшори, ніж інвестувати у виробництво у власній країні;

— талановитим людям легше емігрувати, ніж працювати в Україні та розвивати тут свій бізнес;

— вигідніше займатися імпортом та контрабандою, ніж виробництвом та підприємництвом;

— «реформаторами» називають тих, хто намагається зекономити на українській освіті і науці, а не зберегти та розвинути їх;

— молодь мріє бути чиновниками і прокурорами, а не підприємцями та науковцями;

— багато людей прагнуть еміграції, а не кращого майбутнього власних родин в Україні;

— у людей опускаються руки, бо їм здається, що розірвати це «зачароване коло» просто неможливо...

Цим «політичним динозаврам» вигідніше тримати країну та людей в бідності, а самим бути вічним «важливим посередником» між країнами-метрополіями та сировинною Україною. Саме тому вони показово виступають проти таких ініціатив, як державно-приватне партнерство, енергосервіс, індустріальні парки, експортно-кредитне агентство. Бо такі ініціативи відкривають Україні нові горизонти, роблять людей заможнішими й вільнішими та зменшують роль «політичних еліт».

Але успіхи «Промислового дня» вселяють віру, що ми це змінимо. Крок за кроком ми побудуємо успішну країну із сильною економікою, яку поважатимуть у світі! Встановимо справжні українські пріоритети та забезпечимо їх інструментами досягнення, виявимо українську політичну волю. Радикальна партія дякує всім економічним патріотам України!

Олег ЛЯШКО,
лідер Радикальної партії;
Віктор ГАЛАСЮК,
заступник лідера Радикальної партії з економічної політики, голова Комітету з питань промислової політики та підприємництва.

Список народних депутатів України, яким у третьому кварталі 2016 року здійснено видачу коштів для компенсації вартості оренди житла або винайму готельного номера

1 Амельченко Василь Васильович
2 Антонищак Андрій Федорович
3 Арешонков Володимир Юрійович
4 Артюшенко Ігор Андрійович
5 Бабій Юрій Юрійович
6 Балицький Євген Віталійович
7 Барвіненко Віталій Дмитрович
8 Барна Олег Степанович
9 Батенко Тарас Іванович
10 Безбах Яків Якович
11 Береза Юрій Миколайович
12 Березкін Станіслав Семенович
13 Березюк Олег Романович
14 Білоцерковець Дмитро Олександрович
15 Бондар Михайло Леонтійович
16 Брензович Василь Іванович
17 Бриченко Ігор Віталійович
18 Бублик Юрій Васильович
19 Бурбак Максим Юрійович
20 Вадатурський Андрій Олексійович
21 Валентиров Сергій Васильович
22 Ванат Петро Михайлович
23 Величкович Микола Романович
24 Веселова Наталія Василівна
25 Вілкул Олександр Юрійович
26 Вінник Іван Юлійович
27 Вітко Артем Леонідович
28 Вознюк Юрій Володимирович
29 Гаврилюк Михайло Віталійович
30 Гальченко Андрій Володимирович
31 Головко Михайло Йосифович
32 Геллер Євгеній Борисович
33 Голубов Дмитро Іванович
34 Гончаренко Олексій Олексійович
35 Горбунов Олександр Володимирович
36 Горват Роберт Іванович
37 Гузь Ігор Володимирович
38 Гуляєв Василь Олександрович
39 Дейдей Євген Сергійович
40 Демчак Руслан Євгенійович
41 Денисенко Анатолій Петрович
42 Дехтярчук Олександр Володимирович
43 Дзюблик Павло Володимирович
44 Дирів Анатолій Борисович
45 Дідич Валентин Володимирович
46 Добкін Дмитро Маркович
47 Добкін Михайло Маркович
48 Добродомов Дмитро Євгенович
49 Долженков Олександр Валерійович
50 Драюк Сергій Євсейович
51 Дроздик Олександр Валерійович
52 Дубінін Олександр Іванович
53 Євтушок Сергій Миколайович
54 Єднак Остап Володимирович
55 Єфремова Ірина Олексіївна
56 Жолобецький Олександр Олександрович
57 Заболотний Григорій Михайлович
58 Зубач Любомир Львович
59 Івченко Вадим Євгенович
60 Ільюк Артем Олександрович
61 Іщейкін Костянтин Євгенович
62 Кадикало Микола Олегович
63 Каплін Сергій Миколайович
64 Кацер-Бучковська Наталія Володимирівна
65 Кишкар Павло Миколайович
66 Кіраль Сергій Іванович
67 Кірш Олександр Вікторович
68 Кіссе Антон Іванович
69 Кіт Андрій Богданович
70 Кобцев Михайло Валентинович
71 Кодола Олександр Михайлович
72 Колесніков Дмитро Валерійович
73 Корнацький Аркадій Олексійович
74 Корчик Віталій Андрійович
75 Кошелєва Альона Володимирівна
76 Кремінь Тарас Дмитрович
77 Кришин Олег Юрійович
78 Крулько Іван Іванович
79 Ксенжук Олександр Степанович
80 Кудлаєнко Сергій Володимирович
81 Кузьменко Анатолій Іванович
82 Куліченко Іван Іванович
83 Купрієнко Олег Васильович
84 Купрій Віталій Миколайович
85 Курило Віталій Семенович
86 Курячий Максим Павлович
87 Лабазюк Сергій Петрович
88 Лаврик Микола Іванович
89 Лапін Ігор Олександрович
90 Лаврик Олег Васильович
91 Ланьо Михайло Іванович
92 Левус Андрій Мар'янович
93 Лівік Олександр Петрович
94 Лінько Дмитро Володимирович
95 Лубінець Дмитро Валерійович
96 Лунченко Валерій Валерійович
97 Люшняк Микола Володимирович
98 Маркевич Ярослав Володимирович
99 Мартовицький Артур Володимирович
100 Марченко Олександр Олександрович
101 Матейченко Костянтин Володимирович
102 Матківський Богдан Миронович
103 Мацола Роман Миколайович
104 Медуниця Олег Вячеславович
105 Мельник Сергій Іванович
106 Мельничук Іван Іванович
107 Мельничук Сергій Петрович
108 Молоток Ігор Федорович
109 Мураєв Євгеній Володимирович
110 Негой Федір Федорович
111 Немировський Андрій Валентинович
112 Нестеренко Вадим Григорович
113 Одарченко Юрій Віталійович
114 Онуфрик Богдан Семенович
115 Остапчук Віктор Миколайович
116 Осуховський Олег Іванович
117 Павлов Костянтин Юрійович
118 Парасюк Володимир Зіновійович
119 Парубій Андрій Володимирович
120 Пастух Тарас Тимофійович
121 Пацкан Валерій Васильович
122 Петренко Олег Миколайович
123 Підберезняк Вадим Іванович
124 Підлісецький Лев Теофілович
125 Подоляк Ірина Ігорівна
126 Поляков Максим Анатолійович
127 Пономарьов Олександр Сергійович
128 Пресман Олександр Семенович
129 Ревега Олександр Васильович
130 Река Андрій Олександрович
131 Рибак Іван Петрович
132 Ричкова Тетяна Борисівна
133 Романова Анна Анатоліївна
134 Романовський Олександр Володимирович
135 Рябчин Олексій Михайлович
136 Савчук Юрій Петрович
137 Сажко Сергій Миколайович
138 Севрюков Владислав Володимирович
139 Семенуха Роман Сергійович
140 Семенченко Семен Ігорович
141 Сидорович Руслан Михайлович
142 Сидорчук Вадим Васильович
143 Скорик Микола Леонідович
144 Скрипник Олексій Олексійович
145 Соловей Юрій Ігорович
146 Соляр Володимир Миронович
147 Сольвар Руслан Михайлович
148 Співаковський Олександр Володимирович
149 Спориш Іван Дмитрович
150 Сугоняко Олександр Леонідович
151 Суслова Ірина Миколаївна
152 Тимошенко Юрій Володимирович
153 Тіміш Григорій Іванович
154 Ткачук Геннадій Віталійович
155 Тригубенко Сергій Миколайович
156 Унгурян Павло Якимович
157 Урбанський Олександр Ігорович
158 Усов Костянтин Глібович
159 Фаєрмарк Сергій Олександрович
160 Федорук Микола Трохимович
161 Фролов Микола Олександрович
162 Хлань Сергій Володимирович
163 Хміль Михайло Михайлович
164 Чекіта Геннадій Леонідович
165 Черненко Олександр Миколайович
166 Шаповалов Юрій Анатолійович
167 Шипко Андрій Федорович
168 Шкварилюк Володимир Васильович
169 Шухевич Юрій-Богдан Романович
170 Юрик Тарас Зіновійович
171 Юринець Оксана Василівна
172 Юрчишин Петро Васильович
173 Яриніч Костянтин Володимирович

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ...

За дорученням купувати автівки в інших країнах не можна

«Улітку парламент ухвалив закон, який знижує акциз на вживані автомобілі. Але під час їх купівлі за кордоном українці стикаються з труднощами (отриманням Шенгенської візи, розмитненням транспортного засобу тощо). То чи не спонукатиме цей закон появі перегонщиків? Чи можна буде купувати авто за дорученням?»

Іван ТОЛОЧКО.
Івано-Франківська область.

Голова Комітету Верховної Ради з питань транспорту Ярослав ДУБНЕВИЧ (на знімку)**:**

— Закон передбачає зниження ставок акцизного податку тільки на легкові автомобілі, випущені після першого січня 2010 року. Зауважу, що станом на перше жовтня розмитнено 7,2 тисячі автомобілів. Від сплати акцизів, мита та інших платежів до державного бюджету надійшло майже 300 мільйонів гривень.

Довідка

За розмитнення транспортного засобу з об'ємом двигуна від 1 до 1,5 л треба сплатити 63 євро (раніше було 1761 євро). Для автівок з моторами від 1,5 до 2,2 л ставка акцизу становить 534 євро (раніше було 4882 євро).

Крім того, громадянин має право ввезти один автомобіль раз на рік. За дорученням цього робити не можна. Якщо особа захоче продати транспортний засіб протягом року, то їй доведеться сплатити повну ставку акцизного податку. Доставляти автівки з країни-агресора законом заборонено.

Президент Петро Порошенко вніс до Верховної Ради законопроект з правками до вищезгаданого закону, згідно з якими можна буде придбати тільки один вживаний автомобіль до 2019 року. Також забороняється його перепродаж. Але поки що цього документа в порядку денному немає.

Сергій МЕЛЬНИК.

Читачі, запитуйте. Газета «Голос України» запрошує читачів ставити запитання народним депутатам, очільникам парламентських комітетів, міністрам та керівникам інших органів державної влади. Запитання надсилайте на електронні адреси: melya@golos.com.ua, mail@golos.com.ua. Відповіді виходитимуть у газеті та розміщуватимуться на сайті www.golos.com.ua в рубриці «Читач запитує...».

ПОВІДОМЛЕННЯ

У зв'язку з виключенням із списків, вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Антонищака А.Ф.:
Татомира Юрія Ігоровича (номер посвідчення 103/21);

народного депутата України Богомолець О.В.:
Прощенко Оксани Сергіївни (номер посвідчення 67/04);

народного депутата України Кошелєвої А.В.:
Трофімцова Олега Сергійовича (номер посвідчення 199/12);
Чупрія Ярослава Володимировича (номер посвідчення 199/14).

Управління кадрів.

Штраф за водіння в нетверезому вигляді може збільшитися до 100 тисяч гривень. Відповідний законопроект (№5205) зареєстровано у Верховній Раді України. Згідно із проектом, якщо їзда в нетверезому вигляді призвела до ДТП і заподіяла потерпілому тілесні ушкодження середньої тяжкості, пропонується ввести штраф від 68 до 102 тисяч гривень або виправні роботи до двох років чи арешт до 6 місяців або тюремне ув'язнення до трьох років з позбавленням права сідати за кермо до трьох років.
За офіційною статистикою, лише за 2015 рік в Україні сталося 134193 аварії, в яких загинули 3970 і травмовано 31467 осіб.

Адвокатура не наступає?

Вона захищає

15 вересня опубліковано статтю «Тотальний наступ адвокатури». У цій статті автор, посилаючись на Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» висловлює стурбованість тим, що представництво громадян і юридичних осіб у судах здійснюватиметься винятково адвокатами, внаслідок чого для більшості громадян такий вид правової допомоги може виявитися недоступним через високу вартість послуг адвоката. Будучи індивідуально практикуючим адвокатом із 23 листопада 1993 року, не раз обираючись до складу дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Одеської області з 2003 року й понині, автор цих рядків гадає, що положення статті певною мірою дискусійні, й викладає іншу думку з обговорюваних питань.

Передбачивши в Перехідних положеннях закону поетапне здійснення адвокатами представництва в судах (у Верховному Суді і судах касаційної інстанції з 1.01.2017 р.; в апеляційних — з 1.01.2018 р., у судах першої інстанції з 1.01.2019 р., представництво інтересів органів державної влади і місцевого самоврядування з 1.01.2020 р.) законодавець тим самим надав можливість приватнопрактикуючим юристам не тільки завершити розпочаті з їхньою участю справи, а й визначитися в подальшому виборі професійного шляху. Якщо ж більшість приватнопрактикуючих юристів справді є «*практиками і знають певні сфери набагато краще деяких адвокатів*», то за наявності такого практичного досвіду і знань їм не становитиме великих труднощів здати кваліфікаційні іспити у кваліфікаційній палаті кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури відповідного регіону, пройти шестимісячне стажування під керівництвом індивідуально практикуючого адвоката або в адвокатському об'єднанні із числа визначених рішенням Ради адвокатів відповідного регіону, після успішного закінчення якої прийняти присягу адвоката України перед Радою адвокатів відповідного регіону й отримати свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. Із змісту Рішення Конституційного

ДО РЕЧІ

Розцінки на послуги адвокатів, розміщені на їхніх сайтах:

консультація — 200 гривень;

досудовий аналіз справи (правовий аналіз, складання позову або відзиву, одне судове засідання) — від 200 гривень/1 година;

підготовка позовної заяви — 500—3000 гривень;

представництво інтересів клієнта в суді у цивільних справах, включаючи підготовку позову та інших документів, — 4000—5000 гривень, а у справах майнового характеру додатково може бути ще 3—10 відсотків від суми позову.

Суду України від 16 листопада 2000 року у справі №13-рп/2000, більше відомому як рішення у справі громадянина Солдатова, на яке посилається автор статті, вбачається таке. Розтлумачуючи положення частини 1 статті 59 Конституції України про те, що «*кожен вільний у виборі захисника своїх прав*», Конституційний Суд дійшов висновку про те, що «*це варто розуміти як конституційне право підозрюваного, обвинувачуваного, підсудного під час захисту від обвинувачення й особи, яку притягають до адміністративної відповідальності, з метою надання правової допомоги обирати захисником своїх прав особу, що є фахівцем в області права, що за законом має право на надання правової допомоги особисто або за дорученням юридичної особи*». *Ухвалюючи це Рішення, Конституційний Суд звернув увагу на те, що надавати правову допомогу у кримінальних справах і у справах про адміністративні правопорушення може не будь-який приватнопрактикуючий юрист, а тільки той фахівець в області права, котрий може це робити лише на підставі спеціального закону.* Слід зазначити, що відсутність спеціального закону аж ніяк не перешкодила воістину *тотальному наступу в період із кінця 2000-го і по 2004 рік на органи досудового слідства й у суди України приватнопрактикуючих юристів* з метою захисту підозрюваних, обвинувачуваних, підсудних у кримінальних справах і правопорушників у справах про адміністративні правопорушення. *Характерно, що в складі так званих новоявлених захисників нерідко виявлялися особи з підробленими дипломами про вищу юридичну освіту й раніше засуджені, «правозахисна діяльність» яких була, швидше, фікцією, ніж захистом.* Вживаючи у зв'язку із ситуацією, що склалася, необхідні заходи реагування, Верховний Суд України 24 жовтня 2003 року ухвалив постанову Пленуму №8 «Про застосування законодавства, що забезпечує право на захист у кримінальному судочинстві», в якому зазначив таке. ***«Під час вирішення питання про наявність у фахівців в області права повноважень на здійснення захисту у кримінальній справі варто також з'ясовувати, яким саме законом їм дано право брати участь у кримінальному судочинстві як захисників. Визнати правильною практику тих судів, які за відсутності спеціального закону не допускають таких фахівців для здійснення захисту у кримінальних справах».***

ТИМ ЧАСОМ

За ініціативи Незалежної асоціації банків України пропонується визначити розмір позовних вимог, за яких спір може бути визначений малозначним (за позовами юридичних осіб грошова вимога в яких не перевищує 1000 мінімальних заробітних плат (на сьогодні мінімальна зарплата становить 1450 гривень).

У Верховній Раді вже зареєстровано законопроект №5221, який передбачає визначити малозначним спором будь-який немайновий спір, а також майновий, якщо ціна позову не перевищує мільйона гривень.

Крім цього, з 1 січня 2013 року діє Закон України «Про безоплатну правову допомогу», яким передбачено надання адвокатами за рахунок коштів державного бюджету через регіональні центри безоплатної вторинної правової допомоги особам у справах про адміністративні правопорушення, у кримінальних справах, стосовно яких застосовувалися адміністративна затримка, адміністративний арешт, затриманим у порядку кримінального процесуального законодавства, особам, щодо яких застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, а також особам у адміністративних та цивільних справах.

Що ж стосується надання адвокатами правової допомоги у вигляді представництва в судах органів державної влади й місцевого самоврядування, то, виходячи із практичного досвіду індивідуальної адвокатської діяльності, автор цих рядків гадає, що такий вид правової допомоги цілком може надаватися адвокатами на основі договорів, що укладаються, за рахунок коштів державного бюджету за централізовано встановленими державою тарифам аналогічно тарифам, які існують у системі безоплатної вторинної правової допомоги.

Андрій ЧЕБАНЕНКО,
адвокат.
Одеса.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Євген ЗАХАРОВ, правозахисник:

— Уведення монополії адвокатів — це мінус, і ми наголошували на цьому ще до прийняття закону. Це є істотним звуженням доступу громадян до правосуддя, оскільки Конституція встановлює пільгу для корпорації адвокатів на представництво не лише у кримінальних, а й у цивільних та адміністративних справах. У результаті адвокати зможуть збільшити суми своїх гонорарів, а люди не зможуть їх оплачувати. Цілком можна було залишити право представлення інтересів за спеціалістами з юридичною освітою, які, до речі, успішно здійснюють представлення інтересів громадян та їхній захист. Є багато фахівців у різних галузях права, які не мають ліцензії адвоката, а от ліцензія адвоката не завжди дає гарантію якості послуг. Загалом у цьому нововведенні я не бачу нічого позитивного.

З окремих думок суддів Конституційного Суду України стосовно Висновку у справі за зверненням Верховної Ради України щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) вимогам статей 157 і 158 Конституції

Суддя Сергій САС:

— Згідно зі статтею 131^2, якою пропонується доповнити Конституцію України, виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення. Конституційний Суд України вважає, що зазначене положення не передбачає обмеження прав і свобод людини і громадянина. Однак із таким висновком не можна погодитися з огляду на те, що Конституційний Суд у рішенні від 30 вересня 2009 року №23-рп/2009 зазначив, що правова допомога є багатоаспектною, різною за змістом, обсягом та формами і може включати консультації, роз'яснення, складення позовів і звернень, довідок, заяв, скарг, здійснення представництва, зокрема в судах та інших державних органах, захист від обвинувачення тощо; вибір форми та суб'єкта надання такої допомоги залежить від волі особи, яка бажає її отримати.

Практичний аспект реалізації права на правову допомогу у варіанті, запропонованому законопроектом, полягає в недоступності послуг адвоката для широких верств населення. Запровадження монополії на представництво інтересів особи в суді виключно адвокатами спрямовано на обмеження конституційного права особи на вільний вибір захисника своїх прав.

Суддя Сергій ВДОВІЧЕНКО:

— Юридичні особи не можуть бути позбавлені права на безпосереднє представництво своїх законних інтересів чи то в суді, чи то в іншому органі державної влади, зокрема, керівниками суб'єктів господарювання або штатними юрисконсультами, юристами — працівниками власних структурних підрозділів тощо. Такі винятки щодо представництва іншими, крім адвокатів, особами мають бути врегульовані на законодавчому рівні, що обумовлено особливостями категорії справи, правовідносин чи статусом особи, права, свободи чи законні інтереси якої підлягають захисту.

Суддя Ігор СЛІДЕНКО.:

— Очевидними є два факти. Перший те, що наділення виключно адвоката правом представництва іншої особи в суді, а також захисту від кримінального обвинувачення є звуженням права, передбаченого ч. 1 ст. 59 Конституції України: «Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав», оскільки в першому випадку права обмежене, а в другому — ні. І по-друге, в разі прийняття цієї норми Конституція міститиме дві норми, які регулюють одні й ті само суспільні відносини, протилежним чином. Це в свою чергу призведе до контрадикції норм та їх конкуренції, зробить Конституцію внутрішньо суперечливим актом.

Отже, обмежуючи осіб у праві вибору захисника, зазначене положення прямо суперечить ч. 1 ст. 59 Конституції України, а отже, ст. 22 та ст. 157 Конституції України, які не допускають звуження змісту та обсягу наявних прав і свобод.

Про безоплатну юридичну допомогу

Коментар Сергія ТРОЦЕНКА, заступника директора Координаційного центру з надання правової допомоги

Право на безоплатну вторинну правову допомогу (БВПД) у цивільних та адміністративних справах, мають:

* особи, середньомісячний сукупний дохід сім'ї яких нижче за суму прожиткового мінімуму;
* інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менш як два прожиткові мінімуми для непрацездатних осіб;
* діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів;
* особи, на яких поширюється дія Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»;
* ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (до таких осіб, у тому числі, належать учасники АТО, в разі наявності посвідчення встановленого зразка);
* особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною;
* особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань;
* особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання її недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи;
* особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку;
* особи, реабілітовані відповідно до законодавства України.

Для її отримання необхідно звернутися до одного з 97 місцевих центрів із надання БВПД чи понад 400 бюро правової допомоги.

Крім того, в місцевих центрах та бюро правової допомоги **всі громадяни України можуть отримати безоплатну первинну правову допомогу — правову інформацію, юридичні консультації** та скористатися електронними сервісами Міністерства юстиції.

24 регіональні центри забезпечують надання БВПД:

* усім затриманим особам (ранній доступ до правової допомоги, адвокат прибуває до клієнта протягом двох годин після отримання центром інформації від органу, що здійснив затримання);
* захист за призначенням у кримінальних провадженнях (за ухвалою суду, постановою слідчого судді, слідчого чи прокурора);
* захист і представництво інтересів засуджених до позбавлення чи обмеження волі, які відбувають покарання.

Усі правові послуги, що надаються в рамках системи БПД, є безплатними. Водночас у разі здійснення представництва інтересів у суді у цивільних та адміністративних справах окремі категорії громадян повинні сплатити судовий збір.

У 2016 році (станом на 29 вересня) **до місцевих центрів звернулися та отримали правову**

допомогу 126883 клієнти, в тому числі:

* 105068 клієнтам було надано юридичні консультації та правову інформацію (безоплатну первинну правову допомогу);
* стосовно 18688 клієнтів було прийнято рішення про призначення адвоката для здійснення представництва їх інтересів у суді;
* решті клієнтів було надано правову допомогу партнерськими установами та організаціями.

Регіональними центрами забезпечено надання БВПД 60618 особам, зокрема:

* 8675 особам, до яких застосовано адміністративне затримання та/або адміністративний арешт;
* 11512 особам, яких вважають затриманими та/або відносно яких як запобіжний захід застосовано тримання під вартою;
* 37141 підозрюваному, обвинуваченому у вчиненні кримінального правопорушення, яким призначено адвоката для здійснення захисту за призначенням;
* 3290 засудженим особам, які відбувають покарання.

Клієнти місцевих центрів, які отримали БВПД у 2016 році (станом на 29 вересня), переважно належали до категорій:

* малозабезпечені особи — 48,4 відсотка;
* інваліди, які отримують пенсію або допомогу в розмірі менш як два прожиткові мінімуми для непрацездатних осіб,— 38,1 відсотка;
* ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», — 8,9 відсотка;
* особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку, — 1,8 відсотка;
* особи, на яких поширюється дія Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», — 1,2 відсотка.

Решта категорій, до яких належали клієнти, становили менш як 1 відсоток.

Найчастіше клієнти зверталися з питаннями:

* соціального забезпечення — 15,7 відсотка;
* житлового права — 12,4 відсотка;
* сімейними — 9,9 відсотка;
* спадковими — 9,6 відсотка;
* земельними — 8,1 відсотка;
* договірного права — 7,5 відсотка;
* трудового права — 5,2 відсотка;
* адміністративного права — 2,8 відсотка;
* виконання судових рішень — 2,4 відсотка.

Інші питання цивільного права в сукупності становили 14,4 відсотка, решта питань (12 відсотків), з якими зверталися клієнти, були неправовими.

Загалом за контрактами з регіональними центрами з надання БВПД у 2016 році працюють **понад 2600 адвокатів**, які забезпечують надання БВПД у кримінальному, цивільному та адміністративному процесі особам, які належать до визначених законом уразливих категорій.

Надання правової інформації, юридичних консультацій (безоплатної первинної правової допомоги) та представництво інтересів у судах у нескладних цивільних справах забезпечують **понад 1400 юристів** місцевих центрів з надання БВПД/бюро правової допомоги.

У 2015 році за надання БВПД адвокатам було виплачено **80,2 мільйона гривень**.

У 2016 році запланований обсяг видатків за цим напрямом становить **97,7 мільйона гривень**, з яких станом на 30 вересня адвокати вже надали послуги та отримали оплату на суму **66 мільйонів гривень**.

Усі адвокати, внесені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу (далі — Реєстр), пройшли відкритий конкурсний відбір.

Природа відносин між адвокатами та центрами — цивільно-правова, тобто на основі контракту про надання послуг в інтересах клієнта, що оплачуються державою.

У системі БПД затверджено стандарти якості надання БВПД у кримінальному процесі, здійснюється моніторинг якості надання БВПД. У разі, якщо за результатами моніторингу виявляється систематичне недотримання стандартів, центри не укладають контракти з такими адвокатами на наступний бюджетний період.

Адвоката може бути виключено з Реєстру як за власним бажанням, так і через неналежне виконання своїх зобов'язань за умовами контракту.

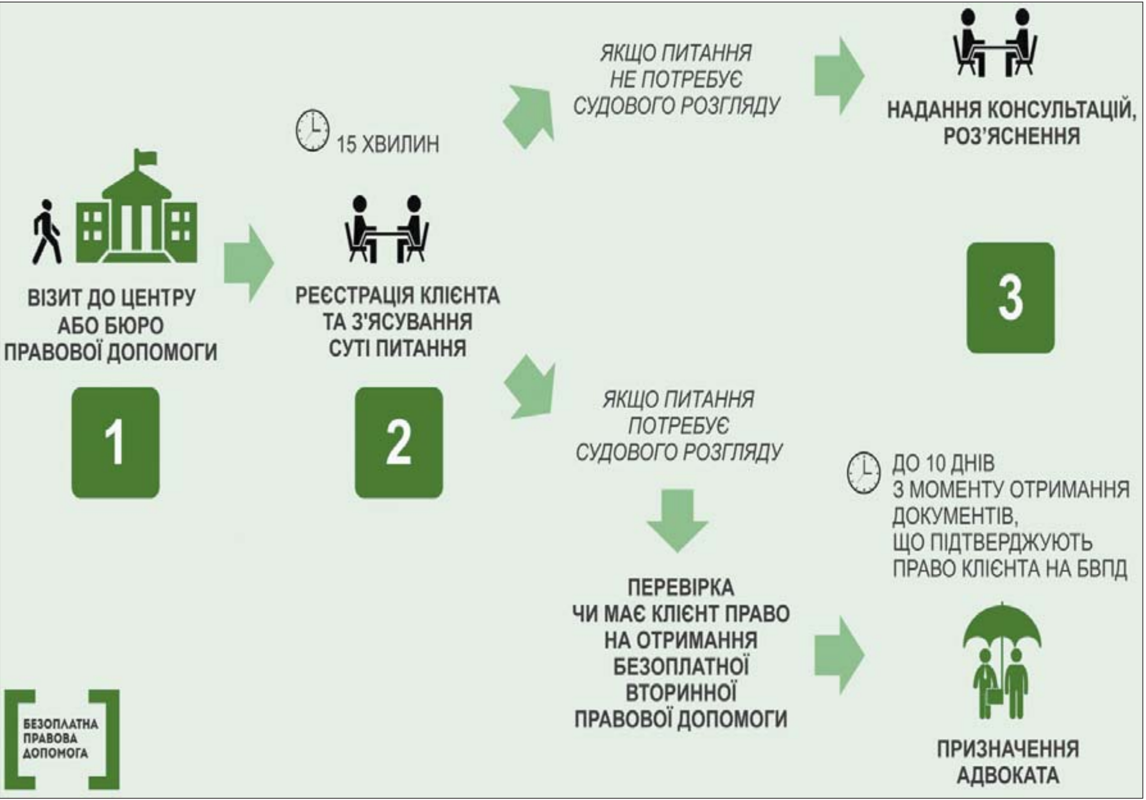
Упродовж 2015—2016 років із Реєстру було виключено 70 адвокатів. Наразі в Реєстрі перебувають 4992 адвокати, 52 відсотки з яких мають укладені контракти з регіональними центрами.

ДО РЕЧІ

Із сайту Національної асоціації адвокатів України

Безоплатну вторинну правову допомогу, на відміну від первинної, мають право отримувати лише окремі категорії осіб з урахуванням двох критеріїв — критерію малозабезпеченості та належності до категорій осіб, для яких законами закріплено право на безоплатну правову допомогу.

Відповідно до критерію малозабезпеченості закон надає право на безоплатну вторинну правову допомогу особам, середньомісячний сукупний дохід сім'ї яких нижчий за суму прожиткового мінімуму для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, та інвалідам, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії в розмірі менш як два прожиткові мінімуми для непрацездатних осіб. (На сьогодні прожитковий мінімум, загальний показник, — 1399 гривень, для працездатних осіб — 1450 гривень, для осіб, які втратили працездатність — 1130 гривень).

АКТУАЛЬНО

Обміняти валюту без втрат

Працівник одного з банків відмовив мені в обміні трохи затертої 100-доларової банкноти та порекомендував звернутися до Національного банку. Чи правомірно мені відмовили в обміні іноземної валюти?

Валерій ПОПОВИЧ.

Київ.

Ні, неправомірно. Національний банк України відповідно до Закону України «Про Національний банк України» здійснює виготовлення, емісію та організацію обігу національної валюти України. До обігу іноземних валют він стосунку не має. Операції з обміном іноземної готівки мають здійснювати банки, фінансові установи України відповідно до вимог Інструкції про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12 грудня 2002 року №502.

Відповідно до цієї інструкції касири банків, фінансових установ, національного оператора поштового зв'язку і пунктів обміну валюти зобов'язані приймати платіжні банкноти іноземної валюти з незначними ознаками зношення, а саме:

із потертостями та із загальними забрудненнями (включаючи забруднення, що спричиняють локальну люмінесценцію паперу в ультрафіолетових променях);

із невеликими масними та іншими плямами, написами, відбитками штампів (за винятком штампів, які свідчать про те, що банкнота є неплатіжною), що перекривають одну з ознак платіжності не більш як на 20 відсотків;

надірвані і заклеєні в будь-який спосіб, якщо кожен із надривів не перевищує однієї четвертої частини ширини банкноти та місце склеювання не заважає визначити ознаки платіжності;

із проколами та отворами діаметром до 0,5 мм.

Також банки та фінансові установи відповідно до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 1 червня 2011 року №174, зобов'язані приймати на інкасо:

а) банкноти іноземних держав, які мають значні пошкодження та/або значні ознаки зношення чи є сумнів щодо їх платіжності, у тому числі:

розірвані на шматки та склеєні;

ті, що не зберегли деяких ознак платіжності (є зміни в портреті, немає захисної стрічки, є написи, що заважають визначенню ознак платіжності банкнот тощо);

із зміненим первісним кольором;

обпалені або пропалені;

залиті повністю або значною мірою фарбою, чорнилом, жиром тощо;

мають явні друкарські недоліки;

б) банкноти, які вилучені іноземною державою з обігу після дати, оголошеної центральним банком-емітентом відповідної валюти (за наявності згоди банку-кореспондента відповідної держави на обмін цих банкнот).

За такі операції з приймання зазначеної вище готівки в іноземній валюті банки отримують комісійну винагороду, розмір якої вони можуть встановлювати на свій розсуд (ст. 47 Закону України «Про банки і банківську діяльність»). Тобто під час обміну пошкодженої іноземної валюти отримаєте не всю суму відповідно до визначеного валютного курсу (втратите певну суму, яку банк візьме як комісійні за обмін пошкодженої валюти).

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

У 2016 році за надання безоплатної правової допомоги державою адвокатам уже сплачено 66 мільйонів гривень

ГОЛОС УКРАЇНИ №№ 194-195 (6448-6449)
СЕРЕДА, 12 ЖОВТНЯ 2016

Завтра в Рівному на майдані Незалежності відбудеться безпрецедентна подія: 63 бойові прапори, привезені до Рівного із зони АТО, з підписами сучасних героїв України буде урочисто винесено на майдан Незалежності, щоб віддати шану тим, хто ціною власного життя піднімав їх на найвищі точки в зоні бойових дій, *інформує наш власкор Олександра Юркова*

У Василькові Київської області в середній школі №6 обвалилося перекриття кількох поверхів. *Про це на своїй сторінці у Facebook повідомляє ДСНС України.* За попередньою інформацією, жертв та постраждалих немає

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» щодо оптової торгівлі алкогольними напоями, виготовленими з власного (не придбаного) виноматеріалу

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами) такі зміни:

1. Абзац другий преамбули після слів «плодово-ягідних» доповнити словами «напоїв медових».

2. Статтю 1 доповнити абзацами такого змісту:

«виноматеріали продукти первинної переробки винограду, плодів та ягід, розчину натурального бджолиного меду, призначені для виробництва алкогольної продукції;

виноматеріали виноградні — виноматеріали, отримані шляхом первинної переробки винограду, призначені для виробництва вин виноградних та іншої винoробної продукції;

виноматеріали плодово-ягідні — виноматеріали, отримані шляхом первинної переробки плодів та ягід, призначені для виробництва вин плодово-ягідних та іншої алкогольної плодово-ягідної продукції;

виноматеріали медові — виноматеріали, отримані шляхом розчинення натурального бджолиного меду в соках чи виноматеріалах плодово-ягідних, призначені для виробництва вин медових та іншої алкогольної продукції з меду;

вино виноградне — вино, вироблене з винограду, міцність якого набувається в результаті спиртового бродіння роздушених ягід або свіжовіджатого соку, а в разі виготовлення вин кріплених підвищується шляхом додавання спирту етилового ректифікованого;

вино плодово-ягідне — вино, вироблене з плодів та ягід, міцність якого набувається в результаті спиртового бродіння роздушених плодів та ягід або свіжовіджатого соку, а в разі виготовлення вин плодово-ягідних кріплених підвищується шляхом додавання спирту етилового ректифікованого;

напої медові — напої, вироблені з натурального бджолиного меду, міцність яких набувається в результаті спиртового бродіння розчину натурального бджолиного меду, а в разі виготовлення напоїв медових кріплених — підвищується шляхом додавання спирту етилового ректифікованого».

3. Статтю 3 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових) та виробляє їх з виноматеріалів (виноградних, плодово-ягідних або медових) виключно власного виробництва (не придбаних), має право здійснювати оптову торгівлю зазначеними алкогольними напоями без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю».

У зв'язку з цим частини другу-п'ятнадцяту вважати відповідно частинами третьою-шістнадцятою.

4. У статті 15:

1) частину дев'яту після слів «які отримали ліцензії на виробництво або імпорт алкогольних напоїв» доповнити словами «(крім виробництва вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових із виноматеріалів виключно власного виробництва)»;

2) після частини дев'ятої доповнити новою частиною такого змісту:

«Суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових) та виробляє їх з виноматеріалів (виноградних, плодово-ягідних, медових) виключно власного виробництва (не придбаних), має право здійснювати оптову торгівлю зазначеними алкогольними напоями без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю».

У зв'язку з цим частини десяту-сорок третю вважати відповідно частинами одинадцятою-сорок четвертою.

5. Абзац п'ятий частини другої статті 17 після слів «без наявності ліцензій» доповнити словами «(крім випадків, передбачених цим Законом)».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
20 вересня 2016 року.
№ 1534 VIII.

Сепари не поспішають відводити важке озброєння

Останню добу (станом на 11.10) терористи 16 разів порушували «режим тиші». За даними прес-центру АТО, найгарячіше було на маріупольському та луганському напрямках. Окупанти лупили по нашим військовим в районах Мар'їнки, Новозванівки, Новоолександрівки, Гнутового, Павлополя і Широкиного. Терористи застосовували стрілецьку зброю, великокаліберні кулемети, гранатомети і БМП. Зафіксовано обстріли і з мінометів калібром 82 і 120 мм. Це сталося поблизу Водяного, Широкиного і Талаківки. На донецькому напрямку протягом дня було відносно спокійно.

Яка ситуація на передовій, розповів боєць ЗСУ (місце дислокації маріупольський напрямок, район Широкиного). «Обстріли тривають. На щастя, важкого озброєння бойовики сьогодні не застосовували. Хлопці тримаються, в повному обсязі виконуємо Мінські домовленості. Вчора орки гатили з артилерії 152-мм і 122-мм калібрів. Отримали поранення двоє наших побратимів. Один у важкому стані, інший отримав легкі травми. Їх доставили до медзакладу. За даними розвідки, диверсійна група зайшла у наш сектор... готуємося».

Як повідомили в ГУР Міноборони, бойовики не поспішають відводити озброєння від лінії розмежування в районі Станиці Луганської. «Передові підрозділи російських військ залишаються на своїх місцях. Наші військові готові відвести техніку у найкоротший термін. Та для цього ОБСЄ повинна надати точну інформацію про відведення з боку противника», — зазначили в силовому відомстві.

В армії чекають, що представлені зразки надійдуть до війська

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У рамках форуму «Укроборонпром» провів публічну демонстрацію тактичного мінібронетранспортера «Фантом». Цей виріб є однією з передових розробок ДП "Спецтехноекспорт». «Він є першим кроком у створенні перспективних систем, які повинні замінити традиційне озброєння», — сказано в релізі концерну.

На «дитяче» питання, чи сподобалася йому експозиція, Полторак відповів: усі зразки, які він встиг тут побачити, для нього — не нові, він з ними вже знайомився раніше. А що стосується нових, ще публічно невідомих зразків типу апаратури внутрішньому зв'язку та комунікації FONET («Практика»), то — це, за словами міністра, техніка майбутнього, й вона поки що не проходила апробування.

Міністр оборони Степан Полторак з'явився за півгодини до офіційного відкриття експозиції та марш-кидком пройшовся по її периметру, зупиняючись біля «габаритних» виробів — бронетехніки й спецтранспорту, призначеного для евакуації. Ставив уточнюючі запитання виробникам, цікавився польовими випробуваннями й відзивами, які ті одержали.

Схоже, керівника військового відомства побачене не надто вразило. Проте він визнав: переформатувати армію під сучасний стандарт без нових зразків озброєння та техніки дуже важко.

Протитанкові керовані ракети.

Відвідувачам виставки було на що подивитися.

Він зазначив, що для армії сьогодні цікаво все, що стосується засобів зв'язку, бронетехніки, авіації. Особлива увага — спецмашинам для евакуації поранених. На жаль, поки що жодна з компаній, з якими ми працюємо, не готова поставити готові вироби.

Міністр визнав: за рік, що минув із часу проведення попередньої виставки, зроблені серйозні напрацювання в модернізації авіатехніки, засобів ППО, броньованих машин. При цьому розробловачі врахували всі зауваження від наших воїнів, які використовували бронетехніку на передовій.

На відкритті експозиції «Зброя та Безпека» також були присутні Секретар РНБО Олександр Турчинов у супроводі кількох десятків осіб, міністр внутрішніх справ Арсен Аваков зі значним за кількістю почтом. Начальник Генштабу ВСУ Віктор Муженко вочевидь намагався не привертати зайву увагу й на тлі інших керівників силових відомств його ескорт був досить аскетичним.

Ольга ВІТЕР.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Музей лісу і сплаву повернули в державну власність

Міжгірський районний суд розглянув позов Національного природного парку «Синевир» до комунального підприємства «Музей лісу і сплаву на Чорній ріці», Міжгірського бюро техінвентаризації, державного реєстратора Міжгірської РДА та Синевирської сільської ради. Справа стосувалася незаконного відчуження Музею лісу і сплаву від Мінекології і створення на його базі комунального підприємства. Повернення цього об'єкта в державну власність і відновлення його роботи домагався Геннадій Москаль з часу призначення його на посаду голови Закарпатської ОДА. Отже, суд повністю задовольнив позов, повідомили «Голосу України» з прес-служби ОДА. Рішення Синевирської сільради щодо оформлення права власності на Музей за обласною радою визнано протиправним, а свідоцтво на право власності та державна реєстрація про спільну комунальну власність скасовано. Після набуття постановою чинності Музей лісу і сплаву буде повернуто Мінекології України.

Історія з цим унікальним об'єктом така. У березні 2008 року обласна рада з грубим порушенням законодавства відібрала у держави Музей лісу і сплаву, однак нічого не зробила для його розвитку. Унікальний туристичний об'єкт, який постраждав від руйнівних паводків 1998-го і 2001 років, перебуває у вкрай занедбаному стані, а щоб його відродити, необхідні значні кошти. Це зможе зробити Міністерство екології та природних ресурсів, залучивши кошти Євросоюзу, призначені для різних екологічних проектів. Як зазначив Геннадій Москаль на суді, створене обласною радою комунальне підприємство «Музей лісу і сплаву» було фіктивним: існувало тільки на папері, його керівника давно звільнено.

Минулого місяця Синевирська сільрада скасувала рішення свого виконкому від 2008 року про оформлення права власності на Музей за обласною радою, оскільки це рішення було незаконним. І ось тепер рішення суду дасть можливість відродити цей унікальний у Європі об'єкт.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Зафіксовано обстріли і з мінометів калібром 82 і 120 мм

«Якщо доведеться, то стану перед українцями на коліна»

РОСІЙСЬКИЙ СОЛДАТЕ, КИДАЙ РУШНИЦЮ, ІДИ ДОДОМУ

У цивілізацію «руський мір» увійшов десять років тому. Вустами путіна. Якщо коротко й максимально дослівно, то ВВП окреслив фальшиву оболонку суперпроекту так: це самостійна цивілізація, що здатна нести ідеали свободи, гідності, справедливості, суверенітету, взаємоповаги держав, віри, традицій. Але замість цього світ отримав від кремлівського прихильника «загальнолюдських цінностей» нав'язливі «ідеали» страху, смерті, неповаги, анексії, терору, обману... Більше того, останнім часом аналіз міжнародної політики прокремлівськими ЗМІ зводиться не просто до нахабної брехні, а до відвертого марення: світ «накачався ненавистю» і змушує Росію самозахищатися, «задовольняючи потреби міжнародного бандитизму». Але ж усе з точністю до навпаки! Офіційна Москва зневажила все міжнародне право. Але, незважаючи на це, викликає оптимізм останнє посилання проекту «руській мір»: Росія — це країна, що була б спрямована в майбутнє! Надія є.

Дмитро КИСЕЛЬОВ (Щокіно, опозиційний активіст, координатор «Лівого Блоку»):

— Протистояння на сході України не потрібно нікому з нас. У мене багато друзів в Україні. У багатьох Українців друзі й родичі в Росії. У прадавні часи воювали й протистояли різні князівства, нині воюють дві країни, але суть та само, що у війнах Москви й Новгорода або Москви й Твері. Навіть офіційно 20 відсотків Росіян висловлюються проти політики Путіна. Це 30 мільйонів людей!!! Це не так уже й мало. За всіх репресій (сотні політв'язнів і десятки загиблих) і пропаганди я вірю: Росія буде вільною!

Сергій ЛУНІН (Благовєщенськ, журналіст):

— Коли пишеш такі тексти — назвемо це нуднуватим словом «звернення», — завжди є небезпека впасти в пафос героїчний («Брати, тримайтеся. Ми з вами! За нашу і вашу свободу!») або слізно-патетичний («Я сам наполовину українець, мої предки поховані в (потрібне вписати)»). А пафос так віддає неправдою й огидною для розумних людей пропагандою... Загалом, постараюся без пафосу.

Знаєте, які почуття були в мене перші, коли протистояння Майдану і влади завершилося? Радісна надія — ось! Ось тепер у них усе піде по-іншому, по-людськи. Тепер вони покажуть приклад, як можна виправити потворну пострадянську систему.

І тут втрутилася Москва. Зрозуміло, що Москва не була осторонь і до падіння режиму Януковича, але, зачувши можливість поживитися, кремлівські стерв'ятники перестали соромитися й ховатися. Спалахнув, увібравши в себе тисячі російських безмозких відморозків, південний схід, і без того вкрай люмпенізований. Росія, моя країна, «аки тать в ночи», бандитським чином привласнила собі Крим.

Узагалі, не буду я переказувати історію. Ви самі чудово знаєте, що у вас відбувається. Я ж хочу сказати вам, що наша віра у вас, наша надія на вас, усі наші кращі почуття до вас нікуди не поділися. Але... Прокляте «але»!

На жаль, тих, хто симпатизує і просто співчуває Україні, в Росії набагато менше, ніж могло бути, і вже точно набагато менше, ніж хотілося б. І не варто винити в цьому виключно Кремль і офіційну пропаганду. Ніяка пропаганда не спрацювала б, якби не російський народ, готовий із задоволенням прийняти цю мерзенність. Ніякий Путін не зміг би безсоромно брехати і проливати кров, не отримавши він схвалення — неважливо, гучного чи мовчазного — своїх вірнопідданих.

Ось тут ви мене дуже засмучуєте. Самі того, хотілося б думати, не усвідомлюючи, ви допомагаєте чудовиськам ліпити з вас страшилку. Забуваючи, що будь-який необережний крок буде роздутий кремлівськими пропагандистами до космічних масштабів істерії, ви дозволяєте собі міжусобні війни. Публічні інформаційні війни бізнесменів між собою, нападки на уряд, гризня в парламенті, гризня парламенту із Президентом, нескінченні «викриття» і «компромати» — все це крупнокаліберні снаряди на підтримку лугандонських відморозків.

Безумовно, не можна піддаватися спокусі й замовчувати негатив — це набагато гірше, ніж скандалити. Безумовно, можна списати недоліки на хворобу росту. Але недоліки недоліками, а коли люди отримують вигоду з війни, нестабільності та інших мерзенностей життя — це, повірте мені, помітно й без усякої пропаганди.

Отож, друзі, в мене до вас велечезне прохання: будьте прикладом. Будьте прикладом цивілізованості, вміння домовлятися, вміння бути єдиним народом. Я дуже хочу, щоб мої співгромадяни бачили Україну процвітаючою, цивілізованою європейською країною. Я хочу, щоб моїм співгромадянам одного чудового дня стало соромно за «кримнаш».

Тому — успіхів вам. Без пафосу — нехай у вас усе вийде. Давайте з нього почнемо!

Антивоєнні пікети в Москві.

Михайло ПУЛІН (Кострома, підприємець):

— Не можна ставити знак рівності між Росією і Путіним, між росіянами і тим режимом, що всівся на народний шиї. Росіяни — не вороги українцям. Навіть незважаючи на те, що по російському телебаченню нам ледве не щодня розповідають про те, «як бандерівці їдять малолітніх дітей», та інші пропагандистські казки, у багатьох моїх співвітчизників присутнє розуміння того, що розпалення ненависті до українського народу вигідно лише правлячому режиму, адже війна — чудовий спосіб для відволікання уваги від внутрішніх проблем, яких у Росії накопичилося величезна кількість. Але Путін і його режим, за якого в нашій країні добре живеться лише олігархам та розгодованим «силовикам», не вічні. Режим впаде, а ті, хто розв'язав братовбивчу війну, рано чи пізно понесуть заслужене покарання.

Лариса БОКОВА (із Пермі, викладач технічного університету, Хемніц, Німеччина):

— Я тільки народилася в Росії, але потім мої батьки переїхали до Казахстану, який став для мене новою батьківщиною. Я прожила там усе своє життя, але останнім часом працюю й мешкаю в Німеччині. Україну дуже люблю й захоплююся її народом. Багато друзів українців. Під час навчання в університеті їздила до Києва і назавжди полюбила це місто. Їздила з дітьми до Запоріжжя й також приїхала в захваті. Тут, у Німеччині, народ переважно дивиться російське телебачення й перетворився на зомбі. Втратила багато друзів через це. Навіть власний син не спілкувався зі мною рік. Мені багато чого не подобається в уряді України, але я вірю у Ваше прекрасне майбутнє. І дуже за Вас переживаю

Сергій ШЕСТЕРОВ (Ізобільний— Ростов–на–Дону— Петропавловськ–Камчатський, Ставропольський край, будівельник, муляр):

— Я свою позицію давно висловив. Я поважаю українців, тому що вигнали злодія Януковича. Притулок злодійський — це Ростов-папа (Росія), в Одесі-мамі таку шваль не жалують. От і все. А що там тепер в українців вийшло, я не знаю. Але блага допомога «братів» з Росії посприяла їхньому руху в Європу. Дуже сподіваюся, що Україна незабаром буде в Європі.

Для себе я все вирішив. Але залишаються в невіданні мільйони моїх співвітчизників. Чи болить душа за них? Абсолютно ні. Пишу для відмазки душі власної. Давайте згадаємо рік 2014-й, коли наш лукавий Президент РФ навесні стверджував, що всі «зелені чоловічки» у Криму — це сили самооборони Криму, а зброю купили в місцевих українських магазинах. Підозрюю, що продаж з українських воєнторгів вівся. Обдурити весь світ — це дуже велике завдання. У сучасному світі є розвідки. Американська, британська, японська, китайська. Ви здивуєтеся, є навіть зімбабвійська. Обман усіх рівнозначний обману всього світу. Путін на це пішов. Я думаю, пішов він на це тому, що надзвичайно дурний. Тому що вже у вересні зізнався, що, так, наші російські війська забезпечили безпеку Криму. Ну типу так — не окупація, а забезпечення порядку в окремо взятому регіоні в окремо взятій країні, де навіть і військового конфлікту не було. Не вписати сюди малайзійський «Боїнг» було б безглуздо. Він барвисто й трагічно вписується в «руський мір».

Стрєлков бравував, що збили черговий український транспортник. Забули, росіяни? Росіянам навіть по ТБ показали чорний дим від цього «українського» літака. Потім раптом з'ясувалося, що не український, але літак. У наступні пару або декілька днів Міноборони РФ організувало шоу про українські винищувачі. Протягом року (!) росТБ цієї версії дотримувалося в найфантастичніших проявах. Чого тільки вартує шоу пана Леонтьєва із супутниковим фото українського винищувача над полями так званої Новоросії. Раптом стихли українські винищувачі й на світ з'явився Алмаз Антей. Або як їх там, шарлатанів. У статичній обстановці, не маючи жодних даних, провели експертизу й довели, що літак було збито системою БУК з українського боку. Хочу кричати їм услід — ви Алмаз Антей, дурні!!! Літак був атакований у носову частину, а всякі українські війська перебували в сліді його польоту! Дурні ви, Алмаз Антей! Навіть немає бажання писати про них іще.

Я взагалі офігіваю з цих росіян. Особливо із чма Вофки Путіна. Вимагає грошей внаглу в обмін, що не стане поширювати збройний плутоній по всьому світу. Це усьому світу шантаж від однієї єдиної скотини.

Сім тисяч рублів на день охвіцери з Кантемирівської дивізії отримували в Україні, «щоб мочити хохлів». Інфа з перших уст. Хлопці собі купили квартири й круті тачки. Щодо України ставляться як до місця заробляння халявних грошей.

Факт. Їм неважливо, що я за Україну!

Українці, а який світ ви хочете наблизити? Російський до українського? Так ми, росіяни, уже наблизили неймовірно! Кримнаш! Донецький аеропорт розбили. Ми так наблизили, що вже смердить на весь світ. (І, пардон, можливо, і я доклав до цього свої руки).

Що я зможу під час особистої зустрічі сказати будь-якому українцеві? Мовляв, брате, я проти Путіна і я невинний??? Так мені соромно буде сказати таке, я краще підійду або, якщо доведеться, то стану на коліна...

Братами ми ніколи не станемо. Ми були друзями. Але після цієї війни не станемо. І плюс — яка різниця братом чи другом? І потім, брат — він за кров'ю, а друг — за справами.

Підготувала Наталія ЯРЕМЕНКО.

Фото з архіву Едуарда МОЛЧАНОВА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

МИ — РАЗОМ!

«Шокируя вражью слепую безпеку...

шокируя вражью слепую безпеку,
как ныне сбирается хитрый
Акела,
соседнюю стаю загнать
под опеку,
конвой перекрасив из хаки
на белый.

ему рукоплещут ворЫ и поэты,
волчата в восторге от запаха
мяса,
— а ну докажите — лохИ!,
нас там — нету!
— трясутся в экстазе их байки
и рясы...

— мы мирные волки и вам
непонятно,
что лучше защиты, всегда —
нападенье,
отхватим кусок и уйдём
на попятный,
империи волчьей отсрочим
паденье...»

Володимир ЄМАНОВ, підприємець.

Чита.

«Время пришло, оно выбрало нас

Не обрекайте себя на смерть!
Время пришло, оно выбрало нас.
Не будьте молчаливы и пассивны,
Ваши дети вам этого не простят.
Объединяемся со всеми,
Кто режима не хотят!
Кому война — это смерти,
Боль и горе. Кто видел
Солдат без глаз, объединяемся
Вместе, все зависит от нас!
Не обрекайте себя на нищее
Существование на земле.
Жизнь одна. Никто,
кроме нас самих,
Не поможет вернуть достойную
Жизнь стране и себе

Этюд. Май 2015

Мы были, любили и жили.
Боролись, старались понять,
Как пошло нас судьи судили...
Мы гибли, но слово своё
не сложили.
Когда нас сгибала гэбэшная рать.
Только я не о том...
нас не стало ещё в 37- м».

Ірина САЛТИКОВА, блогер-опозиціонер.

Чита.

«Прощенья нет

На колени, твари, и просить прощения у нескольких поколений украинцев. Умолять о прощении!»

Костянтин БОРОВОЙ

«О, Украина, совести укор!
Крым и Донбасс — а нам
и горя мало.
Я жив-здоров в России
до сих пор.
Дебальцево мне сердце
не взорвало.

Не кончилась дел чёрных череда.
Империи проклятой в мире
тесно...
Я, сукин сын, не умер от стыда,
Не поменял гражданство в знак
протеста.

Над хлопцами кружится воронье...
Куражится моя страна-убийца.
Бог скажет: «Ты писал стишки —
и всё?
Как дёшево хотел ты откупиться!»

На Страшный Суд безропотно
пойду.
За нашу ложь и эти крови реки
С Россией буду я гореть в аду —
Мне тоже здесь прощенья нет
вовеки».

Олександр БИВШЕВ, учитель.

Кроми
Орловськой області.

«Я хочу, щоб моїм співгромадянам одного чудового дня стало соромно за «кримнаш»

Молитва за героїв

Пам'ятник жертвам голодомору, політичних репресій, загиблим під час Революції Гідності та в АТО урочисто відкрито в селищі Мар'янівка Баранівського району Житомирщини. До костелу прийшли сотні мешканців селища та гостей.

Селищний голова Олександр Добровольський (він, до речі, вже 23-й рік очолює місцеву громаду) розповів:

— Нині, в цей складний час, юнаки й чоловіки з Мар'янівки захищають нас від ворога на сході країни. Сорок вісім мар'янівців взяли участь у бойових діях. Шестеро й нині в зоні проведення АТО. На них чекають дружини, діти, батьки. Загинув, на жаль, мужній воїн — наш земляк Вадим Пашковський. Його пам'ять вшановуємо сьогодні теж.

Ініціатором встановлення пам'ятника став ксьондз Павел Кубек, який із Польщі привіз скульптуру. Посприяла тамтешня спільнота. Значну поміч у встановленні монумента, облаштуванні території надав місцевий склозавод, зокрема, виконавчий директор підприємства Роман Будник.

Перед урочистостями в храмі відбулося богослужіння. Потім на мітингу вшанували пам'ять загиблих героїв. Честь відкрити пам'ятник було надано батькам Вадима Пашковського — Віктору і Галині **(на знімку)**.

Віце-консул Генерального консульства Республіки Польща у Вінниці Войцех Мрозовський зазначив, що варто пам'ятати історію країни. Він подякував нинішнім воїнам, які обстоюють незалежність України, демонструючи героїзм і мужність усьому світові.

До підніжжя монумента лягли квіти. Пролунав салют на честь героїв, а школярі продекламували поетичні рядки, присвячені їм.

Галина КАВУН.
Житомирська область.
Фото Сергія ЛИПКА.

На позиціях лунають... трембіти

Активісти з Торецька встановили на териконі навпроти окупованої Горлівки український та кримськотатарський прапори

Під час Революції Гідності в Торецьку (колишній Дзержинськ) Донецької області прокинулося громадянське суспільство. «Разом із людьми з багатьох куточків України ми відчули себе громадянами, які вже не мають права мовчати і просто спостерігати за злочинами режиму Януковича. Поки ми поодинці стежили за мітингами десятків тисяч наших донецьких однодумців, Росія окупувала Крим, а в самому Донецьку та інших містах Донбасу російські терористи та їхні поплічники — місцеві колабораціоністи почали захоплювати адмінбудівлі», — розповідає голова громадської організації «Твоє Нове Місто» Володимир Єлець.

«Трембіти з Торецька» — подорож активістів Україною.

«Зі сльозами на очах ми спостерігали, як під керівництвом тодішнього очільника міста було зірвано український прапор, на місце котрого повісили прапор якоїсь вигаданої в Кремлі «республіки». Влада Дзержинська разом із представниками проросійських бойовиків прийняла рішення про проведення незаконного «референдуму», — каже активіст організації Андрій Грудкін.

Вийшли із підпілля

А вже 21 липня в місті була війна. Українські бійці провели операцію з визволення. Однак танк і БТР, які приїхали на підтримку окупантів із Горлівки, знищили будівлю міської ради та розстріляли будинки в центрі населеного пункту.

Після визволення активісти познайомилися з групою волонтерів, які тривалий час перебували в підпіллі, бо боялися розправи з боку сепаратистів. Місцеві патріоти власними силами організували перше в місті по-справжньому українське дитяче свято, автопробіги з національними прапорами, гідно відзначили першу річницю визволення Дзержинська від бойовиків «ДНР». І все це — лише за 15 кілометрів від лінії фронту.

Паралельно продовжували культурологічні заходи — такі, як передачі українських книжок бібліотекам, літературні читання, проведення відеофлешмобу Kobzar-Challenge, до якого приєдналося багато міст області, присвяченого 202-й річниці від дня народження Тараса Шевченка. Долучалися до громадських акцій, зокрема до флешмобу #Donbass_UA_EU напередодні референдуму в Нідерландах про асоціацію України з ЄС. Волонтери організовували святкування знакових подій: День Гідності та Свободи, День Соборності, День визволення Торецька від бойовиків, День незалежності України, День міста. Особливою подією став приїзд до Торецька поїзду єдності «Труханівська січ», коли, крім чудового концерту, волонтери відвідали кілька міських шкіл із майстер-класами. Діти разом із художником Василем Власюком розмалювали зупинку в центрі міста.

Через співпрацю із Союзом українок Скандинавії військові, які захищають наші рубежі, і діти прифронтової зони не раз отримували гуманітарну допомогу зі Швеції.

Від Карпат до шахтарського краю

Крім того, активісти разом із благодійниками з Києва кілька разів передавали ліки до центральної лікарні Торецька, а в січні 2016-го організували поїздку дітей до Івано-Франківської області на Різдво. У червні провели дитяче свято «Літо об'єднує». Відзначимо, що всі заходи проводилися без будь-якої підтримки з боку міської влади.

«У липні нинішнього року відбулася ще одна велика акція — «Трембіти з Торецька». Наші активісти здійснили подорож до Карпат, де придбали трембіти, після чого відвідали 13 міст України, в кожному з яких люди грали на цих інструментах. Тепер трембіти звучать на передових позиціях українських воїнів», — розповів А. Грудкін.

У середині вересня в Торецьку масово відзначили мусульманське свято Курбан-байрам, уперше в історії міста. Основним концептом події стало гасло «З Україною в серці». На святковій трапезі представники різних конфесій і національностей заявили про необхідність об'єднуватися заради спільного майбутнього в Україні та протистояння країні-агресору Росії. На завершення святкування активісти встановили поруч з українським кримськотатарський прапор на передових позиціях — навпроти окупованої Горлівки.

«Звичайно, є багато проблем, зокрема, в економічній і соціальній сферах, розвитку потребують всі галузі життєдіяльності, але місто вже стало іншим. Ми зробимо наш Торецьк успішним і розвиненим, поліпшимо життя людей. Незважаючи на обстріли російської артилерії», — резюмував Володимир Єлець.

Марина КУРАПЦЕВА
(за матеріалами Донецького прес-клубу).
Фото надано Донецьким прес-клубом.

Майстер-клас художника В. Власюка.

Один із волонтерських концертів у вільному Торецьку.

Місцеві патріоти гідно відзначили першу річницю визволення Дзержинська від бойовиків «ДНР»

Сім'ї по обидва боки лінії зіткнення відчувають однаковий біль втрати

Офіс Міжнародного Комітету Червоного Хреста (МКЧХ) відкрив у Сєвєродонецьку фотовиставку «Невідомість. Сім'ї зниклих безвісти з обох сторін конфлікту». На ній були представлені знімки Грегора Хоффмана, причому в нетрадиційний спосіб. Стенди з фоторобoтами мали вигляд розкритих книг, кожна з яких розповідає про чиюсь конкретну долю. Ці знімки Грегор робив протягом тривалого періоду, а оприлюднив їх з допомогою МКЧХ до Міжнародного дня зниклих безвісти. Спочатку виставку подивились у Києві, а другим містом її проведення став Сєвєродонецьк.

Раїса Гринько та її невістка Наташа оглядають світлини.

Воєнний конфлікт на сході України триває вже понад два роки, і проблема зниклих безвісти стоїть дуже гостро. За офіційними даними, доля десь тисячі осіб сьогодні невідома. Відповідно до зібраної МКЧХ інформації, переважну більшість зниклих безвісти становлять чоловіки — 96% , причому половина з них не має жодного стосунку до військової служби і до того ж 40 відсотків із них — це люди віком до 36 років.

12 липня 2014 року в Любові Лукаш з села Валуйське Станично-Луганського району пропали одразу обидва сина. Молодший був трактористом, старший у чині майора служив у міліції. Того дня Микола та Олександр повертались додому із сусіднього села на двох машинах. На блокпості їх запам'ятали через міліцейське посвідчення. Очевидці розповіли Любові Лукаш, що далі до машин підїхали якісь люди, сіли за кермо і кудись повезли хлопців. Останній сигнал по Інтернету йшов з господарства «Родіна», де стояв один із перших добровольчих батальйонів. І все. До цього часу мати нічого не знає про своїх синів, хоча вся́ких звернень до різних інстанцій у неї вдосталь.

— Відповідь звідусіль отримую завжди однакову — немов їх писали під копірку: «...таких не затримували і кримінальну справу на них не відкривали», — розповідає Любов Степанівна і не втримується від сліз: "Де мої діти?»

У Раїси Гринько з Новоайдара син теж пропав у 2014-му, тільки у грудні. Доброволець Юра Гринько пішов у розвідку і не повернувся.

— В Інтернеті досі «висить» відео «Лайфньюс» про розстріл української розвідгрупи, — розповідає дружина Юрія Наталя. — Показують тіла трьох осіб, але їхні обличчя закриті. А ще показують документи, серед яких і документи нашого Юри. Водночас офіційного підтвердження, що мій чоловік загинув, немає. Отже, він вважається зниклим безвісти.

— Куди ми вже не звертались за ці два роки, — доповнює невістку Раїса Іванівна. — У нас ціла купа листування. Щоб врешті з'ясувати долю Юри, Наташа навіть ризикнула поговорити з бойовиками. Але вони іронічно зауважили: «Укропов мы у себя не хороним, потому что это сорняки. Ищите у себя».

Сьогодні МКЧХ розпочав спеціальну програму «Супроводження», мета якої — підтримка сімей безвісти зниклих. Допомога різна. Скажімо, вирішення адміністративних та юридичних проблем, фінансова, медична чи психологічна допомога.

— Кожен день сім'ї думають про свого зниклого родича і плекають надію на його повернення, — розповідає психолог МКЧХ Анна-Кристина Энрикес. — Ну уявіть собі, як мати кожного дня заходить до кімнати сина, поправляє на ліжку подушку, а потім йде до хвіртки, бо їй здалося, що хтось постукав у неї... Емоційно це дуже виснажує. Отже, головна мета психологічної підтримки, яку ми надаємо, — це навчити людей жити в ситуації невизначеності. Протягом восьми років я працювала в десяти різних місіях, що проходили в Чечні, Вірменії, Грузії, Шрі-Ланці тощо. Так ось, страждання, викликане ситуацією невизначеності через зниклого безвісти родича, в усіх однакове.

Сьогодні під патронатом психологів Міжнародного Комітету Червоного Хреста перебуває 12 сімей області, які нічого не знають про долю своїх рідних. Але це далеко не всі, хто потребує підтримки. На жаль, населення ще слабо інформоване про те, яку допомогу може отримати у розшуку зниклих безвісти через бойові дії на Донбасі і звідки саме.

Отже, не можна не підтримати тих, хто вважає, що Україні треба ухвалити закон про безвісти зниклих, а саме — створити національну комісію, яка б синхронізувала та координувала дії усіх, хто залучений до розшуку. Такий закон міг би гарантувати права сім'ям зниклих безвісти, а також фінансову підтримку. Крім того, як показує практика, варто створити механізм, який би залучав виконавців по обидва боки лінії розмежування, що в результаті допомагало б прискорити пошук людей. МКЧХ готовий бути незалежним, нейтральним посередником у діалозі між сторонами конфлікту. Отже, свою виставку планує показати і в окупованому Луганську. Сім'ї з обох сторін лінії зіткнення відчувають однаковий біль втрати.

Павло ВОРОНЦОВ.

Луганська область.

Фото автора.

Напоїти Крим зможе Дніпро

Мільярди рублів зариваються в землю в Криму, при мінімальній віддачі і величезних збитках для екології та майбутнього півострова.

Такими є дії російської влади, яка в умовах припинення подачі води Північно-Кримським каналом з боку Херсонської області взялася за те, на що фактично не здатна.

Безглузді ідеї щодо будівництва ставків і водоймищ у місцях, де немає стоку води взагалі або він мінімальний. І як апофеоз — викачування з-під землі сотень тисяч кубометрів води. Інакше як злочином це назвати не можна.

Півострів–губка

Крим практично з усіх боків оточений солоними водами Азовського моря, затоки Сиваш і Чорним морем. Його геологічна структура — це фактично губка. Наявний баланс між підземними прісними та зовнішніми солоними водами допомагав зберігати донедавна Північно-Кримський канал, і навіть якщо викачування води з-під землі й здійснювалося, то на загальній картині водопостачання Криму це не позначалося.

Після того як канал було перекрито в травні 2014 року, після анексії Криму, росіяни, не знаючи, що робити, почали пропонувати ідеї одна краща за іншу. Від танкерів з питною водою, прокладання трубопроводу, яким би подавалася вода з Кубані, до будівництва якихось нових водоймищ, але звідки в них візьметься вода, враховуючи загальний дефіцит води, сказати забули.

Зупинилися на найпростішому для себе, але згубному для Криму способі — викачувати воду з підземних водоносних горизонтів. Після викачування протягом двох з половиною років виявилося, що рівень мінералізації (засолення) у свердловинах значно зріс. У деяких регіонах рівень граничного допустимої концентрації солей перевищено в 10 разів. І це природно, необхідно просто знати елементарні істини, відомі будь-якому школяру: порожній простір після викачування прісної води моментально заповнюється водою солоною.

Але викачування не припиняється. На сьогодні у Криму, за офіційними даними, пробурено майже три тисячі свердловин, з яких торік брали 212 тисяч кубічних метрів води на добу. І це триватиме й надалі.

Буде сухо

Кримські синоптики вже тепер починають бити на сполох. За прогнозами ситуація з опадами в Криму дуже складна. Очікується, що рясне їхнє випадання припаде тільки на листопад—грудень 2016 і січень 2017 року, та й то не вище звичайної норми. Навесні, улітку та на початку осені цього року опади були нижчими за норму. А три безсніжні зими поспіль не додали води ні в річках, ні у водоймищах. Багато річок у східному Криму почали пересихати й також не здатні вже бути джерелами поповнення тих само водоймищ.

Ситуація з водопостачанням східного Криму є найскладнішою на півострові. У цих регіонах проживає понад 400 тисяч жителів. Це Ленінський район, Керч, Феодосія, Судак і ще ціла низка населених пунктів.

Запасів води у двох із чотирьох водоймищ, які забезпечують східні регіони, тут вистачить не більше як на 20—30 діб.

Тільки води головної річки

Тільки з відновленням подачі води Північно-Кримським каналом можливо розв'язати проблему зі стабільним водопостачанням окупованого півострова. До такої думки вже давно прийшли фахівці водогосподарчого комплексу Криму. Багато хто з них працює на службі в різних кримських «держструктурах» і офіційно про свою позицію не заявляє. Вони розуміють, що необхідно відновлювати переговори в будь-якому форматі, інакше Крим під російською п'ятою залишиться не тільки без води, а й без сільгосппродукції, яку просто нічим буде поливати. Буде загублено і підводні горизонти, адже відновити баланс у Криму нема чим, прісної води недостатньо.

Вл. інф.

Сімферополь.

ФОТОФАКТ

Мешканці Маріуполя зібралися в парку імені Лепорського на фестиваль «Супергерої Лівобережного району». Відвідувачі могли взяти участь у майстер-класах, під час яких вчилися майструвати шпаківні, опановували мистецтво орігамі, виготовляли іграшки та прикраси. Паралельно проходили лекції з місцевого управління для громадянських активістів. Для того щоб змінювати щось навколо себе, не потрібно чекати на супергероя, а треба братися за справу самому, кажуть організатори заходу.

Фото Євгена СОСНОВСЬКОГО.

Маріуполь Донецької області.

ПРОБЛЕМА

Бійцям важко знайти роботу із зарплатою, як у військовослужбовця

Нагадаємо спочатку, що демобілізовані учасники антитерористичної операції, які перебувають на обліку в центрах зайнятості, належать до пільгової категорії громадян, отже, їхньому працевлаштуванню має приділятися пріоритетна увага. Якщо казати конкретно, то, згідно з поправками до Закону України «Про зайнятість населення», що набрав чинності 30 серпня, кожне підприємство, яке має штат понад 20 співробітників, зобов'язане виконати 5-відсоткову квоту на працевлаштування осіб пільгових категорій. З вересня до цієї категорії належать і учасники АТО. Яка ж насправді ситуація з їхнім працевлаштуванням?

— Є проблеми, — не приховує директор обласного центру зайнятості Сергій Болотський. — І головний тут аспект — заробітна плата. На жаль, роботодавці нашої області не можуть запропонувати високу зарплату, зіставну з тим грошовим забезпеченням, яке люди отримували, проходячи військову службу.

Економіка регіону поступово відновлюється, однак далеко не тими темпами, які хотілося б мати. Промислове виробництво багатьох підприємств, як і раніше, стоїть, малий і середній бізнес із завданням працевлаштування поки що не справляється. Та й зарплата тут невелика. Тож який вихід?

— Ми пропонуємо учасникам АТО контрактну службу, — відповідає чиновник. — 47 «строковиків» уже влаштувалися на службу за контрактом. Крім того, допомагаємо учасникам АТО з відкриттям власної справи. Цього року 12 осіб почали свій бізнес, пройшовши перенавчання і захистивши свій бізнес-план. Наприклад, у Новопсковському районі один із військовослужбовців відкрив оздоровчий комплекс і масажний салон. У Лисичанську учасник АТО зайнявся створенням електронних видань, пройшовши певне перенавчання, а в Сєвєродонецьку колишній військовослужбовець відкрив сервісний центр із ремонту комп'ютерів. Але переважно люди, які одержують гранти або разову допомогу, ведуть сільськогосподарський бізнес — займаються розведенням птиці, землеробством або надають побутові й торговельні послуги.

■ **Факт**

За дев'ять місяців поточного року до обласної служби зайнятості звернулося 25,5 тисячі осіб. Підприємства надали понад 11 тисяч вакансій, які були заповнені на 95%. Майже 50% вакансій — це робочі професії і 25% становлять місця для службовців.

Нині на обліку в Луганському обласному центрі зайнятості — — 143 безробітні зі статусом учасника АТО. Середня допомога, яку вони отримують, становить 3—4 тисячі гривень. За словами Сергія Болотського, в службі зайнятості вакансій з такими зарплатами зовсім мало. До речі, за рівнем середньої заробітної плати найбільш високооплачуваними серед основних видів економічної діяльності на території Луганщини в серпні були працівники фінансової і страхової діяльності — 9116,5 грн. За ними з великим відривом за рівнем середньої заробітної плати — працівники, що займаються професійною, науковою і технічною діяльністю, — 6340,3 грн., а також працівники сфери державного управління і оборони — 5617,9 грн. Працівники видобувної промисловості й розробки кар'єрів у серпні одержали в середньому зарплату в 5539,6 грн., переробної промисловості — 5107,2 грн. Але таких вакансій обмаль.

— За допомогою громадських, волонтерських і донорських організацій, соціальних партнерів ми намагаємося всіляко допомогти нашим захисникам, — підсумовує Сергій Болотський. — Але багато що, якщо не основне, залежить від економіки регіону.

Вл. інф.

Творили обереги не руками — серцем

За своє життя Ярослава Борсук з міста Підгайці на Тернопільщині вишила до двадцяти сорочок, а скільки рушників, скатертин, серветок, картинок — не злічити. Любить вона це заняття, душею відпочиває, коли береться за голку. У самої п'ять вишиванок, мають їх діти, онуки. Але ще ніколи так не зливалися воєдино руки з думками, коли вишивала сорочки для бійців. Хотілося, аби вони служили оберегом для мужніх чоловіків, котрі захищали і захищають сьогодні Україну. Аби були щитом у часи випробувань, усіляких життєвих незгод. Кому, як не їй, матері чотирьох дітей, бабусі двох онуків, цього не знати. Один із синів пані Ярослави нині служить в армії за контрактом, тож вона серцем, молитвами завжди з ним. А ще мрією про довгожданий мир на нашій землі.

— Ми збиралися вечорами у мене вдома, — розповідає жінка. — Обговорювали узори, підбирали нитки, а потім розходилися і бралися за голку. Разом зі мною вишивали сорочки для бійців Мирослава Диган, Надія Щербата, Марія Ящик, Людмила Крайдуба. Вишивали не стільки руками, скільки серцем. Нас до сліз зворушила історія полонених, яких нещодавно визволили з полону. Не раз були у військовому шпиталі у Львові, бачили, як війна калічить чоловіків, скільки болю завдає їхнім рідним, тож хотілося хоч якось віддячити нашим захисникам.

— Ми з Наталею Боднар давно вміли вишивати, а Наталя Пшибилович вперше взялася за голку. Допомогли, навчили! Вишивали з думками, про те, щоб був мир на нашій землі, щоб не гинули чоловіки, — доповнює її Ірина Січкоріз із села Плебанівки Теребовлянського району.

Марії Фірман із Тернополя 83 роки. Вона найповажніша за віком волонтерка благодійної організації «Українська родина». Все життя працювала кравчинею в ательє «Ромашка», має звання «Майстер золоті руки». У пані Марії не лише руки золоті (за якийсь тиждень-два вона пошила чотирнадцять сорочок для дорослих і сім — для дітей), а й серце благородне.

— У перші роки незалежності всі хотіли вишиванок, а кроїти сорочки не кожен вмів, — згадує Марія Степанівна. — Тож мені замовляли їх усі тернопільські знаменитості: поети, письменники, книжки свої дарували. Замовляли не лише для себе, возили як найдорожчі подарунки за кордон. Нині сил залишилось не так багато, але без роботи не сиджу, намагаюся допомогти в усіх починаннях «Української родини».

Вишиванки для бійців готові (зліва направо Марія Фірман, Ярослава Борсук, Ірина Найдух, Ірина Січкоріз, Наталя Пшибилович, Наталя Боднар, Надія Віятик).

«Українська родина» об'єднала людей з непростими долями: багатодітні сім'ї, одиноких матерів, батьків, бабусь, котрі самі виховують онуків, інвалідів... За 22 роки своєї діяльності організація допомогла вижити не одній родині. Матеріально підтримують спонсори з-за кордону, місцеві благодійники. Але, на думку волонтерки Надії Віятик із села Будилова Козівського району, не менше важить духовна підтримка. Разом святкують, разом дітей до школи проводжають, виховують їх у наших звичаях, традиціях. Це справді велика українська родина.

Уже 22 роки організацію очолює кандидат педагогічних наук, кавалер ордена Княгині Ольги Ірина Найдух. Ідея про вишиванки для бійців у неї виникла наприкінці серпня. Тоді ж озвучила її — і жінки взялися за роботу.

— Ми хотіли зробити подарунок для бійців, зокрема поранених, скалічених, аби хоч якось віддячити їм за те, що обороняють нас, — каже вона. — Саме для хлопців із східної України, бо тут, на заході, практично кожен має вишиванку. Не раз ми з нашими волонтерами, дітьми їздили з подарунками, концертами до Львова у військовий шпиталь, бачили, як це підбадьорює бійців. Хочемо, щоб тепло наших сердець, нашу вдячність відчули і хлопці із східних областей, бо ж Україна у нас одна. Вирішили вручити вишиванки бійцям батальйонів «Донбас», «Донбас — Україна» та їхнім дітям. Нехай вони вас зігрівають, дорогі наші захисники, нехай служать оберегом, а Мати Божа, покровителька українського воїнства, своїм омофором покриває.

Людмила НАКОНЕЧНА.

Тернопільська область.

Фото автора.

У Києві просять узаконити... «вишиване свято»

Київрада попросила Верховну Раду України встановити державне свято — День української вишиванки. Офіційне звернення ухвалено на нещодавньому пленарному засіданні та підтримано практично всіма столичними обранцями.

За словами депутата міськради Вікторії Мухи, яка є ініціатором подачі документа, не так давно стало традицією сотні, що об'єднала сотні тисяч жителів країни, відзначати день вишиванки в третій четвер травня. Для більшості громадян України вишиванка — це показник самобутності й унікальності. Протягом двох років до міського депутата зверталися громадські організації із проханням виступити з ініціативою, щоб надати цьому дню офіційний статус. «Я вірю: свято буде об'єднуючим для всіх українців світу, дасть змогу підняти національний дух і самосвідомість, — каже Вікторія Муха. — Основна його мета — зберегти унікальні українські цінності та прадавні традиції народу, популяризувати їх серед молоді.

«Парад вишиванок», організований майже шість років тому з подачі «Столичних ініціатив» Ігоря Добруцького, став неофіційним всеукраїнським святом.

Вл. інф.

На знімку: тепер люди по всій країні із задоволенням одягають національне вбрання у всіх урочистих випадках.

Фото із сайту http://stolichni.in.ua

«Думками я там, в АТО»

Кольору сонця осиковим і кленовим листям нині всипана дорога водія шкільного автобуса Сергія Саламаського з Боровківки Верхньодніпровського району Дніпропетровської області. Щодня разом з малими жителями п'яти навколишніх сіл він долає 94 кілометри, аби доставити до школи майже сотню учнів. І практично кожен із них дивиться на нього, як на героя, бо всього за місяць по поверненню з війни він сів за кермо свого автобуса.

Та цей чоловік себе ніяким героєм не вважає. Просто, коли пішли перші хвилі мобілізації, іншим приходили повістки, а його навіть не викликали, то Сергій Іванович сам приїхав у райвійськкомат: мовляв, вам що, старшини прикордонних військ уже не потрібні? Подивились на його військові документи і відразу направили на комісію.

Коли все це закрутилося, до військкома приїхала директор Боровківської школи: водій Саламаський нам самим хтозна як треба, не беріть його в АТО! Після цих відвідин сільському добровольцю пропонували побути в резерві, шукали інші альтернативні варіанти служби. Але він для себе все вирішив однозначно — йти тільки в АТО.

Отримавши відстрочку на три місяці, поки закінчиться навчальний рік, щоб було кому розвозити учнів, 12 червня 2015 року Сергій Іванович потрапляє в навчальний центр із підготовки воїнів АТО в Миколаївській області. Через місяць його направляють до Львова, де він вчиться бути водієм мінометного розрахунку. Після бойового злагодження — відправка в Донецьку область у складі відомого батальйону «Донбас — Україна».

Водій шкільного автобуса, вчорашній воїн АТО Сергій Саламаський.

Три місяці відносного затишшя в Костянтинівці та Попасній, а потім Кримське на Луганщині. Тут уже були і поранені, і вбиті товариші. Саме в Кримському чоловік відчув гіркий присмак війни.

Тільки через десять місяців Сергія Саламаського направлять на ротацію в Рівне і на цілих два тижні дадуть відпустку додому. О, що то були за дні — цілого маленького життя! Наче ковток живильної води спраглому в пустелі, наче цілюще чисте повітря для того, хто задихається серед міського смогу.

Після нього почався найгарячіший час служби, бо влітку нинішнього року в Мар'їнці Донецької області були постійні бойові зіткнення.

Він не раз потрапляв під обстріл. Його побратими діставали поранення, самого ж Саламаського навіть не зачепило: видно, у нього дуже сильний ангел-охоронець, а, може, то його оберігала щира молитва дружини Віри. Він часто бачив перед собою її очі: рідні, люблячі, по вінця сповнені тривоги за нього. Знав, що дорослі сини допомагають їй всім, чим можуть, і від цього теплішало на душі.

Сергій Іванович бачив, як війна ламала молодших товаришів. Йому ж і раніше доводилось переживати тяжкі втрати, тому він уже навчився миритися з ними як з частиною життя. І нині йому нелегко згадувати про смерть побратима з позивним «Богун», котрий врятував життя інших, накривши собою розірвану гранату, або говорити про зовсім свіжу втрату — загибель «Боцмана», який пройшов Іловайський котел, а знайшов вічний спочинок на початку вересня. Проте печать чоловіка світла, бо він завжди пишатиметься знайомством з цими кращими з кращих представників українського народу. Тому в нього само побільшало досвіду, і він як ніколи розуміє, що його доля — у власних руках.

— Хоч я і повернувся до мирного життя, думками я там, в АТО, — зізнається С. І. Саламаський. — Дзвоню побратимам, дізнаюсь їхні новини, підтримую добрим словом...

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.

Дніпропетровська область.

Фото автора.

Школярів безплатно готуватимуть до ЗНО з української

Цієї суботи у Дніпрі стартували безплатні курси з вивчення української для дітей переселенців та тих, чиї батьки — воїни АТО. Їх проводять уже третій рік поспіль, заняття покликані підготувати слухачів до ЗНО із цього предмета, аби вони могли вступити до тих вишів, до яких мріють.

«Потреба в таких курсах виникла тоді, коли ми зрозуміли, що є такі діти, які декілька місяців не ходили до школи через бойові дії на сході України. Їм необхідно було допомогти із підготовкою до зовнішнього незалежного оцінювання. У перший та другий рік заняття відвідували приблизно 30 дітей, сподіваємося, що не менша кількість прийде і цього разу», — розповіла журналістам викладач на безкоштовних курсах української Леся Скорик. Якщо ж учнів буде більше, усе одно намагатимуться допомогти усім. Діти, за словами викладача, налаштовують на працю — тоді і результат буде. «Не всі розказують, як у них склалося після курсів, але багато хто вступив на омріяну спеціальність», — зазначає вона.

Тривалість занять із рідної мови, приміщення для яких надала Центральна міська бібліотека — година, трохи згодом обіцяють півтори. Також плануються курси з історії України — їх вестиме викладач, який брав участь у АТО.

«Минулоріч у нас були волонтери, які погодилися і проводили заняття з англійської, позаминулого — навіть хімія. Ми закликаємо небайдужих викладачів із різних предметів, які погодяться безплатно навчати дітей, приєднатися до нас», — каже Леся Скорик.

Зареєструватися на курси можна, зателефонувавши за телефонами координатора, які, зокрема, можна знайти на сайті організації «Безплатні курси з вивчення української мови» або просто прийти на заняття у суботу.

Галина НЕРЕТІНА.

Дніпропетровська область.

Саме в Кримському чоловік відчув гіркий присмак війни

Герой України підполковник Сергій СОБКО: «Тактика — це теж зброя, що б'є «влучніше» від гармат»

Золота медаль у школі, диплом з відзнакою Одеського інституту Сухопутних військ, чотири сертифікати армій країн НАТО (США, Канада, Німеччина, Норвегія) про опанування курсу з організації і тактики ведення бою, участь у миротворчій операції у Косово — це не повний перелік багажу знань і досвіду 32-річного підполковника заступника командира 30-ї окремої механізованої бригади (ОМБр) Сергія Собка.

Найдовший рейд у тилу ворога

У 2014-му офіцер успішно склав тести і його зарахували на навчання в один з найстаріших вищих навчальних закладів армії США — командно-штабний коледж Сухопутних військ у штаті Канзас. Уже мав їхати на навчання, але почалися бойові дії на Донбасі. Собко керував тоді батальйоном 30-ї ОМБр. Разом із своїм підрозділом штурмував Савур-Могилу, прикривав вихід військ з Дебальцевого. У тилу противника забезпечував вихід підрозділів Збройних Сил і Прикордонної служби з оточення біля кордону з Росією. 400(!) кілометрів рейду в тилу ворога. З них 170 кілометрів пройдено з важкими боями. Про цю операцію, що відбулася у серпні-вересні 2014-го, про найдовший в історії військових дій рейд у тилу противника, зняли документальний фільм «Рейд». Сергій Собко — один з головних героїв стрічки, презентація якої відбулася рік тому в День захисника України. Саме за цю операцію указом глави держави удостоєний звання Героя України.

— Наше спілкування з сином у те тривожне для всіх нас літо 2014-го відбувалося не так часто, як хотілося, і було дуже коротким у часі, — розповідає батько Героя Станіслав Антонович. — Нам з дружиною достатньо було почути голос сина. Це означало, що він живий і вже добре. Бувало, ночами не спали. Погані передчуття не давали можливості заснути. Що характерно, було це якраз у той час, коли Сергію під час рейду доводилося вступати у бій. Про це дізналися пізніше, коли повернувся додому. Весь час відповідав по телефону коротко: «Справи нормально. У вас як?». І тільки одного разу я почув іншу відповідь: «Погано, тату...» Дякувати долі, син залишився живий.

«Солдати просяться додому, а мій син — на навчання»

Сергій Собко родом з Вінниччини. У райцентрі Літин, де народився, виріс, закінчив школу, проживають його батьки. Батько Станіслав Антонович працює у міській школі №2, мати Ольга Дорофіївна медсестра районної лікарні.

— Солдати з війни просяться додому, — каже Станіслав Антонович. — А мій син відпросився на навчання. Зробив це тоді, коли на Донбасі стали менше стріляти. В розпал бойових дій навіть думати про таке не міг. Не до того було. Його відпустили навесні нинішнього року, після двох років участі в АТО. Іспити в американський коледж склав ще до того, як почалася війна на Донбасі. Вимоги американців — повторно проходити випробування на вступ. Син також вступив на заочне навчання в Національний університет оборони України.

Автору вдалося поспілкуватися телефоном з підполковником Собком. «Скажіть, знання і досвід, набуті під час стажування в арміях країн НАТО, допомагали під час бойових дій на Донбасі?» — «Дуже допомагали, — відповів військовий. — Ви ж розумієте, що в НАТО — найновіші стандарти. Навіть ті, якими вони діляться, надзвичайно ефективні. Керувався ними і під час рейду, інших військових операцій. На мою думку, особливо ефективними є уроки американської армії». За словами співрозмовника, тактика - це те, що не можна побачити, як, наприклад, постріл з гармати чи з іншої зброї. Їх результат видно одразу. Тактика — це та само зброя. Стріляє вона влучніше від гармат.

— Далеко не кожному командиру вдалося отримати стільки знань за кордоном, як цього добилися ви. Тепер ви знову у США, уже другий раз. Для чого?

— Знань не буває багато, — каже співрозмовник. — Внутрішньо відчуваю потребу навчатися. Розумію, що міг би цей час провести дома у колі сім'ї, у нас з дружиною двоє діток, і тепер догляд за ними і їх виховання лежить на її плечах, але бажання опанувати свою справу за кращими світовими стандартами спонукало мене обирати навчання. Дякувати, дружина мене розуміє. Сподіваюся, син і донька, коли підростуть, так само поставляться з розумінням до того, що тато їх залишав на деякий час.

Сергій Собко — еталон сучасного офіцера української армії — високий, стрункий, фізично вправний, з бойовим досвідом, вітчизняною і зарубіжною освітою.

Відмовляє американцям у зустрічах

Командно-штабний коледж армії США, в якому протягом року здобуватиме освіту наш офіцер, готує офіцерів до подальшої служби на керівних посадах. Програма занять зосереджена на опануванні теоретичних знань. У групі Сергія Собка 14 американських офіцерів і один полковник із Саудівської Аравії. До побутових умов у нашого земляка нема жодних претензій. Все продумано до дрібниць — від умов проживання до наявності технічних засобів, необхідної літератури тощо.

— Чи знають американці, що слухач з України має найвищу нагороду у своїй державі?

— Американці знають навіть більше, ніж я про це думаю. Зрозуміло, вони шанують, поважають людину за її заслуги. Однак це аж ніяк не означає, що твої заслуги можуть вплинути на викладача під час іспитів. У них свій менталітет: твої знання оцінюють за тим, що ти знаєш. Іншого просто не дано. Система освіти у них і в нас дуже відрізняється. Наприклад, у США перед кожним призначенням на нову посаду офіцер зобов'язаний пройти курс підготовки. В інституті Сухопутних військ, де я навчався, кажу про це при кожній нагоді, курсантів не вчать, а дресирують. Інколи навіть не пояснюючи, для чого ті чи інші знання, навички. Так вийшло, що перед війною я дев'ять місяців провів на американській навчальній базі у штаті Джорджія. Там вивчав курс офіцерів-піхотинців американської армії, зокрема, з організації і тактики ведення бою. Зізнаюся відверто, без отриманих знань мені було б непросто командувати батальйоном та ще й в умовах бойових дій.

Чи не найбільше здивувало нашого офіцера на навчальній базі у Джорджії, що американських офіцерів навчають правил поводження з місцевим населенням. «Для чого це робиться, зрозумів, коли ми стояли в одному з населених пунктів на Луганщині, — продовжує підполковник. — Місцеві спочатку вовком дивилися на нас. Погрожували, кричали, щоб відправлялися, звідки прибули. Ставлення змінилося, коли використав американську науку -відремонтували дах на будівлі школи, створили групу військових медиків, які їздили надавати допомогу за місцем проживання, а згодом ті самі почали приходити до госпіталю...»

Нині підполковник Собко навчається за міжнародною військовою освітньою програмою IMET. Каже, знає офіцерів, які також мають бажання поповнити багаж знань за стандартами НАТО. Не володіють англійською. Тільки це їх стримує. Втім, одиниці все-таки вивчають іноземну. Четверо офіцерів з його бригади проходять відбір на навчання за кордоном. Вчитися не просто. Як стверджує офіцер, завдань під час занять задають дуже багато. Кожен день потрібно опанувати матеріал, що становить приблизно 70—100 сторінок друкованого тексту. Час, крім навчання, ні на що інше фізично не вистачає. «Американці інколи ображаються на мене, — продовжує офіцер. — Це буває тоді, коли мене запрошують на зустріч, їм хочеться спілкування з офіцером, який щойно повернувся з війни. Запрошення надходять з інших міст і навіть інших штатів. Я не проти цього. Але розумію, що це буде тільки на шкоду навчанню. Не хочу допускати прогалин, бо потім їх буде непросто надолужити».

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото надано автором.

ФОТОФАКТ

Воїни АТО, які проходять реабілітацію на Івано-Франківщині, завітали до Косова на фестиваль кераміки, ремесел і фольклору "Мальований дзбанок". Народні майстри запросили бійців на свої майстер-класи.

Галина БРУХАЛЬ.
Фото Миколи МАЦЮКА.

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Як не влетіти в копійку під час демобілізації

Які речі необхідно здавати на склад при звільненні в запас під час демобілізації? І яка відповідальність настає за неповернення бронежилета, зброї, каремата та інших речей?

Роман.
Київ.

Предмети військової форми одягу, взуття та спорядження, які видаються у власне користування військовослужбовцям, після демобілізації не здаються.

Натомість технічні засоби, обладнання, намети, брезенти, контейнери та інше устаткування, яке використовується під час проведення спеціальних робіт, несення бойового чергування, варти, під час демобілізації -повертаються.

До речей, які не здаються під час демобілізації, належать: кашкет польовий (кепі бойове); шапка зимова; шапка феска; костюм літній польовий; куртка польова утеплена (вітро-, вологозахисна); штани утеплені (вітро-, вологозахисні зимові); рукавички зимові; білизна натільна (фуфайка з коротким рукавом); ремінь брючний, поясний; білизна тепла (білизна для холодної погоди (сорочка зимова та кальсони зимові); шкарпетки літні (трекінгові); шкарпетки зимові (трекінгові); черевики з високими берцями; мішок речовий тощо. На майно, яке вибуває зі звільненими, виписується атестат.

Речі, що повинні здати демобілізовані бійці: каремат (килим спальний польовий ізоляційний); шолом кулезахисний (шолом балістичний); чохол до шолома; бронежилет; казанок; фляга з чохлом; плащ-намет солдатський; костюми спеціальні та маскувальні; чоботи гумові; окуляри; розвантажувальна система; костюм захисту від води (вітро-, вологозахисний); мішок спальний (модульна всесезонна спальна система) тощо.

Зрозуміло, що повертати інвентарні речі необхідно лише в тому випадку, якщо вони видавалися військовою частиною, а не купувалися військовослужбовцем за власний кошт.

У разі втрати — компенсація

За фактом знищення чи втрати виданого бійцям майна проводиться службове розслідування, яке має бути завершено протягом місяця з дня виявлення шкоди. У разі знищення речей під час бойових дій відбувається їх списання з обліку частини.

За втрачене майно з необережності, недбалості військовослужбовці несуть майнову відповідальність з урахуванням кратності. Механізм врахування кратності застосовується вже двадцять років, і в умовах сьогодення постанова парламенту «Про затвердження Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі» від 23.06.1995 р. № 243 не зазнала особливих змін. Хоча шанс втратити чи пошкодити інвентар в умовах бойових дій в зоні АТО набагато вищий, ніж під час несення служби в мирний час, а матеріальна відповідальність залишається незмінно завищеною.

Так, наприклад, у десятикратному розмірі (у співвідношенні до ціни втраченого майна) відшкодовується вартість: вогнепальної та холодної зброї; боєприпасів; вибухових речовин і засобів підриву, висадження; засобів активної оборони (газового пістолету, газового балончика; наручників; електрошокових пристроїв; гумових кийків); засобів бронезахисту (бронежилетів усіх типів, шоломів захисних усіх типів, протиударних щитів усіх типів); оперативної спецтехніки серійного виробництва.

Наталя ТИТАРЕНКО.

Вітчизна дорожча за власне життя

Трохи історії

З початком російської агресії в Криму 1 березня 2014 року Збройні Сили були приведені у повну бойову готовність, а 17 березня 2014 року в Україні оголошено часткову мобілізацію. З цього часу держава почала функціонувати в умовах особливого періоду.

На початку проведення антитерористичної операції на сході України (13 квітня 2014 року) підрозділи Збройних Сил не мали достатньої кількості озброєння і техніки, особовий склад був слабо підготовлений. Наявне модернізоване та нове озброєння, що отримували підрозділи Збройних Сил в одиничних екземплярах, не впливало на боєздатність частин і підрозділів.

Завдання по захисту України виконувалися завдяки самопожертві та героїзму воїнів. У перший період АТО велику допомогу підрозділам Збройних Сил надали добровольчі батальйони.

Загалом із початку проведення антитерористичної операції у Збройних Силах сформовано 15 бойових бригад, полк, 5 батальйонів (дивізіонів), а також бригаду, 6 полків та 11 батальйонів оперативного (бойового), тилового і технічного забезпечення. Збільшено авіаційний парк та бойовий склад зенітних ракетних військ, сформовано підрозділи для охорони аеродромів і стартових позицій зенітних ракетних військ. Відновлено діяльність 138 районних та міських військових комісаріатів, завдяки чому проведено шість черг часткової мобілізації та призвано понад 200 тис. військовозобов'язаних.

Протягом 2015 року Збройні Сили України відновили боєздатність, набули бойового досвіду, оперативної спроможності, необхідного рівня технічної оснащеності та матеріальної забезпеченості для захисту суверенітету і територіальної цілісності держави, завдяки чому стабілізували обстановку в районі проведення антитерористичної операції. 21 березня 2016 року головний військовий прокурор України Анатолій Матіос заявив, що з початку збройного конфлікту на сході України в зоні АТО загинули 2055 українських військовослужбовців.

За весь час війни в Україні за особисту мужність, героїзм, високий професіоналізм, виявлені при захисті державного суверенітету і територіальної цілісності України було присвоєне звання Герой України двадцяти двом військовикам, десятьом із них посмертно.

Після нападу терористів на військовиків 51-ї бригади під Волновахою 22 травня 2014 року, коли загинули 18 наших солдатів, війна стала страшнішою. Стало зрозуміло, що Росія перетворює на арену бойових дій весь Донбас. 5 червня 2014 року мені довелося побувати на блокпосту біля Красноармійська (нині Покровськ). Там стояли воїни тієї ж 51-ї бригади. Бійці самі виявили бажання не йти в тил після трагедії, а залишитись у зоні АТО. Видно було, що на блокпосту є чітка воєнна дисципліна і організація служби. Бійці були зосереджені і вселяли впевненість у перемогу. Від цього на душі стало легше. Відразу за обладнаним блокпостом буяло зелення поле, на горизонті виднілися терикони, рожево заходило сонце. Війна тільки починалася.

20 червня 2014 року йшов черговий день війни. У «Шервудському лісі» під Слов'янськом недалеко від гори Карачун стояла 95-та бригада. Там були автопарк, ремонтна майстерня, склади з провіантом і навіть похідна лазня. Навколо, далеко чи не дуже, розкидані блокпости. Кожного дня туди потрібно доставляти вантажі. Щоранку з бази виходили конвої. Це небезпечна військова робота, ризик наразитися на ворожі засідки, потрапити під обстріл. Два-три БТРи супроводжують вантажівки, які повзуть, а не їдуть і постійно ламаються. Більше двохсот конвоїв провів «Купол», «фартовий» чоловік — майор Анатолій Козел. Потім із ним зустрічались у Пісках. Коротка дорога до донецького аеропорту була навіть складніша за конвої. Під обстрілом треба було на максимальній швидкості проскочити по злітній смузі до терміналу. Кожного разу це була спеціальна військова операція. Один меценат подарував «Куполу» золотий годинник «Бреге». Але Анатолій продав той годинник, а на виручені гроші купив джип для підрозділу.

Ніч із 19 на 20 жовтня 2014 року ми з кореспонденткою Людмилою Коханець провели поблизу Пісок. Ночували в бліндажах 30-ї бригади разом із бійцями. 20 жовтня, зранку, вдалині палало велике вогнище і дим на півнеба. Щось горіло в Донецьку. Полум'я то стихало, то розгоралось. Я почав знімати. І раптом у візир камери бачу, як заграва миттєво розлетілася на все небо. Мій колега, Олексій Чернишов, потім розповідав, що в цей день він був у Пісках. Вогнища не видно, і раптом страшний вибух. Від хвилі позачинялися двері і задрижали шибки. Солдати кинулись до сховища. Ніби маленький апокаліпсис нізвідки. Пізніше сповістили, що це стався вибух на Донецькому казенному заводі, де терористи готували вибухівку.

4 червня 2014 року до штабу АТО у селі Довгенькому в районі Ізюма ми прилетіли на вертольоті МІ-8 армійської авіації з Дніпропетровська. Вигляд згори вражав. На зеленому острові посеред чорного зораного поля стояло більше десятка бойових машин — МІ-8 і МІ-24. Вони періодично злітали та сідали. Серед вертольотчиків було багато знайомих по Африці. Ранком сепаратисти новітньою російською зброєю підбили наші два МІ-24, дякувати Богу, екіпажі залишилися живі, але було кілька поранених. Незважаючи на ранкову трагедію, робота продовжувалася. Разом з екіпажем МІ-8 пощастило злітати на гору Карачун, закинути провізію і боєприпаси захисникам пануючої висоти над Слов'янськом. Для того щоб не стати легкою мішенню, вертольотчики літали якнайнижче, на гранично малих висотах. На одному МІ-24 спереду була вм'ятина, ніби на автомобілі після аварії. «Літаємо низько — в дерево довбонувся», — буденно сказав керуючий польотами.

З початку збройного конфлікту на сході України в зоні АТО загинули 2055 українських військовослужбовців

Була спроба поїхати напередодні вечором, але шалений обстріл ворога не дозволив цього зробити. Отже, о 5.00 22 листопада 2014 року колона 95-ї вирушила з Пісок в донецький аеропорт. А через кілька годин з ДАПу повернулись ті, хто провів там кілька днів. БТРи під'їздили і з них вискакували бійці. Вони щойно вирвалися з пекла. Вже вкотре з ротації в аеропорту повернувся і «Наркоз» — начальник медичної служби батальйону, військовий лікар Сергій Архангельський. На Майдані був лікарем і на війні лікарем, а за плечима 21 рік лікарського стажу в Житомирській області. Радість зустрічі з друзями, обійми, розповіді, жарти. А потім — тяжкі роздуми про війну і про загиблих...

У районі Слов'янська йшли бої. Штурмова група 95-ї бригади під командуванням комбрига Михайла Забродського захопила плацдарм біля села Крива Лука. Ми прийшли туди конвоєм із Довгенького ранком 25 червня 2014 року. Плацдарм — це тракторна бригада посеред поля. У гаражі вже стояли військові автомобілі, у силосній ямі — дві гаубиці Д-30. Облаштовувались-метушились солдати, снували «Хамери», екскаватор копав капоніри для техніки, три десантники на двох цеглинах на сухому спирті гріли собі чай. Картина якогось 1941 року, ніби ти потрапив на знімальний майданчик фільму про Другу світову. Але це все було насправді. До нас, журналістів, Романа Бочкали, Володимира Дєдова і мене підійшов замполіт 13-го батальйону підполковник Сергій Дзиба. Відразу заспокоїв: «Хлопці, не переживайте, не лізьте куди не треба, не бійтесь. Нагодуємо і спати покладемо. Працюйте». І раптом команда «До бою!». Почалася робота артилеристів. Відчуття війни ще більше посилилось. Гаубиці із силосної ями били повним зарядом. Вогонь, дим, закіптюжені обличчя гармашів. Через 10 днів, 5 липня 2014 року, українські війська визволили Слов'янськ.

А Сергій Дзиба, який пройшов усі бої у цій ще незавершеній війні, помер 17 вересня 2016 року у Житомирі. Вічна йому пам'ять!

Досвід, який потрібен на передовій

Командир новоствореної 58-ї окремої мотопіхотної бригади Збройних Сил України, а недавно заступник командира 30-ї ОМБр ЗСУ полковник Сергій В'ячеславович Заболотний — потомственний офіцер. Зазначимо, що створення нової бригади в умовах війни з нуля це тяжка робота. Заболотний здійснив її. Сьогодні 58-ма бригада в повній бойовій готовності і є одним із кращих бойових підрозділів.

Його дід, Іванов Володимир Михайлович, кавалерист часів другої Світової війни, з боями дійшов до Берліна. Нагороджений багатьма орденами і медалями. Батько Сергія В'ячеславовича — генерал-лейтенант Збройних Сил України Заболотний В'ячеслав Григорович. В минулому — командир 8-го Армійського корпусу, помічник міністра оборони України, начальник головного управління особового складу Генерального штабу Збройних Сил України. Командир Туркестанського військового округу під час війни в Таджикистані. В травні 2014 року «За сприяння в зупиненні кровопролитної громадянської війни і досягненні миру в республіці Таджикистан» В'ячеслав Заболотний нагороджений пам'ятним знаком уряду.

Брат Сергія В'ячеславовича, Віктор, теж кадровий військовий і бойовий офіцер, полковник, нині — слухач Національного університету оборони України.

Та й у самого комбрига Заболотного вже за плечима служба в Косово в складі миротворчого контингенту та третій рік безперервних передових на сході нашої держави.

«У полковнику Заболотному вражає його скромність, вроджена інтелігентність, притаманна справжнім офіцерам. А головне — холоднокровність, урівноваженість, повага до бійців. І він завжди з ними. А солдати це відчувають. Сергій В'ячеславович патріот і військовий професіонал», — розповідає військовий журналіст Роман Бочкала.

Весною 2014-го замкомбрига 30 ОМБр, перший з командування бригади, разом з вівреням йому 2-м батальйоном 30 ОМБр, потрапив на територію війни.

У знаменну дату — 9 Травня — у нього розпочався відлік пекельної передової...

Перші бої за Рубіжне...

Разом із бійцями з честю захистили місто... Сьогодні на місцях тих боїв відкрито стелу пам'яті і вдячності його воїнам-воїнам 30 ОМБр.

Потім Сватове, Щастя, Металіст, Лутугине, Червона Поляна, Антрацит — там теж було гаряче...

Невдовзі на територію АТО пішли інші батальйони 30-ки.

Один із них сколихнув землю Новоград-Волинщини смертями сумнозвісної Степанівки...

Інший опинився в цілковитому оточенні... І втрат могло б бути ще більше...

Всім, хто вцілів тоді, шанс на життя дав своїм наказом полковник Заболотний...

Командир цього батальйону, нині — Герой України, підполковник Сергій Собко пізніше розповідав:

«Мій 1-й батальйон неочікувано опинився в районі села Боково-Платове в повному оточенні. До найближчого блокпоста на території Сектора Д — в районі села Петрівське неподалік Савур-Могили — було більше 50 км. До району Лутугиного в Секторі А на півночі, котрий займали українські війська, — майже 40 км. На щастя, в районі Лутугиного знаходився 2-й батальйон і заступник командира бригади полковник Заболотний. Під його керівництвом була здійснена операція з порятунку нашого батальйону. Одного разу вночі, непомітно для сепаратистів, батальйони на військовій техніці вийшли назустріч один одному. 1-й батальйон лісовою дорогою вийшов до с. Ковпакове і далі через с. Червона Поляна вирушили через с. Круглик, звідки вирушав 2-й батальйон. Після цього, обидві частини повернулись в район Лутугиного. Цей нічний рейд обійшовся без втрат. Якби цього не було зроблено — наслідки були б тяжкими».

Потім у Лутугиному наші військовики утримували об'єкт державного значення. Обстріли регулярними військами російської армії велись такі, що горіла земля... Під «смерчами» і «градами» тоді командиру довелося виводити людей з пекла.

Ось що пригадує дружина полковника Тамара:

«Тоді про прорив ми не знали нічого, та серцем відчувала: біда... Чоловік зателефонував зранку і сказав, що дуже нас любить... Я вже зараз знаю, що означали тоді ці слова... Вони так з нами прощались... То було 1 вересня і шкільна дитяча лінійка. Без татусів-військових, котрих зазвичай так багато на святах в колегіумі нашого військового містечка у Новограді-Волинському. Закінчувалася лінійка ще й без багатьох мам. Нам тоді передали списки вбитих і поранених при виході з Лутугиного... Дружини поранених плакали, а ми, не знаючи про своїх нічого, — заздрили їм, бо знали, що бодай ненадовго, але для них поки закінчилось пекло війни. Госпіталь здавався раєм... Лише близько сьомої вечора, мені зателефонувала волонтерка Юлія Толмачова і сказала, що підрозділ чоловіка вийшов з оточення. Що залишились ще там дві бойові машини, екіпажі яких просять допомоги. Я відразу зрозуміла, чому мені ще досі не зателефонував чоловік. Мої гіркі здогади підтвердили слова іншого волонтера в Інтернеті: «30-ка вийшла з Лутугиного! Стомлені, обгорілі, вибирались з останніх сил... Бачив полковника Заболотного — він повернувся забирати тих, хто залишився...» Лише через ніч о сьомій ранку я почула голос свого чоловіка... Він тоді повернувся з тими самими двома екіпажами...»

Командир не має права на бездумне виконання наказів, не має права захлинутися кров'ю власних солдат!

Новим місцем дислокації було місто Щастя...

До нього підтягувалися російські війська... Ті самі російські війська, офіцери котрих витирали нещодавно піт і кіптяву української землі на спільних навчаннях на Яворівському полігоні! А тепер, зіткнувшись віч-на-віч із нашими офіцерами, відводять погляд і кажуть: «У нас нет выхода. У нас приказ... и семья...»

Наші військовики очей не відводять. У них теж сім'ї! Тільки вони захищають їх на своїй землі! Вони — герої, з якими правда, а значить — і сам Бог!

...24 серпня 2016 року на військовому параді полковник Заболотний отримав із рук міністра оборони України Степана Полторака Бойовий прапор 58-ї бригади.

А вже через кілька днів від командування надійшов наказ — прибути на стаціонарне навчання до Національного університету оборони України. Як на наш погляд, рішення не зовсім зрозуміле. Командири з таким досвідом бойових дій більше потрібні на передовій. Адже багато з них суміщають навчання зі службою і це не є проблема. Солдати, які пройшли з полковником Заболотним дорогами війни, шкодують про те, що від них забирають командира, який вже став більше ніж просто старший військовий начальник. Адже саме там, а не в кабінетних академіях, має отримувати знання еліта нашого війська. Саме там сьогодні складаються іспити на вірність Батьківщині.

Іван ДОРОШЕНКО.

На знімку: полковник Сергій Заболотний з дружиною Тамарою.

Усі знімки Олександра КЛИМЕНКА.

Ти не один. З тобою Будинок побратимів

Рівно рік тому розпочав свою роботу проект «Ветеранський будинок для бійців АТО», який ініціювала громадська організація «Союз учасників, ветеранів, інвалідів АТО і бойових дій» (СУВІАТО). Розмістили демобілізованих бійців в Ірпені на території санаторію Будинку письменників у стародавній двоповерховій споруді, яку волонтери взяли у творчих людей в оренду.

— Ми дуже хочемо підтримувати воїнів АТО не тільки на передовій, а і після повернення з війни, — каже координатор проекту «Ветеранський будинок для бійців АТО» Ольга Харкіна. — Ці хлопці велика цінність для всіх нас. Тому переконана, що наш обов'язок, як громадян і патріотів своєї держави, не допустити, щоб боєць залишався сам на сам зі своїми проблемами.

Колишній боєць 80-ї окремої десантно-штурмової бригади Костянтин Чорненко після демобілізації мріє вступити до лав Національної поліції.

А підтримка хлопцям у цей непростий період дуже потрібна. За кордоном давно існує практика так званих ветеранських будинків. Це місце, куди 24 години на добу, сім днів на тиждень може прийти ветеран і відчути себе на своїй території, у колі людей, які його зрозуміють і допоможуть у вирішенні проблем з будь-якої сфери.

На превеликий жаль, досить часто бувають випадки, коли після демобілізації чи виписки з госпіталю бійцям банально нікуди піти. І причини тут можуть бути різні. Так рік тому першим підопічним ірпінського «Будинку ветеранів» став демобілізований боєць 54-ї бригади. А родом хлопець був з Донецька. Його родина залишилася на окупованій ворогом території, куди воїн ЗСУ після закінчення служби повернутися не міг.

Загалом за 11 місяців роботи через Будинок пройшов 41 учасник АТО — і дев'ять із них вихідці зі східних регіонів України, які перебувають під контролем російсько-терористичних військ. Тут навіть знайшли тимчасовий притулок і двоє громадян РФ, котрі воювали за Україну. Один з них був бійцем добровольчого підрозділу «Правий сектор», що входить до ЗСУ. Звичайно, що повернутися назад до Росії він не може. А щоб легалізуватися на території нашої країни, чоловік за чинними законами повинен звернутися в консульство РФ. Але цього із зрозумілих причин він зробити не може.

— Перший час він жив у нас, а потім спільними зусиллями його українських побратимів удалося влаштувати на роботу й забезпечити тимчасовим житлом, — розповідає Ольга Харкіна. — Хлопці підтримують один одного, а це один з найважливіших чинників у нашій роботі — усвідомити ветеранам: «Ти не один».

Є серед демобілізованих хлопців і ті, хто не може повернутися додому тому, що між ними й рідними стала політика. Не всі в їхніх родинах поділяють проукраїнську позицію. І це при тому, що області, з яких бійці йшли на фронт, перебувають зовсім не на Донбасі, а за багато сотень кілометрів від нього. Один із хлопців опинився в «Будинку ветеранів» після того, як найближча людина, зустрівши його на порозі рідного дому, сказала: «Краще б ти загинув. Так хоч ми одержали б компенсацію за тебе...».

В одній з кімнат бібліотека для колишніх бійців.

Треба визнати, більшість ветеранів, які живуть тут, неохоче йдуть на контакт. Адже не від гарного життя вони опинилися тут. Так, вони щиро вдячні волонтерам за допомогу, але з величезною обережністю, якщо не сказати з побоюванням, ставляться до всього, що відбувається навколо них у мирному житті. Як зізнався один боєць, для нього спокійніше було чути звук розривів снарядів, ніж тиху суєту мирного міста. А тут вони розуміють один одного з півслова й дуже багато чого пояснювати вже не потрібно.

Координатор проекту Ольга Харкіна.

— Середній вік нашого мешканця — 36 років, і, зазначимо, що в більшості це розумні й порядні хлопці, які справді не знали, із чого починати після війни, — розповідає Ольга Харкіна. — Будинок став для них місцем старту й підтримки. Головне для нас зробити все можливе, щоб воїн зміг «заземлитися і віддихатися», звикнути до мирного життя. Людям, що пройшли війну, потрібні час, місце і ресурс, щоб зорієнтуватися в нових умовах. Для цього ми працюємо із кваліфікованими психологами, юристами, арт-терапевтами, бізнес-тренерами... До слова, всі вони роблять свій професійний внесок на волонтерських засадах. А головний для нас результат — це той факт, коли у ветерана після перебування в Будинку істотно якісно змінюється ставлення до життя. У кожному випадку ми намагалися зробити все, що від нас залежало. Хтось знайшов нову роботу, хтось одержав нову спеціальність, нові корисні навички, а хтось просто усвідомив, що завжди є на кого розраховувати й куди прийти.

Є ті, хто завдяки «Будинку ветеранів» тут навіть зміг позбутися своїх поганих звичок. Приміром, один ветеран, повернувшись зі служби, залишився фактично без дому, тільки тому, що зловживав алкоголем. А головна умова в Будинку — сухий закон. І в результаті в колі побратимів за два місяці він зміг здобути перемогу над одним з головних своїх ворогів, що сидів усередині нього самого.

Є й ті, хто «заганяє» себе своїми ж страхами й комплексами. Один з дончан-ветеранів АТО, будучи висококласним зварником п'ятого розряду, не міг знайти собі роботу тільки тому, що постійно боявся, що йому відмовлять, тому що він з Донбасу та ще й атошник. Тоді волонтери виставили у Фейсбуці оголошення і одразу знайшлося багато підприємств, які з радістю захотіли взяти такого фахівця, а тим паче що він ще й ветеран АТО.

Шеврони на пам'ять.

Десантник Костя із Черкас пішов до Збройних Сил добровольцем. А тепер дуже хоче потрапити служити в нову поліцію. Коли він ішов на першу співбесіду, то його одягали всім Будинком. Підбирали йому, що в кого було: костюм, краватку, сорочку, туфлі. Побратим повинен був мати на такій важливій для нього зустрічі презентабельний вигляд.

Юра з Вінниці потрапив під четверту хвилю демобілізації в травні цього року. До війни був підприємцем в автосфері, навчався свого часу в Англії та Данії, але коли в Україну прийшла війна, взяв у руки зброю й вирушив захищати Батьківщину. А відслуживши, з певних причин уже не хоче повертатися до того, чим займався до армії. І тепер завдяки партнерам проекту з Норвегії він проходить навчання із застосування таких актуальних для нашої країни енергозберігаючих технологій.

— Хочу сказати величезне спасибі всім нашим волонтерам, меценатам і сотням простих людей, які своїми внесками забезпечували і забезпечують функціонування проекту, — каже Ольга Харкіна. — Нас підтримали фінансово, матеріально люди з України, Польщі, США, Італії, Німеччини, Канади... А якщо хтось ще захоче допомогти «Будинку ветеранів», будемо дуже вдячні. Допомогу можна переказати ***на картку Приватбанку 5168 7556 2757 0225 (Скрипаченко Тетяна Петрівна).***

Наш контактний телефон 0975140427.

Влад СЕМЕНЧУК.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Повернення делегації РФ дискредитує ПАРЄ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Як повідомила Ірина Геращенко, Аграмунт наголошував, що «не можна міняти кордони і порушувати територіальну цілісність інших країн, а конфлікт в Україні і незаконна анексія Криму неприпустимі». «І жодного слова, яка ж це країна порушила територіальну цілісність України і вкрала Крим», — обурюється вона. Отож, за її словами, українська делегація звернулися до керівництва Європейської народної партії — політичної групи, що делегувала Аграмунта на високу посаду — з проханням дати оцінку його позиції.

Тим часом представник України при Раді Європи Дмитро Кулеба в ефірі **«5 каналу»** заявив, що повернення російської делегації до ПАРЄ може дискредитувати саму Асамблею. «З точки зору загальнодипломатичної ситуації, з точки зору міжнародного фронту — якщо все-таки, правдами й неправдами, вдасться росіянам наступного року повернутися, не виконавши при цьому вимоги резолюцій, а ще й змусивши Асамблею змінитися заради росіян, то це буде ескалацією кризи самої Асамблеї, її дискредитації. Ми навчилися воювати з росіянами на різних фронтах, але сама Асамблея від такого кроку втратить свій статус авторитетної міжнародної інституції. Ми вважаємо, що якраз сама Асамблея несе основні ризики від повернення росіян», — резюмував Кулеба.

На позицію президента Асамблеї відреагував й екс-глава український МЗС Леонід Кожара. «Мені здається, що логіка президента ПАРЄ така, що краще розмовляти з Росією, ніж не розмовляти. Тому ПАРЄ хотіла б мати російську делегацію, щоб вести з ними безпосередній діалог. По-друге, Росія — великий платник до бюджету Ради Європи. Я так розумію, Рада Європи також стикається з проблемою фінансування. Ці два аргументи, я думаю, є мотивами, які сповідує президент ПАРЄ. Також існує потужне проросійське лобі в Раді Європи, яке піднімає тиск», — заявив він, передає **телеканал «112 Україна»**.

Учора в рамках засідання ПАРЄ виступив президент Франції Франсуа Олланд. Серед інших питань він торкнувся і теми виконання Мінських домовленостей. На його думку, пріоритетнішим питанням є проведення місцевих виборів, а не повернення Києву контролю за українсько-російським кордоном. Водночас Олланд наголосив, що не йдеться про проведення виборів за будь-яку ціну — цьому мають передувати дії інших сторін, «в тому числі бойовиків, на яких має вплив Росія». «В першу чергу припинення вогню, відведення зброї, роззброєння, але після цього — вибори», — додав французький лідер.

Арешт журналіста — делікатна проблема?

Представник ОБСЄ з питань свободи ЗМІ Дуня Міятович звернулася до міністра закордонних справ РФ Сергія Лаврова щодо затримання у Москві українського журналіста Романа Сущенка.

Про це Міятович повідомила учора в Києві під час зустрічі з активом Національної спілки журналістів України. «Дуже багато людей займаються цим питанням, воно постійно під контролем, але проблема дуже складна і делікатна», — цитує Міятович **«Укрінформ»**. «Найголовніше зараз — забезпечити його (Романа Сущенка. — **Ред.**) безпеку, надання йому юридичної допомоги, щоб консул мав можливість доступу та спілкування з ним», — сказала представник ОБСЄ.

Не варто політизувати минуле

Найближчим часом очікується укладання двосторонньої українсько-польської угоди про співробітництво в сфері оборони. Про це Президент України Петро Порошенко повідомив за результатами перемовин у Києві з керівником Бюро національної безпеки Республіки Польща Павелом Солохом (на знімку).

Як **інформує пресслужба глави нашої держави**, П. Порошенко подякував Варшаві за чітку позицію невизнання легітимності виборів до Державної Думи РФ на тимчасово окупованій території Криму та за підтримку рішення Ради ЄС стосовно продовження санкцій проти Росії, які мають діяти до звільнення окупованих територій України «для мотивації РФ щодо виконання Мінських угод».

Окремо відзначено успішну діяльність Українсько-Польсько-Литовської бригади (ЛИТПОЛУКРБРИГ). Глава нашої держави також закликав не політизувати історичне минуле та наголосив, що не можна дозволити панувати антиукраїнським чи антипольським настроям, від яких виграє третя сторона — країна-агресор.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

Вертолітне «непорозуміння»

Топ-темою, що активно обговорюється в Польщі останній тиждень було скасування запланованого на 13 жовтня візиту до Варшави французької делегації на чолі з президентом Франсуа Олландом. Причиною став… гелікоптер.

4 жовтня Міністерство розвитку Польщі заявило, що Варшава «вважає завершеними» переговори щодо офсетної угоди, пов'язаної з поставками багатоцільового гелікоптера Eurocopter EC725 «Caracal» (сучасна назва H225M) виробництва французької фірми Airbus Helicopters. Airbus мав вкласти певні інвестиції в польську економіку взамін за купівлю його бойових машин. В комюніке Мінрозвитку наголошувалося, що «контрагент не надав оферти, яка б «належним чином забезпечувала економічні інтереси і безпеку Польської держави», а розбіжності в переговорних позиціях обох сторін роблять неможливими досягнення компромісу».

Це спричинило гостру реакцію Єлисейського палацу, відомого, як підкреслюють експерти, «досить активним захистом національного бізнесу». 7 жовтня французьке агентство AFP повідомило, що президент Ф. Олланд «переносить візит до Польщі», натомість найближчим часом Варшаву відвідає керівник МЗС Жан-Марк Еро.

Коментатори серйозних французьких видань не приховували обурення та здивування: як могло статися, що фірма, яка виграла міжнародний тендер після проведення випробування своєї машини, отримання схвальних відгуків польського війська і дев'ятимісячних переговорів, дізнається, що «її інвестиційна пропозиція на суму 3 млрд. євро, що фактично еквівалентна ціні контракту, є недостатньою». Серед інших позитивів цього контракту для польської сторони французькі ЗМІ називали: створення понад 3 тисяч робочих місць на польських підприємствах, зокрема в Лодзі та Радомі, а також передачу значних трансфертів технологій і так званої інтелектуальної власності, завдяки чому поляки могли б самі вносити конструкторські поправки з метою покращення гелікоптера відповідно до власних потреб. Більш того, французькі експерти наголошують, що реалізовуючи цей проект, фірма планувала зробити Польщу «п'ятим китом» концерну Airbus в Європі поруч з Францією, Німеччиною, Великою Британією та Іспанією. Тепер же, за повідомленням «Рейтер», через зрив контракту французи планують переглянути весь комплекс військового співробітництва з Варшавою.

Не стримують своєї критики щодо дій правлячої партії і в польському політикумі. Найгостріше висловився екс-президент Броніслав Коморовський, який назвав зрив контракту «верхом дурості» та поведінкою «слона у складі порцеляни».

Проте вже 10 жовтня міністр оборони Антоні Мацеревич заявив, що вертольоти (типу Black Hawk) для «спецназу» міністерство купуватиме на авіазаводі американської компанії «Сікорський» у місті Мелець. Окрім того, замовлення на гвинтокрили отримають авіазавод у Свиднику та підприємства в Лодзі, яким у нових планах офіційної Варшави відводиться завдання сервісного обслуговування бойових машин.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Під завалами будинків можуть бути ще живі

У східній китайській провінції Чжецзян обвалилися чотири житлові будинки. Багато людей опинилося під завалами. Державне телебачення Китаю повідомляє, що загинуло не менш як 20 осіб.

Трагедія сталася у місті Веньчжоу в понеділок вранці, коли більшість мешканців ще спало. Будинки миттєво перетворилися на гору будівельного сміття висотою з триповерховий дім.

Рятувальні роботи тривали весь день. На жаль, з-під завалів діставали переважно мертвих. За даними місцевого управління з надзвичайних ситуацій, із 26 відкопаних тільки шестеро були живими. Але рятувальники припускають, що під уламками ще можуть бути живі люди, тому роботи не припиняють.

Скільки осіб мешкало в чотирьох будинках, невідомо. Ці будівлі було споруджено ще в 1970-х роках, будували їх, як розповідають, сільські мешканці, що приїхали до Веньчжоу на заробітки. Жили тут небагаті люди, переважно заробітчани, — великими сім'ями,

І таких ненадійних будівель в Веньчжоу немало. Поряд із будинками, які обвалилися, влада розпорядилася знести ще п'ять сусідніх, аби попередити наступні обвали.

Ніна ГРЕКОВА.

На вечерю до Меркель?

Росія продовжує жонглювати мирними переговорами. Благо, конфліктів, у яких вона безпосередньо бере участь, вистачає.

Недавно в РФ заявили, що призупиняють переговори у «нормандському форматі», але після подібної заяви США, зробленої, щоправда, стосовно переговорів із сирійського конфлікту, в Кремлі несподівано озвучили можливу дату наступної зустрічі «четвірки»: в Берліні 19 жовтня. Про це в понеділок заявив помічник президента Росії Володимира Путіна Юрій Ушаков, повідомляє «Інтерфакс».

Цікаво, що раніше 19 жовтня Путіна сподівалися бачити в Парижі. Учора прес-секретар президента РФ Дмитро Пєсков заявив, що Володимир Путін вирішив скасувати візит до Парижа через «заходи, які випали з програми візиту».

Натомість президент Франції Франсуа Олланд так роз'яснив скасування візиту: «Я повідомив Путіну, що розглядаю можливість такого візиту лише в разі, якщо ми можемо говорити про Сирію. Тільки про Сирію. Але він вирішив відкласти цей візит», — цитує «Європейська правда».

Насправді вже кілька тижнів французька медіаспільнота перебувала в очікуванні цього візиту передусім тому, що з початком жовтня Росія стала головним фігурантом новин, присвячених загостренню конфлікту в Сирії. 8 жовтня президент Франції Франсуа Олланд запропонував ухвалити на Радбезі ООН підготовлений Парижем і Мадридом проект резолюції про негайне припинення бомбардувань житлових кварталів у Алеппо, наголосивши, що «...країна, яка накладе вето на цю резолюцію, буде дискредитована в очах усього світу. Вона нестиме відповідальність за продовження безчинств». І єдиною країною, що наклала вето на резолюцію, стала Росія. Після цього з боку Франсуа Олланда заявив французьким ЗМІ, що не впевнений, чи готовий він приймати Путіна, а також припустив можливість висунення проти Росії звинувачень у воєнних злочинах. 10 жовтня міністр закордонних справ Франції Жан-Марк Еро повідомив, що його країна звернеться в Міжнародний кримінальний суд ООН з проханням розслідувати можливі воєнні злочини в Сирії, в тому числі й Росії. Проте ні Росія, ні Сирія не є учасниками Міжнародного кримінального суду. Тому, якими можуть бути наслідки судових рішень в разі, якщо до них таки дійде справа, уявити важко.

А тим часом Москва перевела стрілки годинника з Парижа на Берлін. Поки не зрозуміло, чи не відмовиться Путін і від цього візиту. А також, чи візьме участь у переговорах «четвірки» Україна, яку інформація про берлінську зустріч, схоже, застала зненацька. Але вчора посол Росії у Франції Олександр Орлов в ефірі радіостанції «Європ-1» заявив, що канцлер ФРН Ангела Меркель запросила лідерів країн «нормандської четвірки» (України, Німеччини, Франції та РФ) у Берлін на вечерю 19 вересня. То хто ж відмовить Ангелі Меркель у запрошенні на вечерю?

Наталя ФІЛІПЧУК.

ПЛАНЕТА

Газового шантажу більше не допустять

У понеділок у Стамбулі міністр енергетики і природних ресурсів Туреччини Берат Албайрак і міністр енергетики РФ Олександр Новак підписали міжурядову угоду про будівництво газопроводу «Турецький потік».

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган пообіцяв, що з турецької сторони роботи з реалізації цього енергетичного проекту буде максимально прискорено. Проект передбачає прокладання двох магістральних трубопроводів по дну Чорного моря, потужність кожного становитиме 15,75 мільярда кубометрів газу. Всі роботи планувано завершити до грудня 2019 року. Російський президент пообіцяв, що газ «Турецьким потоком» Туреччина отримуватиме зі знижкою.

«Туреччина прагне перетворитися на транзитний газовий коридор для Європи... Цим трубопроводом природний газ надходитиме на Балкани безпосередньо через Чорне море», — зазначив президент Туреччини після підписання угоди.

Але сподівається тільки на російський газ за непередбачуваної поведінки агресора на міжнародній арені Туреччина не має наміру. В понеділок прем'єр-міністр країни Бінали Йилдирим підтвердив, що в плани Анкари входить і якнайшвидше закінчення будівництва газотранспортних потужностей Трансанатолійського трубопроводу (TANAP), яким має транспортуватися газ із азербайджанського родовища «Шах Деніз» від грузино-турецького кордону на сході до турецько-болгарського — на заході країни. До Туреччини азербайджанський газ має надійти вже в 2018 році, тому турецька сторона має намір форсувати його будівництво. Плановано, що Трансадріатичним газопроводом газ почне надходити до Європи на початку 2020-го.

Одне слово, на Путіна сподівайся, але май і запасний енергетичний варіант. У такий спосіб Анкара убезпечить себе і Європу від можливого шантажу Москви, в руках якої газ не раз перетворювався на важіль політичного тиску.

Олександр БІЛИК.

Македонія не має наміру скасовувати надзвичайний стан

Комісія з оборони й безпеки парламенту Македонії разом із законодавчою комісією розробили й внесли на розгляд народних депутатів проект про продовження надзвичайного стану щодо південного та північного кордону до 30 червня 2017 року. У пропозиції парламентських комісій зазначається, що цей захід диктується «необхідністю дати можливість армії і силам безпеки гарантувати охорону державних кордонів» і зберегти спокій для громадян, які проживають у прикордонних районах. У проекті документа також йдеться про те, що ця пропозиція вноситься після «поглибленого аналізу» ситуації з мігрантською хвилею на Балканах, зробленого урядом.

Надзвичайний стан було запроваджено наприкінці серпня 2015 року, коли юрби мігрантів із Греції масово порушували кордони Македонії і прямували на північ, щоб транзитом через країну потрапити до Західної Європи.

Очікується, що голосування в парламенті законопроекту про продовження надзвичайного стану відбудеться до кінця цього тижня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Пройшли три партії

ЦВК Грузії оголосила, що до нового парламенту пройшли три партії: нині правляча «Грузинська мрія» — 48,65%, головний опозиційний «Єдиний національний рух» — 27,12% та «Альянс патріотів Грузії» — 5,01%, який вважають найбільш проросійською силою у країні. «Альянс патріотів» зможе сформувати в новому парламенті свою фракцію, до якої увійдуть шість депутатів.

2 листопада відбудеться другий тур виборів в одномандатних округах.

На Гаїті ураган «Метью» змив цілі міста. ООН просить 120 млн. доларів на допомогу (прес-центр ООН)

Жителі міста Скалат Підволочиського району Тернопільської області перекрили центральну дорогу, не пропускаючи великогабаритні машини. Вони вважають, що через вібрацію, яку спричиняють фури, з'являються тріщини у прилеглих будинках, виникають аварії на водогоні, *інформує наш власкор Людмила Наконечна*

На Дніпропетровщині продовжується збирання пізніх культур. На складах — 22,5 тисячі тонн проса і 2,6 тисячі тонн гречки. Загалом у сховища області вже засипано майже 800 тисяч тонн пізніх зернових, *повідомляє наш власкор Олена Чернявська*

Отримали іменні стипендії

У Житомирському державному університеті імені Івана Франка обдарованим студентам Інституту філології та журналістики вдесяте вручили стипендії, які названі на честь видатних земляків — громадського діяча і літератора Олега Ольжича, професора Миколи Никончука, радіожурналіста Василя Остапчука.

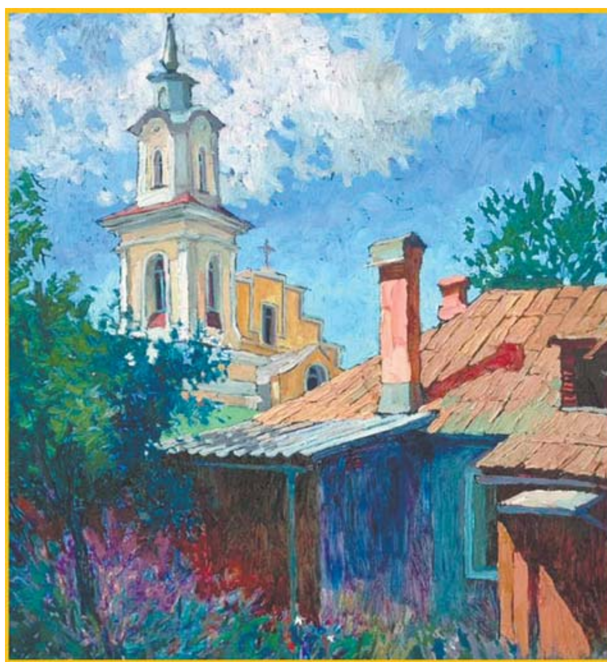
Ці відзнаки призначаються рішенням дирекції Інституту філології та журналістики на основі подання кандидатур відповідними кафедрами за участю фундаторів стипендій — приватних осіб. Усього від часу заснування іменних відзнак їх лауреатом став 61 студент-відмінник.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомир.

На знімку: голова обласної ради Володимир Ширма вручає стипендію імені Олега Ольжича Вірі Смоляр.

Фото з сайту Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Художники полонили Емірати

Абу-Дабі, столиця Об'єднаних Арабських Еміратів, стала своєрідним епіцентром прихильності до нашої держави через проведення тут місячника української культури. У рамках проекту під гаслом «Україна стає ближчою» було ініційовано понад десять різноманітних заходів. Особливо активну участь у місячнику взяли художники, зусиллями яких народилися 73 художні полотна, що представлені на виставці в галереї «Art Hub» в столиці ОАЕ. Вона, за великим рахунком, стала найбільшою презентацією українського мистецтва в Еміратах.

Своєю творчістю до цього доробку долучився й Андрій Аксютов, виходець із селища Млинів, що на Рівненщині, де пізнавав перші мистецькі ази в місцевій художній школі, а затим викладав у ній. Він порадував арабських шанувальників пейзажів 12 картинами із зображенням української природи та архітектури. Та так, що не забарилися пропозиції митцеві з України від Еміратів змалювати на полотні і зафіксувати в історії образотворчого мистецтва тамтешні краєвиди.

Євген ЦИМБАЛЮК.

На колажі: учасник місячника української культури в ОАЕ Андрій Аксютов із представленими картинами.

Колаж автора.

У населених пунктах потеплішає

Опалювальний сезон 2016—2017 років у Чернігові розпочато. Відповідне розпорядження підписав міський голова Владислав Атрошенко. Закладам освіти теплопостачання уже підключили, лікарні та поліклініки — в процесі, а житловому фонду підключення буде здійснено до кінця тижня.

А ось Ніжин залишається великою проблемою, як пояснила керівник «Чернігівгазу» Алла Ярова: через борги не виділено ліміти. І хоча міська влада Ніжина вже зверталася із проханням подати блакитне паливо на котельню, що опалює лікарню, пологовий та дитячий будинок-інтернат, але немає лімітів — немає тепла. Більше того, за умови подачі газу на ці котельні теплогенеруюче підприємство потрапить у ще глибшу боргову яму, ніж та, в якій воно перебуває нині, **повідомляє наш власкор Василь ЧЕПУРНИЙ.**

Відповідне розпорядження «Про початок опалювального сезону 2016/17 року» видано й Івано-Франківською ОДА. У свою чергу райдержадміністраціям, виконавчим комітетам міських рад міст обласного значення слід встановити терміни початку опалювального сезону на підвідомчих територіях. Нагадаємо, що в обласному центрі Прикарпаття ще 7 жовтня запрацювали всі 36 котелень ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» та котельня ТОВ «Станіславська теплоенергетична компанія». Однак, за словами начальника департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою міськвиконкому Михайла Смушака, котельні тільки виходять на сталий режим, **інформує наш власкор Галина БРУХАЛЬ.**

Тим часом на Київщині ще з 10 жовтня 2016 року розпочато опалювальний сезон у дошкільних та шкільних закладах, установах охорони здоров'я та соціального захисту, а з 13 жовтня почнуть опалювати всі об'єкти житлового фонду області, — повідомляє прес-служба виконуючого обов'язки голови Київської облдержадміністрації Лева Парцхаладзе. В області заздалегідь проведено заходи з підвищення рівня енергозбереження регіону з метою економії енергоресурсів та впровадження проектів з енергоефективності.

Вл. інф.

Реабілітують творчістю

Представники благодійної організації «Творча криївка» провели на Прикарпатті перший відновлювальний заїзд для волонтерів за авторською методикою художниці Віталіни Маслової «Творча реабілітація». Мета нового проекту — допомогти волонтерам, які майже три роки безперервно допомагають воїнам, відновити сили, відчути смак життя та по-новому поглянути навколо.

Як стверджують організатори, самовіддане служіння людям призводить до виснаження, вигорання, депресії, проблем зі здоров'ям. Терапією проти відчуття безсилля стали майстер-класи з малювання, народних ремесел, подорожі Карпатами, екскурсії, спілкування з мешканцями мальовничого села Криворівня Верховинського району. Упродовж тижня реабілітацію горами проходили волонтери з Києва, Львова та Івано-Франківська.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Фото надане спільнотою «Творча криївка».

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Оновили парк швидкої

У Запоріжжі структурні підрозділи Обласного центру термінової допомоги та медицини катастроф отримали дев'ять нових автомобілів. «Швидкі» на базі мікроавтобуса Citroen обслуговуватимуть місто. Цього року на їх придбання витрачено 16 мільйонів бюджетних гривень. У планах наступного року — придбання 16 машин уже для потреб сільських районів області. Варто додати, що із 80 автомобілів, які працюють в системі згаданого центру, понад половина перебуває в позиції, тобто установі не належить. До того ж чимало зношених і таких, що не відповідають сучасним вимогам.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Мільйони пропливли повз бюджет

Вельми «куцими» виявилися бюджетні заробітки на рекордному за кількістю відпочивальників сезоні-2016 на Херсонщині. Азовське та чорноморське узбережжя краю з травня по вересень встигли відвідати понад 3,5 мільйона гостей, а відрахування від сплати туристичного збору становлять всього 1,2 мільйона гривень. З одного боку, це майже вдвічі більше, ніж торік, стверджують у прес-службі Головного управління ДФС Херсонщини. Проте з другого, збір відраховують тільки легальні оздоровниці, а на курортах Таврії три чверті приїжджих осідають саме у нелегальних пансіонатах, які функціонують під виглядом приватних гостьових будинків. Доки ця тенденція зберігатиметься, вкладати у розвиток інфраструктури громадам курортних міст і сіл буде нічого.

Для порівняння: в одному лише Херсоні протягом нинішнього року податок на нерухомість становив 6,7 мільйона гривень — вшестеро більше, ніж курортний збір.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

ЦИФРА

120 тис. грн.

матеріальної допомоги з обласного бюджету буде виплачено 8 сім'ям прикарпатських військовослужбовців, які зникли безвісти під час проведення антитерористичної операції на сході України.

Вл. інф.

Невідомий досі вірус завезли заробітчани?

У дитсадку міста Хоростків Гусятинського району на Тернопільщині 30 діток захворіли на невідому досі хворобу. У батьків перші симптоми — висипання у ротовій порожнині, на долонях, стопах, діарея, блювота, підвищення температури — спершу не викликали особливого занепокоєння. Забили на сполох після того, як через кілька днів у малечі почали злазити нігті. Захворювання відоме у світовій медичній літературі як «руки-ноги-рот», або вірус Коксакі. Він, зокрема, поширений в Іспанії, Кореї, Туреччині і належить до групи ентеровірусних інфекцій. Інфекціоністи підозрюють, що його могли завезти заробітчани, але закликають не панікувати. Вакцини проти цієї недуги не існує. Минає вона здебільшого без особливих ускладнень, хоч в окремих випадках може призвести до менінгіту, енцефаліту, інших захворювань. Принаймні садок у Хоросткові на карантин поки що вирішили не закривати.

Людмила НАКОНЕЧНА.
Тернопільська область.

Дорожчає хліб

На багатьох сумських кіосках, де продаються хлібобулочні вироби, з'явилися оголошення, що з 11 жовтня за товар проситимуть значно більше. У середньому буханець хліба дорожчає майже на 1 гривню і коштуватиме приблизно 10 грн. У другому за розмірами місті області — Конотопі — людей попередили, що триматимуть старі ціни на хліб до кінця жовтня, а потім також підніматимуть. Пекарі виправдовують подорожчання об'єктивними економічними чинниками, які впливають на собівартість, але місцеві експерти кажуть, що це результат скасування державного регулювання цін на соціальні продукти.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Оперують білоруські лікарі

Побратимські відносини єднають рівненських лікарів та їхніх колег з білоруських Бреста і Гомеля. Вони постійно обмінюються досвідом. Ось і цими днями лікарі Брестської обласної клінічної лікарні Микола Лисюк, Геннадій Журбенко, Олександр Карпицький працюють у Рівненській центральній міській лікарні. Вони на придбаному нещодавно для лікарні новітньому обладнанні проводять спільні з рівненськими хірургами оперативні втручання на діафрагмальних грижах.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Крюківський завод, що на Полтавщині, збільшив випуск вантажних вагонів в 3,3 разу (УНІАН)

У Німеччині пам'ятають про дітей Волновахи

У Луцькій міській раді відбулася робоча зустріч заступника міського голови Андрія Киці з членом спілки «Мости дружби в Україну», керівником проекту «Осінній університет — обмін досвідом. Інформаційний місток розвитку дружніх стосунків між Німеччиною та Україною» Рольфом Шільбергом. Було обговорено основні етапи реалізації проекту співпраці між освітніми закладами України та Німеччини.

Рольф Шільберг передав найщиріші вітання керівникам та мешканцям Луцька від керівника спілки «Мости дружби в Україну», почесного громадянина Волинської області Карла-Германа Крога, який є давнім другом Луцька. Він також повідомив, що проект підтримало Міністерство закордонних справ Німеччини. Зокрема, передбачено обмінні візити між школярами. У них візьмуть участь учні Луцької гімназії №4 та діти міста-партнера Луцька — Волновахи. Також у рамках проекту будуть налагоджені зв'язки між молоддю двох країн за допомогою інтернет-технологій. Найближчим часом німецькі друзі мають наміри передати два комп'ютери волноваським школярам.

Науковий супровід проекту здійснюватимуть вищі навчальні заклади, зокрема, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцький національний технічний університет, Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти.

— «Мости дружби в Україну» — дуже важлива для нас робота, — зауважив заступник луцького міського голови Андрій Киця. — Ми розпочинаємо практичне втілення проекту. Наші студенти в рамках проекту зможуть ознайомитися з культурою, традиціями Німеччини. Так само молодь з Німеччини матиме можливість краще пізнати життя українців, це сприятиме зближенню двох народів.

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

Давні партнери і друзі вирішили сфотографуватися на пам'ять. Заступник міського голови Луцька Андрій Киця (другий праворуч) ***і керівник німецької делегації Рольф Шільберг*** (третій праворуч).

Фото відділу інформаційної роботи Луцької міської ради.

Дизайнер запросив ветеранів на семінар із фрілансу

У Дніпропетровській ОДА відомий український блогер, коуч, дизайнер поліграфії Пилип Духлій (на знімку) ***розповідав учасникам АТО про те, які можливості відкриває фріланс, на що варто розраховувати і як саме зарекомендувати себе на відповідних біржах.***

«Це базова лекція для новачків, яка допоможе розпочати займатися цією справою, зробити свій вибір. Для цього потрібні комп'ютер і Інтернет, а окрім бажання — ще й самодисципліна, самоорганізація. Фріланс — достатньо гнучка діяльність, яку можна поєднувати з основною роботою, підлаштовувати під свої потреби. Головне — не боятися розпочати», — зазначив Пилип Духлій.

Як розповіла радник голови ОДА Ольга Горб, такий вид заробітку — актуальна нині тема. Тож семінар покликаний допомогти учасникам АТО, які вже приїхали додому, отримати нові знання та навички, швидше повернутися до мирного життя.

«Фріланс — це спосіб заробляти гроші, можна працювати щодня в будь-якій точці міста, області, країни, а не п'ять днів на тиждень ходити на роботу. У мене багато знайомих займаються такою діяльністю, тож і я вирішив спробувати. Мене цікавить сфера розробки комп'ютерних ігор», — поділився один із учасників семінару, демобілізований боєць 59-ї окремої мотопіхотної бригади Віталій Максименко.

Галина НЕРЕТІНА.
Дніпропетровська область.

Фото автора.

РЕГІОН: ЛУГАНЩИНА

Тендери доводиться проводити втретє, щоб знайти чесного учасника

З початку року під час проведення тендерних торгів на Луганщині попереджено завдання економічних збитків державі на суму понад 82 мільйони гривень.

Крок за кроком Луганщина відновлює своє господарство, що постраждало через воєнний конфлікт на Донбасі, і держава в цьому допомагає. Зокрема, для відновлювальних робіт на об'єктах регіону з державного та обласного бюджетів виділено понад 1,3 млрд. грн. Як відомо, відповідно до законодавства України, визначення виконавців робіт здійснюється через процедури державних закупівель. Утім, нерідко їх проводять з порушеннями, які можуть коштувати державі мільйонів гривень. З початку року в результаті заходів СБУ скасовано 24 процедури державних закупівель.

Наприклад, влітку цього року комітетом з конкурсних торгів Кремінської міськради проведено тендер з монтажу водопровідних і каналізаційних систем міста, очікувана вартість якого становила 4,7 млн. грн. Перемогло підприємство з Лисичанська з ціновою пропозицією 3,3 млн. грн. Перевірка СБУ виявила, що фірма на папері збільшила кількість своїх працівників майже удвічі, щоб отримати кошти з бюджету. Насправді усе підприємство налічувало п'ять осіб. Та й технічні можливості не давали змоги провести реконструкцію комунікацій якісно і в стислі терміни.

В управлінні СБУ в Луганській області звертають увагу на те, що надання учасниками закупівель неправдивих відомостей про наявність у них відповідних працівників, обладнання, досвіду таких робіт є типовим порушенням законодавчих вимог. Укладення угод з такими фірмами призводить до того, що роботи виконують некваліфіковані робітники, яких неофіційно залучають підрядні організації за оплату в готівці. Отримані бюджетні кошти переводять у тіньовий обіг.

Про виявлені факти та тенденції СБУ поінформувало керівництво Луганської ОДА. Визначено спільні механізми посилення контролю за використанням бюджетних коштів, а також розроблено конкретні пропозиції центральним органам влади для усунення передумов порушень та зловживань у сфері державних закупівель.

Шукали всією громадою

У лісі під селом Смолянинове в Луганській області заблукала вісімдесятирічна жінка **(на знімку)**, яка зранку пішла по гриби й додому не повернулася. На її пошуки вирушили співробітники ДСНС разом із представниками Новоайдарської райдержадміністрації, СБУ України, опергрупою Національної поліції, лісничим і місцевими мешканцями. Її знайшли в лісі за чотири кілометри від села й доправили до Смолянинівської амбулаторії. Стан здоров'я жінки медики назвали задовільним.

Павло ВОРОНЦОВ.

Фото прес-служби ДСНС.

СПОРТ

Без несподіванок

Футбол. ЧС-2018. Кваліфікація. 3-й тур. 10 жовтня.

Група А. Нідерланди — Франція. 0:1. Швеція — Болгарія. 3:0. Білорусь — Люксембург. 1:1. Франція, Швеція — по 7 очок, Нідерланди — 4, Болгарія — 3, Білорусь — 2, Люксембург — 1.

Група В. Фарерські острови — Португалія. 0:6. Андорра — Швейцарія. 1:2. Латвія — Угорщина. 0:2. Швейцарія — 9, Португалія — 6, Угорщина, Фарерські острови — по 4, Латвія — 3, Андорра — 0.

Група Н. Гібралтар — Бельгія. 0:6. Боснія — Кіпр. 2:0. Естонія — Греція. 0:2. Бельгія, Греція — по 9, Боснія — 6, Естонія — 3, Кіпр — 0, Гібралтар — 0.

Етап оздоровлення?..

Президент Прем'єр-ліги Володимир Генінсон вважає, що нинішній чемпіонат України проходить етап оздоровлення.

— Нинішня ситуація в країні, безумовно, впливає на розвиток головного національного спортивного продукту, — сказав він. — Наслідки видно в національному чемпіонаті, кількість команд у якому скоротилася з 16 до 12. Те, що відбувається нині, я називаю періодом оздоровлення. Ми взяли два перехідні роки, щоб у першій лізі «дозріли» п'ять-шість команд, які зможуть гідно представляти себе в українській Прем'єр-лізі.

Перша поразка лідера

Перша ліга. 13-й тур. «Черкаський Дніпро» — «Суми». 0:2. «Колос» (Ковалівка) — «Полтава». 1:0. «Верес» (Рівне) — «Іллічівець» (Маріуполь). 3:1. «Авангард» (Краматорськ) — «Арсенал-Київ». 0:2. «Десна» (Чернігів) — «Інгулець» (Петрове). 1:0. «Скала» (Стрий) — «Гірник-Спорт» (Горішні Плавні). 3:2. «Геліос» (Харків) — «Нафтовик» (Охтирка). 1:0. «Буковина» (Чернівці) — «Миколаїв». 2:0. «Тернопіль» — «Оболонь-Бровар» (Київ). 0:0.

Першої поразки зазнав лідер — маріупольський клуб, поступившись у Рівному «Вересу», котрий у турнірі йде другим. До речі, надійшла інформація, що азовці змінять назву своєї команди не раніше літа наступного року під час міжсезоння.

«Іллічівець» — 34 очки, «Верес» — 28, «Десна» — 27, «Геліос» — 24, «Колос» — 23, «Нафтовик», «Арсенал-Київ», «Черкаський Дніпро» — по 18, «Полтава» — 17, «Оболонь-Бровар» — 16, «Буковина», «Миколаїв», «Суми» — по 15, «Скала» — 14, «Авангард» — 13, «Інгулець», «Гірник-Спорт» — по 9, «Тернопіль» — 6.

«Сантьяго Бернабеу» реконструюють і перейменують

Керівництво мадридського «Реала» досягло домовленості з мерією столиці Іспанії про реконструкцію стадіону «Сантьяго Бернабеу». Архітектори не планують істотно змінювати об'єкт через те, що споруду не можна збільшувати завширшки. Планується обновити музей «вершкових», перебудувати VIP-ложу, а також дах стадіону.

Будівельні роботи розпочнуться влітку 2017 року й завершаться через два з половиною року. Фінансування проекту взяв на себе IPIC фонд, який належить одній із нафтохімічних компаній Іспанії. Спонсори вже готові виділити на реконструкцію спортивного об'єкта понад 350 мільйонів євро, а натомість бажають отримати право вибору назви для оновленої арени.

WBO погрожує Тайсону Ф'юрі

Бокс. Президент WBO Луїса Батіста Салас заявив, що стурбований станом чемпіона світу в суперважкій вазі Тайсона Ф'юрі (25-0, 18 КО).

Функціонер заявив, що повідомлення від команди британця не вносять ясності в ситуацію, що склалася, з подвійним перенесенням реваншу проти Володимира Кличка (64-4, 53 КО).

Британські ЗМІ повідомляють, що Ф'юрі позбавлять пояса чемпіона WBO, якщо протягом 10 днів він не надасть пояснень, котрі обґрунтують перенесення бою. Нагадаємо, що свій останній бій британець провів 28 листопада 2015 року.

У Рівному на території козацького табору «Гайдамаки» 13 та 14 жовтня відбудеться VIII фестиваль козацької звитяги «Покровський вітер» (Олександра ЮРКОВА)

Патріарх відвідав воїнів

З метою духовної підтримки українських воїнів Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет здійснив архіпастирський візит на Донеччину. Як повідомив секретар Синоду архієпископ Чернігівський і Ніжинський Євстратій, глава Української православної церкви Київського патріархату провів низку зустрічей у Слов'янську, Краматорську, Бахмуті, Костянтинівці, Часовому Яру.

Патріарх спілкувався з першим заступником командувача Збройних Сил України генералом Русланом Хомчаком, главою військово-цивільної адміністрації Донецької області Павлом Жебрівським, міським головою Краматорська Андрієм Панковим, офіцерами та рядовими воїнами. Зокрема, владика відвідав храм УПЦ Київського патріархату у Костянтинівці, який через суди намагається відібрати УПЦ Московського патріархату.

Зауважимо, що батько Патріарха Філарета загинув на фронті під час Другої світової війни, а родом він з Донеччини — з тої її частини, що зараз окупована російським військами.

Фото Івана СИДОРА.

Погроми, утиски і храми на городах

У Росії переслідують Українську православну церкву

Публікація інформації про рішення Московського обласного суду щодо знесення храму УПЦ Київського патріархату в Ногінську викликала значний інтерес наших читачів. До вашої уваги — огляд українського православного життя на території Російської Федерації.

На владику наділи кайданки і вивезли з території собору

Найбільш відомою парафією є Ногінська — за 50 кілометрів від Москви. Митрополит Богородський Адріан (Старина), що відроджував церковне життя у Ногінську ще за благословенням покійного московського патріарха Пимена, перейшов до Української православної церкви Київського патріархату разом із парафією 1993 року. Парафія — це не тільки величний храм, а й безплатна їдальня, православна гімназія, жіночий монастир, бібліотека на 50 тисяч томів, духовна семінарія. Коли Росію накрив дефолт, владика Адріан «пригрів» сотні московських науковців, які втратили роботу і житло. Електричками вони їздили сюди похарчуватися. А парафія навертала їх до віри.

Тож не дивно, що 29 вересня 1997 року загін із 100 бійців ОМОН (міліції особливого призначення) за рішенням російської влади взяв під контроль для передачі Російській православній церкві Московського патріархату нерухоме й рухоме майно Богоявленського собору. На владику Адріана омонівці наділи кайданки і вивезли з території собору.

Події отримали назву ногінського погрому: владиці вивихнули руку, поваливши його на підлогу при затриманні, побили сімох священиків Київського патріархату, обзиваючи їх хохлами, 86-річній ігумені монастиря Олені (Парфухіній) приставляли до грудей автомат, в результаті чого вона знепритомніла, побили скарбника собору Р. Столбову, черницю Ганну, 85-річних парафіянок — усі вони, зауважимо, громадяни Російської Федерації. Майже 20 парафіян було затримано, в тому числі навіть 12-річна дівчинка.

Митрополит Курський і Обоянський Іосаф (в центрі), ***архієпископ Іларіон та єпископ Петро під час служби в церкві святих Михайла і Федора в Чернігові.***

Як говорилося в колективному листі парафіян до органів державної влади Російської Федерації, п'яні омонівці при цьому заявляли: «Хохли! Забирайтеся геть із Росії!»

Звісно, на брутальні факти порушення прав своїх громадян російська влада не відреагувала. Більше того — в січні 1998 року в Підмосков'ї на автомобіль владики Адріана вчинено наїзд машиною, у якій було знайдено міліцейський жезл. Наступного дня водій помер у лікарні. За словами владики, розслідування у цій справі не проводилося.

Парафія тоді перебувалася до покинутого приміщення військової казарми, частково відновивши своє життя. А тепер, як писав «Голос України», російська влада через суд зобов'язала знести новий храм Київського патріархату, та ще й за рахунок самої громади.

Митрополит Адріан запевнив, що парафія триматиметься до останнього: «Будемо звертатися до президента, уряду, вищих судових інстанцій Росії!»

Побажаємо успіху, у якому маємо повне право сумніватися. Зрештою, за погром 1997 року ніхто не вибачився досі й майна не повернув...

Віруючі Ногінська захищають владику Адріана (кінець 1990-х років).

Богоявленський храм у Ногінську, відібраний в української громади російською владою.

Напівлегальні парафії біля сільських хат

Парафії Київського патріархату знаходяться у Курській та Білгородській областях, на етнічно українських землях. Владика Іоасаф (Шибаєв), що їх очолює, — етнічний росіянин, навчався у Харкові, а перейшов до Київського патріархату в 1995 році. Його вікарний єпископ Петро служить у місті Обояні Курської області.

Єпархіальним центром є селище Маслова Пристань Шебекинського району Білгородської області, де і живе архієрей. Офіційно зареєстрованими є п'ять парафій — дві на Белгородщині, дві — на Курщині та одна — у Брянській області. Проте керуючий єпархією каже про 15 парафій, які діють в напівлегальних умовах. При цьому єпархія пішла нестандартним шляхом: на приватну особу купуються сільські хати, на городі біля яких будують невеликі храми.

Переконатися в живучості українських парафій на Курщині мав можливість народний депутат Анатолій Матвієнко, який, чи не єдиний з усіх українських політиків, здійснив туди паломництво.

Проте зараз за новими законами Росії (зокрема, так званий «пакет Ярової») це може бути класифіковано як незаконна місійна діяльність, і на українські парафії чекає нова хвиля утисків.

Далекий Схід: перешкоди і замах

Громада Української православної церкви Київського патріархату була зареєстрована у Владивостоці 2003 року. Проте місця для будівництва храму влада так і не надала, а на активіста громади Анатолія Кроля 2004 року було скоєно замах. В результаті нападу 68-річний парафіянин помер у лікарні. Як повідомляв тоді голова Комітету у справах української громади в Росії при Світовому конгресі українців Василь Коломацький, релігійна громада написала листа до правоохоронних органів із проханням розслідувати вбивство, але результату не було жодного. Священик, не маючи можливості служити, виїхав із міста.

У Хабаровську також була спроба створити українську парафію, але священик змушений заробляти на прожиття світською працею. Адже й тут влада не дає змоги служити і проповідувати.

За даними дослідника життя української громади Далекого Сходу Вячеслава Чорномаза, короткий час правив службу в якійсь майстерні, в селищі Тельманове біля Біробіджана, ще один священик Київського патріархату. Подальша його доля невідома.

Єпископ із «патронами»

Довший час у складі УПЦ Київського патріархату була єпархія в Сибіру з центром у Кургані. Там на цвинтарі, у невеликому храмі, мав осідок архієпископ Варух (Тищенков). Його провідував мандрівник з Чернігова Олександр Волощук, який розповів, що тричі храм намагалися підпалити невідомі, через що довелося поставити металеві вхідні двері, а сам владика з метою безпеки живе на другому поверсі, там само і канцелярія. Зрештою російські правоохоронці провели обшук у приміщенні й заявили, що вилучили 4 патрони — певно, підкинули. Проте це стало приводом для заборони українському владиці виїздити з міста.

Можливо, це сталося внаслідок його поїздки до Чернігова на запрошення православних Київського патріархату, коли він привіз частку мощей Іоанна Тобольського — уродженця Ніжина, який прославився в Сибіру. Владика Варух тоді говорив про 22 священнослужителів, 7 схимонахів, 42 монахів та про таємний скит в Іркутській області. Всі вони перейшли до Київського патріархату з Російської катакомбної церкви. Проте зараз архієпископ Варух виключений зі складу УПЦ КП через втрату зв'язку з ним.

Фото надано Василем ЧЕПУРНИМ.

«Стоятимемо до кінця!»

— такою є позиція православної громади УПЦ Київського патріархату в Ногінську під Москвою, храм якої має бути знесений за рішенням російського суду.

«Ми готуємо апеляцію до наступної судової інстанції, але сподіватись на справедливість російської Феміди малоймовірно, — повідомив «Голосу України» секретар керуючого Богородською єпархією ієромонах Святослав (Скороход). — Будемо стояти до кінця, до перемоги, бо якщо підніметься ківш екскаватора на храм української церкви в Росії, це буде початком кінця Московської патріархії в Україні».

«У Радянському Союзі теж руйнували храми, а врешті зруйнувався і Союз», — зауважує священик.

Таку само позицію підтвердив і митрополит Богородський Адріан (Старина), додавши, що в російській пресі облудно твердять, нібито громада не зареєстрована. Владика у відповідь виклав копії свідоцтва про реєстрацію, виданого російською владою 2001 року. Хоча громада існує з 1990-х років.

Митрополит Адріан додає, що ініціатором війни з українською церквою є Московська патріархія — саме місцевий благочинний РПЦ звернувся до органів влади з вимогою знести «незаконное строение», як він назвав Свято-Троїцький храм Київського патріархату.

Ієромонах Святослав продовжує: «Ми служимо в Росії Богові, українській діаспорі, згадуючи слова Святителя: «Живіть удома, як у вигнанні, а у вигнанні, як удома». Населення міста, незважаючи на постійний інформаційний бруд, який ллється з місцевих ЗМІ, приходить до нашого храму і висловлює свою підтримку».

Троїцький храм у Ногінську, який рішенням московського суду має бути знесений.

ДОВІДКА

Російський закон «Про свободу совісті» фактично закріпив за Російською православною церквою (РПЦ) права державної релігії. Діяти мають право лише конфесії, що існують на території Росії понад 15 років. Зрозуміло, що за таких умов жодна нова релігійна структура не може бути легальною. На практиці правоохоронні органи й суди завжди сприяють РПЦ. У тому числі — й проти російських церков, які не визнають московського патріарха. Зокрема, нещодавно пройшли обшуки, вилучення мощей у Суздалі, де розташований центр однієї з альтернативних гілок російського православ'я.

Сторінку підготував Василь ЧЕПУРНИЙ

Вівсянка, сер!

або Як агропідприємство змушене було залишити потужності на непідконтрольній території, але відродилося і тепер пропонує продукцію навіть англійцям

«Агріком» спеціалізується на рослинництві. І тепер обробляє землю на підконтрольній території Луганщини та на Чернігівщині. Вирощують олійний льон, соняшник, кукурудзу, пшеницю, овес та гречку. Але підприємство більш відоме як виробник товарів із зернових культур. Петро Мельник (на знімку) керує компанією вже третій рік: ще будучи її фінансовим директором, жив у Луганську. То було у 2013-му.

Не тільки з автоматом треба воювати

— Перевіз дружину. Донька там у садочок ходила, в школу мала піти. Для мене то було непросте рішення, їхати туди з Києва, — пригадує Петро Мельник. — Бо існувало багато інформаційних штампів... Насправді, усе виявилося по-іншому. Луганщина — та сама Україна, ті самі люди... Пригадуєте, як казали, що у Львові за російську мову б'ють — я то знаю, що цього немає. У той час говорити в Луганську українською теж було досить нормально. Відповідно, мав цікаву роботу, у нас була гарна команда однодумців...

Коли почалися події на сході, і так сталося — ми не готувалися до цього — досить велика частина і активів, і коштів, і зерна — усе воно, на жаль, зосталося на непідконтрольній території. Тому вже розпоряджалися тим, що у нас залишилося на підконтрольній. Це десь був липень 2014-го. Те, що у нас залишилося, ми вже його організували юридично в «Агріком Груп», вибудовували управлінську структуру. Тільки місяці три проводили інвентаризацію, щоб зрозуміти, що до чого...

Одночасно треба було жнивувати, і зразу виникла проблема з елеватором, бо він у нас — один з найпотужніших, але залишився у Луганську. Ми на нього розраховували везти зібране, а тут усе перекрилося. Довелося шукати, де розмістити урожай — щоб на нашій частині. Два місяці пожили там — на півночі Луганської області — якраз у ті часи непрості, але треба було людей заспокоїти, що працюватимемо. Три-чотири місяці місцеві дивилися на нас як на диваків — багато хто взагалі перестав там щось робити. Але все ж дали раду вирощеному, продовжували обробляти грунт, у нас був навіть соціальний план — підняти орендну плату, збільшити зарплати людям, модернізуватися. Кілька разів збирали людей — пайовиків, запрошували керівників району — виступали перед громадою. Все, що ми обіцяли — виконали. Я розумів, можливо, трошки пафосно скажу, що не тільки з автоматом треба воювати... А коли переконуватимемо людей, що все залишається, показуватимемо своїм прикладом, що можна працювати нормально, то це, можливо, дасть більше результату, ніж якісь військові дії. Ну, щиро кажучи, інколи не розумію нашу владу, мені здається, що, все-таки, не второпають вони, що можна мирним шляхом більше зробити: розвитком, підвищенням матеріального добробуту людей досягти більше, ніж якимись військовими діями. Ми продовжуємо підвищувати орендну плату в тому регіоні, утримуємо школи, церкви тощо. Батюшка мені дзвонить: знову потрібна допомога... Це постійна ситуація, ними там ніхто не займається.

Торік церкву повністю з газу перевели на тверде паливо, інакше взагалі могла закритися. Бо залишилося 20 чи 30 парафіян, і це не ті люди, які грошима храм підтримають. З другого боку, там церква 1712 року. Це біля Лизиного Білокуракинського району — село Шапарівка.

Допомагаємо чим можемо. Скажімо, для мешканців населених пунктів, де орендуємо землю, зводимо спортивні майданчики (один з них **на знімку** — у селі Вівчарове Троїцького району. — **Г. К.**). Коштує така конструкція недорого, проте дає змогу і дорослим, і малечі долучатися до здорового способу життя. Головне, що люди бачать, що ми працюємо, що ми залишаємося. Зарплати раз на півроку стабільно підвищуємо, не вийде, правда, угнатися за курсовими коливаннями і повернутися до того, що було у людей, але все-таки орієнтуємося на підвищення.

Проблеми — це ще і можливості

— **Петре Петровичу, на непідконтрольній території залишилися переробні потужності. Для вас це велика втрата?**

— Знаєте, китайці дійсно праві, що одним ієрогліфом і «проблеми», і «можливості» позначають.

— **Тобто це можливості для модернізації?**

— Звичайно. Ми вже починаємо думати над цим. Скажімо так, знайшли вихід з цього становища і досить скоро в Україні відкриється сучасний завод з виробництва вівсяних пластівців та інших продуктів із зернових культур. У нас за останні років тридцять, наскільки я знаю, ніхто не будував з нуля такого підприємства. Ми, в принципі, це вже почали робити.

— **Це буде нове виробництво?**

— Повністю нове і з найсучаснішим обладнанням.

— **Іноземним?**

— На жаль, так. Тому що є галузі, в яких певні спеціалісти домінують. Ми розуміємо, що світ уже розділився, і є країни, які вже домінують в певних виробах. Тому, якщо ми хочемо, щоб наші люди споживали краще, то маємо і обладнання брати краще. Інакше — це вже не є окупний проект, не є бізнес, а благодійність. З другого боку, ми шукали українських виробників, проте у них закуповуватимемо лише допоміжне обладнання. А основне буде закордонне, швейцарське.

— **Для якісних вівсяних пластівців потрібні особливі сорти вівса. Це українська селекція чи закордонна?**

— З сортами експериментуємо. Цього року на території Чернігівського району вирощували один німецької селекції, а також Скарб України, Нептун, Райдужний, Деснянський Носівської селекційно-дослідної станції Чернігівського інституту агропромислового виробництва НААНУ. Порівнюємо якісні показники. Насправді, наш овес досить якісний, тож з вірогідністю 90% — це буде саме український овес. Тому що в селекції наша держава має певні напрацювання, ми знайшли на Чернігівщині підрозділ Академії аграрних наук, посіяли їхній матеріал і бачимо, що сорти непогано йдуть — нарівні із закордонним.

Вал за планом

— **Одне із завдань — налагодити сучасну переробку. Які ще ключові плани?**

— Взагалі, стратегія у нас наступна: це має бути компанія, яка сама виробляє, вирощує, контролює, переробляє і реалізує українським споживачам. Також ми налаштовані експортувати — використовувати та підвищувати ці можливості. Відтак саме і задля експортного потенціалу не економимо на обладнанні, беремо сучасне, тому що є необхідність відповідати світовим стандартам якості продукції.

— **Зараз ви експортуєте якусь свою продукцію?**

— Продаємо за кордон вівсяні пластівці та суміші злаків. На жаль, не в тій кількості, оскільки не маємо власних виробничих потужностей. Але й тепер до 10% від нашої реалізації йде на експорт.

— **А попит є? З боку яких країн?**

— Ви знаєте, попит є. Це і Польща. Ведемо перемовини з представниками США — там велика зацікавленість з боку вихідців з України, які мають дистриб'юторську компанію, що працює з торговельними мережами. Вже готуємось до наступного року, щоб була протоптана доріжка, тому що, на жаль, зараз маємо обмеження. Також це і Африка, країни Азії, географія експорту взагалі різноманітна — вівсяну кашу подають на сніданок у кожному готелі світу, і ми розуміємо, що це все наші потенційні покупці.

У Сполучених Штатах там зовсім інша культура споживання каш. Обов'язково двічі-тричі на тиждень вони їдять на сніданок якісь вироби зі злаків, але надають перевагу екструдованій продукції. Це не просто розплющені зерна, як у пластівців, а термомеханічна обробка, що дозволяє отримати нову структуру і форму, тобто сухі сніданки. Вони смачніші через додавання цукру, мають, можливо, цікавішу форму. Проте тенденції починають змінюватись і споживачі дедалі частіше обирають максимально натуральну продукцію.

— **Тобто продукцію не швидкого приготування?**

— Натуральна продукція також може бути швидкого приготування. Наприклад, на новому обладнанні матимемо змогу виробляти досить тонкі пластівці, які швидко готуються, проте їх структура не змінена і вони не містять жодних сторонніх домішок. Єдине, що пропонуємо споживачу — додати до вівсянки сухофрукти чи інші натуральні компоненти на будь-який смак. І це буде продукт, який, на мою думку, має більше переваг у довгостроковій перспективі. Культура споживання залежить від достатку, який в Об'єднаній Європі вищий, ніж в Україні. Втім, віримо, що ситуація в нашій державі змінюватиметься на краще, ринок збільшуватиметься, тому завод працюватиме і на Україну, і на експорт.

— **Злаки чи іншу сировину ви також відправляєте на експорт?**

— Звісно. Вирощуємо пшеницю, кукурудзу, соняшник, ріпак. З нетрадиційних — олійний льон, який сіємо і на Чернігівщині, і на Луганщині. Вже третій рік працюємо з цією культурою, яка йде переважно на експорт чи напряму від нас, чи через посередників. Великий попит в Китаї — на олію. В Об'єднаній Європі — попит на саме насіння, яке зазвичай подають в окремій тарілочці до основних страв. Узагалі, дуже корисно для шлунково-кишкового тракту щоденно споживати чайну ложечку насіння льону. В Америці — там взагалі все з льоном. Де тільки можна, до будь-якого продукту харчування додають це насіння: лляний хліб, кондитерські вироби, навіть ковбасу бачив з льоном.

— **А не пробували в Україні переробляти льон?**

— Щодо переробки льону на олію, то вона відбувається в Україні, а далі у вигляді олії чи шроту експортується. На наше замовлення льон переробляється сертифікованими підприємствами, а потім ми вже самостійно реалізуємо цей продукт.

Очищений кондитерський льон експортується до об'єднаної Європи, а для потреб хімічної промисловості — у вигляді олії — до Китаю — з нього виробляють технічні та косметичні олії, парфуми тощо. Спектр використання лляної олії дуже широкий. Так, Китай уже законтрактувався з більшістю експортерів льону в Україні. І хоч наша держава не входить до числа лідерів-експортерів цієї культури, як Казахстан, інші країни, але за три роки її вирощування нашою компанією наша частка у національному виробництві стабільно збільшується і вже становить відсотків 10—15.

Зі всього зібраного врожаю відсотків 50—60 переробляється в Україні і йде на експорт у вигляді олії чи шроту. Останній, до речі, використовується для годівлі корів, з молока яких виготовляють добре відомий Пармезан, італійський твердий сир. Омега-кислоти, що містяться у лляному насінні, мають важливе значення при відгодівлі цих тварин.

— **Англійці, як відомо, люблять вівсянку. Чи пропонували ви їм свою, українську?**

— Ви як знали, що я саме спілкувався з Лондоном щодо вівсянки, відправили їм наші зразки. Проте на даному етапі є стримуючі фактори щодо її експорту, бо попит перевищує обсяги, які можемо запропонувати. Тож чекаємо рік до відкриття заводу і тоді будемо активніше співробітничати в цьому напрямі. Тому що ті, хто з нами бажає працювати, готові купувати від тисячі тонн на місяць, а ми, на жаль, гарантувати такі поставки не можемо, бо мусимо покладатися на партнерів, які не завжди в змозі виконати зобов'язання. Тож вважаємо, що запускати цей ланцюжок поки що не варто, хоча потроху підтримуємо експорт до Молдови, Болгарії, Румунії у невеликих обсягах.

Спілкувалася Галина КВІТКА.

Фото надано автором.

Розвитком, підвищенням матеріального добробуту людей можна досягти більше, ніж військовими діями

Вчора минуло 110 років від дня народження українського кінорежисера Ігоря САВЧЕНКА (1906—1950). Найвідоміші його фільми — «Богдан Хмельницький», «Тарас Шевченко»

У київській галереї Волошиних до 26 жовтня триватиме персональна виставка живопису Олександра Бабака

Свобода гри

Є вистави, котрі хочеться осмислювати, переглядати знову. Як-от комедію «Любов у стилі бароко», прем'єра якої відбулася нещодавно в Запорізькому театрі імені Магара. Режисер-постановник і художник — заслужений діяч мистецтв України Віктор Попов.

Фото Олега ЛАГУРИ.

В основі — п'єса Ярослава Стельмаха, алюзія на шекспірівську комедію «Приборкання норовливої». Батьки заповіли Графу й Оляні одружитися. Вона цього хоче, він — аж ніяк, і знаходить спосіб відштовхнути її. Вона дізнається про це і змушує його ревнувати... Сюжет безпрограшний, але для Попова він — не самоціль, а лиш привід до гри. Гри, яка дарує насолоду життя і рятує від буденності. Гри, через яку сучасна людина може, відпустивши власні комплекси і страхи, прийти до справжніх почуттів, до свого справжнього вільного «Я».

Граф і його друзі зачиняються в маєтку, аби пережити пошесть невідомої «зарази». Та чи не більше, ніж фізична небезпека, їх лякає втрата своєї свободи, вільного вибору. Тому вони й відгороджуються від світу, живуть за власними правилами, а для розваги запрошують «Театр а-ля бароко» з оркестром-балетом-хором, п'ють вина і в грі створюють той світ, у якому їм цікаво.

Уявіть у центрі сцени килим, на якому сидять троє: Шумицький (Андрій Косодій), Граф (Дмитро Клопот) і Кущ (Євгеній Дзига). Вони в кімоно, жилетах і штанах «хакама». Їхні силуети чітко окреслені на тлі синіх прямокутників-ширм. Обличчя зосереджені. Поряд із ними — яскраво-недоречна помаранчева пляма. Це — Онисим (Вадим Кир'ян), новенький. У них осанка рівна, жести виважені. Він же — метушиться. «Японці» переконливі, особливо Граф, який від інтонації до напівоберта голови тримає образ поважного сьогуна. Онисим намагається його наслідувати. Що більше старається, то комічніший контраст і цікавіша гра. Та щойно її вловлюєш, як на сцену влітає Супермен. На велосипеді. Це Степан (Максим Ігнатьєв). Його пародійна героїчність і невимушена скоромовка «ламають» самурайську гру. А звістка про наречений взагалі порушує сценарій: на мить актори відкидають «японську» пластику, і тепер це звичайні сучасні хлопці. На таких переходах будується вся

Фото Тетяни ВЕРЕЩАГІНОЇ.

вистава: то це естетське кіно, то комікс, фарс, драма, куртуазна комедія...

Фото автора.

Оляна (Галина Астаф'єва) з подругою Ярисею (Олеся Плохоткіна) не знають, що потрапили без запрошення до клубу втаємничених. І якщо Ярися одразу сприймає тутешні правила гри, то для Оляни ця ситуація геть не ігрова. Всі її дитячі ілюзії щодо Графа розсипаються. Переживши розчарування, Оляна знаходить ліки від нього... у грі. А у сцені з підробним женихом Онисимом сама диктує правила і задає стиль бароко з фліртом, іронією, витонченістю. І це вражає Графа: він бачить у ній гідного суперника і партнера, якого можна прийняти у свій світ.

Нова гра подобається всім: «японці» перевтілюються у версальських кавалерів, Степан і Ярися розігрують любовну сцену в дусі пасторальних комедій. Усі щасливі. Окрім Графа, який втрачає контроль над ситуацією, прагне збагнути нові правила і завоювати колись нелюбу, а тепер кохану. Він читає Оляні освідчення з книги, а коли нарешті знаходить власні слова — пізно, вона йде геть. Оперна діва (Світлана Ремжина) виконує пронизливу арію прощання Дідони, виходять розгублені друзі й артисти «Театру а-ля бароко»... Все. Гра була стильна, але марна: Любов, якої хотіла Оляна і якої зажадав Граф, не відбулася. Та Граф зважується на останню спробу. З мережива слів, що сплели цю історію, він знаходить одне. Це ім'я коханої. Він викрикує «Оляно!» з таким болем втрати, що пронимає, здається, мармур театру, не те що людські серця. І Оляна залишається. Хор співає «Алілуя». Гармонію відновлено. Нехай лише в театрі. Нехай лише на мить. Але заради такої миті варто... грати. У грі знаходити те, без чого й життя — не життя.

Наталка КАНДИБКА.

Запоріжжя.

У череві Синього кита

На нещодавньому Форумі видавців у Львові презентовано новий роман Тані Малярчук «Забуття» (Видавництво Старого Лева, 2016). Кожна нова книжка цієї авторки — це певна інтрига, бо вони ніколи не схожі на попередні. «Звірослов» нічим не подібний на «Біографію випадкового чуда», а «Забуття» — ні на ту, ні на другу. Але ось питання: на що взагалі схожий цей роман?

Втім, спочатку нагадаємо, про що він. У центрі оповіді — В'ячеслав Липинський (1882—1931), дуже яскрава і дуже драматична постать нашої історії, палкий ідеолог українського монархізму, чиї «Листи до братів-хліборобів» та «Україна на переломі» мусили б стати (але не стали) настільними книгами для наших політиків. Отже, він у романі — один із двох героїв. А другий — це сама авторка, чи, точніше, та сучасна молода дівчина, від імені якої пишеться роман. Що цю дівчину поєднує з Липинським? Нічого, окрім того, що обоє народилися 17 квітня, але з різницею в сто років.

Сама Таня Малярчук каже, що «Забуття» — це

її роман про XX століття, «про сто років втраченої пам'яті. Це спроба згадати забуте. А також об'єднати індивідуальне і колективне українське, історичну достовірність і художню вигадку, кохання і покликання, божевілля і здоровий глузд, якого, втім, у цьому романі, мабуть, найменше. Його основою несподівано для мене самої стало життя політика-невдахи і пристрасного мислителя В'ячеслава Липинського. Українці перед Липинським завинили. Але ще більше вони завинили перед самими собою, бо були надто слабкими, щоб не стати жертвою. З іншого боку, якраз слабкі й покірливі змогли вижити і народити тих, що пізніше народять нас. Забуття було у цьому процесі відродження необхідним актом самозахисту. Я почуваюся тим крайнім поколінням, яке тепер змушене віддавати борги. Розрізати запалені рани, боротися зі страхом, брати відповідальність, визнавати вину і прощати. Цей роман — данина моєму корінню. Я мусила його написати».

Щоб досягти своєї мети, Тані Малярчук (і її романній героїні) доводиться боротися з таким собі Синім китом. Це метафора всепоглинаючого часу, у череві якого зникає пам'ять про героїв і злочинців нашої історії. Всередині того синього чудовиська героїня шукає важливі скарби історичної пам'яті, щоб врятувати їх від остаточного щезання.

Наскільки це їй вдалося? Враження двоїсте. Коли героїня згадує про саму себе, про своїх коханців, батьків, бабів і дідів, навіть про улюбленого кота — тут усе майже бездоганно, все добре деталізовано та індивідуалізовано, й завдяки цьому врятовано від забуття. Але ті розділи, де йдеться про Липинського, написані інакше. Його шляхетна концепція українського монархізму іноді передана так, наче це студентка перед іспитом поспіхом конспектувала все, що під руку траплялося, без розбору, часом з нудних підручників. Та й ще: з перших сторінок Липинський постає перед нами як смертельно хворий туберкульозник. Так, це факт його біографії. Але цей факт у романі тяжіє над усім іншим. Анамнез хвороб тілесних ніби підміняє історію блискучого інтелекту. Але ж ідеї Липинського — витвір таки здорової й розумної, а не хворої голови! І саме про це варто пам'ятати — навіть у череві Синього кита. Прикметно, що тут зображені тяжко недужими ще кілька світлих голів, сучасників Липинського — Євген Чикаленко, Іван Франко, Василь Доманицький. Вони тут такі доходяги, що аж незручно цікавитися їхньою розумовою діяльністю. Щось у тім є від совєцької школи, для якої всі найкращі наші мислителі були убогі й хворі. Й це все, що ми про них знали. Жаліли — і не любили. А важливо — любити. Я люблю і Липинського, і Таню Малярчук, й деяка суворість моїх оцінок роману є наслідком лише цієї любові.

Катерина АПРЕЛЬКО.

Володимир ШЕЙКО: «Мабуть, музика обрала мене...»

Хай би що там не казали, та без музики у світі прожити неможливо. З таким переконанням живе народний артист України Володимир Шейко, головний диригент Заслуженого академічного симфонічного оркестру Національної радіокомпанії України. Йому — 54 роки, з них майже 30 літ Шейко відомий у музичному світі.

— Пане Володимире, ваші батьки — професійні диригенти-хормейстери. Це свого часу вплинуло на ваше музичне майбутнє?

— Безперечно. Молодими, після закінчення консерваторії, батьки переїхали на Полтавщину, де повністю поринули в роботу. Мама керувала хором музичного училища, і я разом з нею весь час був на репетиціях та концертах. Тож скоріше музика обрала мене, а не я її.

— Виходить, із самого дитинства ви займалися лише музикою?

— Чому ж? Малим я був дуже допитливим. Займався плаванням, боротьбою, авіамоделюванням, відвідував гурток радіоелектроніки, та ще й мріяв стати моряком. Та з часом у моєму житті почала переважати музика. Після восьмирічки вступив на фортепіанний відділ до Полтавського музичного училища. За місяць до практичних занять додав ще теорію. Тому після училища мав аж дві спеціальності: клас фортепіано й клас теорії та історії музики.

— Окрім фортепіано, ви грали на ще якихось інструментах?

— Так, на гітарі, як і більшість хлопців того часу. Навіть мали бажання з друзями створити рок-гурт. Та не було потрібних ударних інструментів і ми виготовляли їх з малярських діжок, обтягуючи шкірою. Власноруч переграли пісні «The Beatles», «The Rolling Stones», «Deep Purple».

— Як ви вирішили стати саме диригентом?

— Взагалі, я готувався вступити до Харкова на фортепіанний факультет, та доля вирішила інакше. Одного ранку, нічого не пояснивши, тато несподівано заявив, що я маю стати диригентом. І за місяць до екзаменів ми повністю змінили вектор підготовки. Потім спробував свої сили не лише у Харкові, а й Києві, після чого там і залишився. Потрапив у клас до головного хормейстера Національної опери Левка Венедиктова і завдяки йому фактично за два роки пройшов курс консерваторії. На третьому році навчання почав факультативно займатися симфонічним диригуванням під орудою Євгена Душенка (засновник Київського театру опери і балету для дітей та юнацтва). Через рік потрапив на прослуховування до Стефана Турчака, він взяв мене до свого класу, тож я закінчив консерваторію за фахом хорове і симфонічне диригування. У лютому 1989 року я потрапив до Москви у стажерську групу Большого театру. Та все-таки паралельно зі стажуванням у Москві їздив до Києва, де ставив вистави у Київському національному академічному театрі оперети. Водночас мріяв створити власний театр камерної музики. Знаєте, так і сталось. За два роки роботи в опереті я створив перший в Україні недержавний симфонічний оркестр «Україна». Перший наш концерт відбувся у Петербурзі в залі Капели імені Глінки, пізніше виступали в Італії (60 міст), Франції (54 міста). Проіснував той оркестр з 1991-го до 2001 року. А 2005 року я отримав пропозицію від керівництва Заслуженого академічного симфонічного оркестру Національної радіокомпанії України.

— В одному з інтерв'ю ви сказали, що потрапили туди як кризовий менеджер.

— Так, але я не хотів ним бути, просто так сталось. Оркестр занепав з різних причин — і технологічних, і творчих. Треба було рятувати ситуацію. Віктор Набруско, тоді ще президент Національної радіокомпанії України, запитав, скільки мені треба часу. Я орієнтовно назвав три роки, але вже за півроку ми виступили за кордоном. У травні 2006 року оркестр відвідав Іран, у червні представляв Україну в Білорусі на «Слов'янському базарі», а восени гастролював у Південній Кореї.

— А як щодо концертів в Україні?

— На той час оркестр не грав навіть у нашій Національній філармонії. Що я спробував теж владнати. Прийшов до керівника і попросив грати 12 концертів на рік. На що мені відповіли: «Давайте почнемо з двох. Якщо ходитимуть люди, то продовжимо співпрацю, а ні — самі розумієте». Лише уявіть, і першого, і другого разу зала була переповнена. Тож ми продовжили давати концерти, зберегли донині дружні стосунки.

— Нині на естраді співаки часто виступають з живою музикою чи оркестрами. Вам надходили такі пропозиції?

— Так, і запрошували, і запрошують. Якщо про українські гурти, то ми грали з «Kozak System» та «ТЕЛЬНЮК: Сестри». Щодо закордонних, то був концерт з композиторами й піаністами Джоном Лодром та Кейко Мацуї.

— На ваших концертах бувають ті, кого називають поважними гостями?

— Називати імена я б не хотів. Часто приходять з Міністерства культури, адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, полюбляють симфонічну музику і депутати Верховної Ради. Одного разу на гастролях у Барселоні нас пошанувала своєю присутністю королева Іспанія Софія Грецька та Ганноверська.

— Можете назвати концерт, який назавжди залишився у пам'яті?

— Це був липень 1995-го, тоді ще з оркестром «Україна» ми поїхали на південь Франції до міста Нім. За програмою у нас був «Реквієм» Верді, який ми мали виконати в Колізеї, збудованому ще у II столітті нашої ери. Концерт тоді затримали на годину, бо за цей час квитки скупили лише 4 тисячі глядачів. Взагалі на концерті було 7 тисяч, що на 2 тисячі менше від кількості глядачів на концерті Елтона Джона (у нього їх було 9 тисяч).

— Важко бути диригентом? На ваших плечах лежить велика відповідальність.

— Знаєте, диригент — це не лише музикант, а й політик, психолог, оратор. Як диригент я вийшов до оркестру 26-літнім. Напроти сидять люди, які вже переграли багато прем'єр, бачили різні зали, а нам треба знайти спільну мову. Перші 10 хвилин знайомства — як боротьба бика з матадором. І тоді стає очевидним, хто керує — оркестр чи диригент. Завжди був суворим, бо тільки так можна тримати одним цілим велику кількість людей.

— Як ви відпочиваєте від музики?

— А хто вам сказав, що від неї треба відпочивати? Вільний час я також проводжу на роботі. Хочеться розвивати оркестр, культуру музики, підкорювати нові сцени. Часто працюю допізна, та це лише із задоволенням. У мене чудова команда, яка мене підтримує і яку я підтримую. Всі дуже різні, тож оркестр скоріше інтернаціональний. Найбільше, звісно, українців і росіян. Колись просилися до нас китайці, а ми відмовили. Тепер думаю — дарма *(сміється)*. Але це не так важливо для музики. Головне — не походження, а майстерність: як музикант тримає інструмент, як грає і що він вкладає у свою творчість. Моя команда майстерна, і я цим пишаюся.

Тетяна ПЕТРЕНКО.

Фото надане дирекцією оркестру.

У НОМЕР

Барви дитячої пісні

Завтра в Києві відкривається Український музичний ярмарок-2016. Він триватиме три дні в столичному виставковому комплексі «АККО Інтернешнл». У рамках цієї акції опівдні 15 жовтня відбудеться презентація збірки Ірини Кириліної «Вінок з барвінку. Пісні для дітей». Авторка належить до когорти яскравих і помітних сучасних композиторів. До книжки увійшли і добре відомі, і нові твори. Деякі з цих пісень пролунають у виконанні солістів шоу-групи «Сонях» столичного Палацу дітей та юнацтва. У презентації також візьмуть участь сама Ірина Кириліна та композитор Богдан Кривопуст. Він — директор видавництва «Музична Україна», де побачила світ ця книжка.

Вл. інф.

Без бутафорії

У Дніпрі щойно завершився фестиваль патріотичного театру (цю подію «Голос України» анонсував півтора тижня тому).

Тут показали 11 вистав про події на сході країни. Акція відбулася за ініціативи та за підтримки ОДА. Приїхали театри з Києва, Полтави, Херсона, Запоріжжя, Ужгорода, Сєвєродонецька (де нині працює Луганський український обласний муздрамтеатр). Дніпровський академічний український муздрамтеатр ім. Шевченка представив на фестивалі концерт «Ангели тебе охороняють» **(на знімку)**. Його режисер та сценарист — учасник АТО, актор-шевченківець із псевдо «Артист» Ігор Кирильчатенко, який із перших днів війни став на захист своєї країни. Привітала його на сцені голова комітету громадської ради з питань культури та релігії при ОДА, волонтер Тамара Мудрак. «Ми пропонуватимемо присвоїти Ігореві Кирильчатенку звання «Народного героя України», — зазначила вона.

Як розповіла начальник управління культури, національностей та релігій ОДА Наталя Першина, підготовка до фестивалю тривала три місяці і це була дуже велика робота: «Ми шукали спектаклі цієї тематики по всіх театрах України. Деякі з них відкладали свої плани, щоб приїхати сюди». За словами Наталі Першиної, таких вистав ще небагато, бо драматурги лише починають осмислювати драму війни. «В нашій країні ще не було фестивалів з такою тематикою. Це дає змогу побачити, наскільки театр актуальний, як він змушує думати над тим, хто ти є і що маєш зробити для своєї Батьківщини», — зазначила чиновниця.

Спектаклі фестивалю йшли безплатно. Більшість запрошень передали студентській молоді, волонтерам, воїнам АТО.

Галина НЕРЕТІНА.

Дніпропетровська область.

Фото прес-служби ОДА.

Відкрити скриню із фольклором Приазов'я

Мар'яна Садовська під час виступу в Маріуполі.

Із черговим концертом у Маріуполі побувала співачка Мар'яна Садовська. Колишня львів'янка сьогодні живе і працює в Німеччині, та раніше кілька разів відвідувала приморське місто: збирала фольклор у селах Приазов'я та безплатно виступала перед городянами. Цього разу зустріч з прихильниками відбулася в креативному просторі «Платформа «Тю».

«Хочу зібрати українські старовинні пісні, які збереглися тільки тут. На жаль, завжди мало часу. Сюди потрібно приїздити щонайменше на рік, щоб записати всіх бабусь та зібрати весь матеріал. Як завжди буває, коли знаходиш одне джерело, з'являється й інше. Я також хотіла би відкрити скриню, де зберігся грецький фольклор, традиції приазовських греків», — сказала журналістам Мар'яна Садовська.

Співачка розповіла, що організовує виступ у США одного з творчих колективів Волноваського району: «У Нью-Йорку почують Волноваху, почують тутешніх людей, їхній спів та культуру».

Леонід ВАСИЛЕНКО.

Маріуполь Донецької області.

Фото Євгена СОСНОВСЬКОГО.

Там, де росте кизил, лікар не потрібний

Кизил справжній, або звичайний (Cornus mas L.), українська назва — дерен, дерен справжній, дрінкове дерево, є однією з найцінніших плодових рослин у родині кизилових — Cornaceae Dumort.

Кизил — дуже давня культурна рослина. Ще до початку нашої ери в Криму греки вирощували кизил і пили кизиловий сік та кизилове вино. У відомій поемі Івана Котляревського «Енеїда» посли-козаки в царя Латина «пили сикизку, деренівку і кримську вкусну дулівку...».

Стародавня кримська легенда розповідає: якось у хана тяжко захворіла дочка. Пообіцявши велику винагороду, він покликав відомого візантійського лікаря. Заморський гість, зайшовши до кімнати, де лежала хвора, кинув оком на широкі вікна, за якими гойдалися золотаво-жовті суцвіття кизилу, і раптом сказав, що негайно повертається на батьківщину. Здивований хан із тривогою запитав, чому важливий гість не оглянув хвору, на що той відповів: «Там, де росте кизил, лікар не потрібний. Якщо ця рослина не допомогла хворій, то її не врятує й сам Аллах». Дочка видужала завдяки чудовим властивостям кизилу. По-татарськи кизил — «шайтан-дерево».

Кизил культивують у багатьох європейських країнах, однак спеціальних плантацій його немає. У садівництві його використовують в Італії, Франції, Польщі, Чехії, Словаччині, Іспанії. Пам'ятаєте одкровення Санчо (М. Сервантес «Дон Кіхот») про те, як кизил та жолуді слугували їжею для шляхетного лицаря Дона Кіхота і його вірного зброєносця Санчо Панси?

У Болгарії — це садова рослина. За старовинним болгарським звичаєм гілочка, зрізана з кизилового дерева і прикрашена яскравими квітами та різнобарвним папером, напередодні Нового року дарує людям щастя. Звичай простий: люди — знайомі й незнайомі — при зустрічі легенько торкаються кизиловими гілочками, примовляючи: «Сурва, сурва, веселий час». І все. Цього достатньо. Сурвачка обов'язково принесе в новому році здоров'я та щастя.

Дуже люблять кизил у Грузії, Вірменії, Азербайджані. Кизилові дерева ростуть в Україні — садах Криму, західних і південних областях, але знають його також і на півночі України.

На околицях Києва — Куренівці, Корчуватому, а також на Подолі і на території Національного ботанічного саду зустрічаються 150—200-літні рослини кизилу, які досі рясно плодоносять. Яке їхнє походження? Нащадки кримських народних сортів, які були завезені сюди, або тих рослин з лісів, які колись оточували Київ? Можна впевнено говорити про інтродукцію (введення в культуру) кизилу в період становлення Русі, і, як це часто буває в історії, позитивну роль у цьому процесі зіграло духівництво, а саме — монастирі, особливо Видубицький, Межигірський, Києво-Печерський, які славилися своїми садами та були розташовані поблизу Києва на відомому дніпровському шляху «з варяг у греки».

Садами захоплювалися князі, вони вирощували їх у своїх вотчинах і біля палаців. Як свідчать духовні й договірні грамоти, при князівських палацах були садівники, із плодів і ягід тут готували різні напої та делікатеси.

Хоча також є й кизили південного походження. На початку XX сторіччя (в 1905 р.) у садибі київського художника Фотія Красицького, родича Тараса Шевченка, на Куренівці (вул. Брюсова, 20) часто гостювала Леся Українка. Садиба на околиці Києва потопала в садах. Леся Українка привезла кілька рослин кизилу з Кавказу. Історія їх посадки та вирощування зафіксована в листуванні сестер Косач. Дотепер рясно плодоносять ці кизилові рослини в Києві та у сімейному маєтку письменниці в Колодяжному на Волині.

Цвітіння кизилу. Сорт Лук'янівський.

Сорт Ніжний.

Значення, використання і лікарські властивості рослини

Плоди кизилу вживають у їжу в сирому вигляді, а також використовують для виготовлення варення, желе, мармеладу, джему, сиропів, начинок, компотів. Свіжі плоди тривалий час можна зберігати перетертими із цукром.

Високі харчові та лікарські властивості кизилу зумовлені наявністю в плодах пектинових речовин, глюкози й фруктози, що легко засвоюються, вітамінів, мінеральних солей — заліза, калію, кальцію, фосфору, магнію, які чинять сприятливий вплив на людей із захворюваннями серцево-судинної системи.

Особливе значення мають біологічно активні речовини: катехіни, антоціани, флавоноли, так звані Р-активні сполуки. Вони нормалізують проникність і еластичність стінок кровоносних судин, запобігаючи склерозу, підтримують нормальний кров'яний тиск.

З кизилом пов'язано багато цікавих легенд, звичаїв, пісень, у яких так чи інакше відображено його цілющі властивості. Ось одна з пісень-коломийок на цю тему:

Ой, деренка зелененька,
Деренко-косиця,
Ті, хто твої плоди
любить,
Мають файні лиця.
Із деренки листя нарву,
в узварі ся скупаю
Через оту дереночку
добру силу маю.

Щоб новонароджена дівчинка росла здоровою та гарною, батьки купають її у відварі з молодих пагонів кизилу, примовляючи: «Як деренка на ялу, так ти, дівко, на вроду. На здоров'я, на життя, абись була, як вона». А за шість тижнів, зазвичай на хрестини, молодій матері подають пироги із плодами кизилу на знак подяки за дочку.

Свіжі плоди корисні хворим на цукровий діабет, оскільки знижують рівень глюкози в крові, підсилюють ферментативну активність підшлункової залози, стимулюють процеси травлення, підвищують апетит.

У народній медицині Китаю кизил популярний як зміцнювальний та тонізуючий протитуберкульозний засіб, що зв'язує та виводить токсини. У тибетській медицині кору й листя цієї рослини застосовують при плевриті, лихоманці, порошок із сухих плодів — при хворобах нирок (нефрити).

Дослідженнями останніх років установлено, що плоди кизилу згубно діють на бактерії тифо-дизентерійної групи, стрептокока, туберкульозну паличку й показані при шлунково-кишкових розладах.

Вимоги до умов вирощування

Росте кизил на будь-яких грунтах — сухих, кам'янистих, вапняних, краще росте на легких, багатих живильними речовинами, дренованих грунтах. Після внесення в грунт вапняку прискорюється плодоношення.

Хоча кизил і посухостійка рослина, однак любить помірно зволожені грунти. Найкраще кизил почуває себе в незначній тіні.

На присадибних, дачних ділянках місце для посадки кизилу вибирають уздовж межі (відступаючи 3—4 м від неї), враховуючи, що рослини живуть 100—150 років і весь цей час при відповідному догляді рясно плодоносять. На родючих грунтах площа живлення рослин повинна бути 6х5 м, на бідних й без поливу — 4х5 м.

Посадкові ями копають діаметром 80—100 см і завглибшки 70—80 см. Заправляють їх родючим грунтом, змішаним з органічними й мінеральними добривами. Висаджені рослини поливають із розрахунку 25—30 л на ямку.

Після посадки пагони треба обов'язково вкоротити на 1/2—1/3, щоб збалансувати надземну й кореневу системи.

Сорти

Створення сортів, вивчення особливостей культури, способів розмноження протягом декількох десятків років проводить Національний ботанічний сад НАН України. У Державному реєстрі сортів України до 1990 р. кизилу не було. Цей пробіл заповнено роботами НБС.

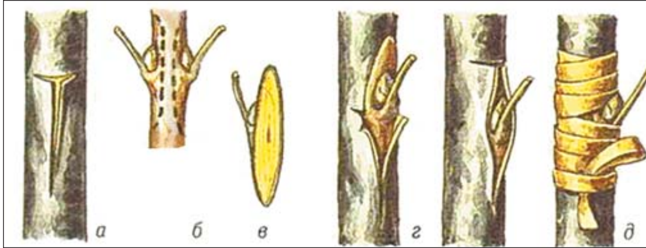
Автор із сортом Кораловий на ділянці відділу акліматизації плодових рослин Національного ботанічного саду імені М. М. Гришка НАН України.

Генофонд кизилу НБС вирізняється великою різноманітністю біологічних і господарських особливостей. Середня маса плода становить 5,0—8,0 г, максимальна їхня маса досягає 7,0—10,0 г. У найкращих сортів маса кісточки становить 7,5—10,0% від маси плода (у диких форм розмір кісточки становить 18—21% від маси плода).

Дуже оригінальні сорти з жовтими і дуже солодкими плодами, які використовуються переважно в сирому вигляді. Особливо витончені жовті плоди грушоподібної форми в сорту Ніжний. У природі рослин з жовтими плодами практично немає. Ще на початку XX ст. відомий український учений Левко Платонович Симиренко писав, що в Криму (а тут кизил був дуже розповсюджений у природі й культурі) жовтоплідний кизил зустрічається рідко.

Розмноження

Найбільш ефективний спосіб розмноження — окулірування вічком за кору в Т-подібний розріз або в приклад залежно від погодних умов. Цікаво, що до наших досліджень кизил в Україні таким способом не розмножували. Цей спосіб забезпечує отримання достатньої кількості саджанців. Приживлюваність вічок становить 85—90 %. Звичайні строки окулірування — з 25 липня до кінця серпня.

Окулірування вічком за кору в Т-подібний розріз.

У плодоносіння саджанці вступають на 2—3-й рік, тоді як сіянці — лише на 5—7-й рік.

У насіння кизилу тривалий період спокою, у природних умовах вони проростають через 20—24 місяці. Для посіву насіння стратифікують (змішують із вологим піском і витримують до посіву при температурі від 0 до +5°С). Насіння, закладене на стратифікацію одразу після вилучення його з плодів, в умовах звичайної стратифікації проростають уже через 16—17 місяців. При постійному промиванні насіння водою строк стратифікації можна скоротити до 11—12 місяців.

Перспективи культури

Кизил — цінна плодова, лікарська, декоративна рослина. Основні біологічні особливості виду: у плодоносінні немає періодичності, біологічна продуктивність у сприятливих умовах вирощування становить 25—100 кг із дерева, залежно від його віку. Рослини практично не пошкоджуються шкідниками й хворобами та не вимагають обробки отрутохімікатами. Садовий кизил не вимагає якоїсь особливої агротехніки. Сорти селекції Національного ботанічного саду є основою для створення продуктивних рентабельних фермерських і приватних кизилових садів.

Світлана КЛИМЕНКО,
доктор біол. наук, професор.
Фото з архіву автора.

Із кизилом пов'язано багато цікавих легенд, звичаїв, пісень, у яких так чи інакше відображено його цілющі властивості

Приватне акціонерне товариство "Лугцентрокуз ім. С.С. Монятовського"

(код ЄДРПОУ - 13392898, далі - Товариство) повідомляє, що Наглядовою радою Товариства на засіданні, яке відбулось 15.07.2016 року Мирошнікова Олександра Гавриловича відсторонено від виконання обов'язків Директора генерального Приватного акціонерного товариства "Лугцентрокуз ім. С.С. Монятовського", скасовано усі довіреності, видані фізичним та юридичним особам, які підписані директором генеральним Мирошніковим О.Г. на представлення інтересів ПрАТ "Лугцентрокуз ім. С.С. Монятовського" в підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності та позбавлено Мирошнікова О. Г. повноважень, передбачених Законом України "Про акціонерні товариства" і Статутом Товариства для Директора генерального Товариства.

В зв'язку з викладеним вище, оголошення опубліковане в газеті "Голос України" від 04.10.2016 року № 188(6442) просимо не приймати до уваги.

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику Українська універсальна товарна біржа

Номер лоту:	**№№219458-219484**
Коротка назва лоту:	Право вимоги за кредитним договорами фізичних осіб
Місце проведення аукціону:	*https://tp.uutb.com.ua*
Дата проведення аукціону:	16.11.2016
Час проведення аукціону:	*з 10 год. 00 хв. до 11 год. 00 хв.*
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	*http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6657-16112016-16*

ПАТ "КБ "НАДРА" повідомляє про втрату оригіналів документів на нерухоме майно - нежитлове приміщення - вбудоване приміщення аптеки №17 загальною площею 72,5 кв.м. за адресою: вул. Леніна, №31, м. Волноваха, Волноваський район, Донецької області, у зв'язку з чим вважати недійсним наступні оригінали документів:
- договір купівлі-продажу нежитлового приміщення, укладений між ТОВ "Спортивно-мисливський клуб "СОКОЛ" та ПАТ "КБ "НАДРА", та посвідченого 20 березня 2007 року державним нотаріусом Волноваської державної нотаріальної контори Гвоздем М.І. та зареєстрований в реєстрі за №2-852;
- акт приймання-передачі до договору купівлі-продажу, посвідченого 20 березня 2007 року державним нотаріусом Волноваської державної нотаріальної контори Гвоздем М.І. та зареєстрований в реєстрі за №2-852;
- витяг з державного реєстру правочинів №3712856, виданий 20.03.2007 року Волноваською державною нотаріальною конторою;
- витяг про реєстрацію права власності на нерухоме майно №14098562, виданий Волноваським бюро технічної інвентаризації 02.04.2007 року;
- технічний паспорт від 21.11.2006 року.

Втрачений паспорт Надсадної Ольги Ігорівни МЕ656428, загублений 24.09.2016 р., вважати недійсним.

Свідоцтво про право власності, видане на ім'я Петровського Володимира Миколайовича, вважати втраченим.

Втрачена залікова книжка № 125279, видана на ім'я Лук'яненко Ганни Миколаївни Київським національним економічним університетом імені Вадима Гетьмана, вважати недійсною.

Наказом Фонду державного майна України від 30.09.2016 р. № 1819 прийнято рішення про припинення державного підприємства "Київпассервіс" (ідентифікаційний код - 33348385) шляхом його перетворення у публічне акціонерне товариство. Строк для заявлення кредиторами своїх вимог 07.12.2016 р.

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику Товарна біржа "Центральна товарна біржа"

Номер лоту:	**№№ 219538-219548**
Коротка назва лоту:	Право вимоги за кредитним договорами фізичних осіб
Місце проведення аукціону:	*https://ctb.dp.ua/*
Дата проведення аукціону:	31.10.2016
Час проведення аукціону:	*З 10:00 до 12:00год.*
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	*http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6670-31103*

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "СТАТУС ЕКСПЕРТ"

Номер лоту:	**№№ 218421-218425**
Коротка назва лоту:	Право вимоги за кредитним договорами фізичних осіб
Місце проведення аукціону:	*https://torgi.status-expert.com.ua*
Дата проведення аукціону:	27.10.2016
Час проведення аукціону:	з 10 год. 00 хв. до 12 год. 00 хв.
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	*http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6636-27101*

Оголошення
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "ПРАЙМ-БАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УКГ МОНІТОРИНГ" (скорочене офіційне найменування - ТОВ "АУКЦІОН.ЮА")

Номер лоту:	7135
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	№№ 1/КБ; 971/1180-1; 970/1183-1; 969/1179-1; 967/1182-1; 145/1376-1; 1452/1229-1; 1451/1380-1; 1543/1995-1
Місце проведення аукціону:	www.aukzion.com.ua
Дата проведення аукціону:	14.11.2016
Час проведення аукціону:	С 11:00 до 12:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/34-praym-bank/6647-1411

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "КБ "ПІВДЕНКОМБАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВАРНОЇ БІРЖІ "КИЇВСЬКА АГРОПРОМИСЛОВА БІРЖА"

Номер лоту:	№ 219534
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами юридичних осіб
Місце проведення аукціону:	*https://kapb.in.ua*
Дата проведення аукціону:	17.11.2016
Час проведення аукціону:	з 10 год. 00 хв. до 12 год. 00 хв. за Київським часом
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/49-pivdenkombank/6667-17112016

ОГОЛОШЕННЯ
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів (ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК") на електронному торговельному майданчику УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА БІРЖА

Номер лоту:	1-24
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Основні засоби (банкомати, сейфи, сервера,тощо, усього 24 лоти)
Місце проведення аукціону:	https://uub.com.ua
Дата проведення аукціону:	14.11.2016 р.
Час проведення аукціону:	**з 10:00**
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/93-ukrbiznesbank/6652-14112016

ОГОЛОШЕННЯ
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами юридичних осіб **ПАТ "БАНК ФОРУМ"** на електронному торгівельному майданчику **Українська універсальна біржа**

Номери лотів:	*№ 1*
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	*Право вимоги за кредитними договорами, юридичних осіб.*
Місце проведення аукціону:	*http://www.uub.com.ua*
Дата проведення аукціону:	*31.10.2016 р.*
Час проведення аукціону:	*о 10:00*
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	*http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6666-31101*

ОГОЛОШЕННЯ
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами фізичних осіб **ПАТ "БАНК ФОРУМ"** на електронному торгівельному майданчику **ТОВАРНОЇ БІРЖІ "ПЕРША УНІВЕРСАЛЬНА БІРЖА "УКРАЇНА":**
https://torgi.birga-ukraine.com.ua

Номери лотів:	№№ 218330-218366
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними за фізичними особами та договорами виконання зобов'язань
Місце проведення аукціону:	https://torgi.birga-ukraine.com.ua
Дата проведення аукціону:	26.10.2016
Час проведення аукціону:	з 11-00 до 13-00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6646

ОГОЛОШЕННЯ
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами фізичних осіб **ПАТ "БАНК ФОРУМ"** на електронному торгівельному майданчику **Першої української міжрегіональної товарної біржі**

Номери лотів:	1062-1077
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними за фізичними особами та договорами виконання зобов'язань
Місце проведення аукціону:	електронний майданчик Першої української міжрегіональної товарної біржі https://www.pumtb.com.ua
Дата проведення аукціону:	18.10.2016
Час проведення аукціону:	з 14 год. 00 хв. до 16 год. 00 хв.
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6463-18102016

ОГОЛОШЕННЯ
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "УНІКОМБАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УКГ МОНІТОРИНГ" (скорочене офіційне найменування - ТОВ "АУКЦІОН.ЮА")

Номер лоту:	№ 7123
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	№ КЛ-4/2014 від 13.01.2014
Місце проведення аукціону:	*https://www.aukzion.com.ua.*
Дата проведення аукціону:	11.11.2016 року
Час проведення аукціону:	з 10:00 до 12:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	*http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/149-pat-unikombank/6641-11112016-11*

ОГОЛОШЕННЯ
про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УКГ МОНІТОРИНГ" (скорочене офіційне найменування - ТОВ "АУКЦІОН.ЮА")

Номер лоту:	№№ 7126 - 7129
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	№ А83; № 191/ф; № Р358/Ф; № КСПДФ/1013759.1
Місце проведення аукціону:	*https://www.aukzion.com.ua.*
Дата проведення аукціону:	14.11.2016 р.
Час проведення аукціону:	З 11:00 до 12:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	*http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/93-ukrbiznesbank/6616-14112016-1*

Сьогодні в Україні пройдуть дощі. Вітер південно-східний 7—12 м/с. Температура вночі — 3—7 градусів вище нуля, на півдні — 9—11 з позначкою плюс. Удень 6—10 тепла, у південних областях стовпчик термометра підніметься до 14—17 градусів вище нуля.

ЦЬОГО ДНЯ, 12 ЖОВТНЯ

■ **1894.** Пішов з життя Володимир Бец — видатний український анатом і гістолог, педагог, громадський діяч, професор, член багатьох наукових товариств. ■ **1937.** Народився Степан Хмара — український політик, правозахисник, політв'язень радянських концтаборів, народний депутат України I, II та IV скликань. Герой України (2006). ■ **1962.** У Нью-Йорку розпочав роботу VIII конгрес Українського конгресового комітету Америки. ■ **1989.** У Києві відбулося відкриття нового комплексу Центральної наукової бібліотеки Академії наук УРСР. ■ **2000.** Схвалено концепцію ранньої соціальної реабілітації дітей-інвалідів.

ДУМКИ ВГОЛОС

Що таке патріотизм

Ще в минулому тисячолітті в одному з польських містечок у розмові поляк запитав мене: «То пан із Росії?». Кажу: «Ні. Я з України!». А він: «То все одно...». Я парирував, що не називаю пана французом. На що той схвильовано, вдаривши себе кулаком у груди, вигукнув: «Я є поляк!».

Та чи багато із нас можуть вигукнути на повні груди з такою ж гордістю: «Я — українець!» — та дати відсіч тому, хто посягатиме на нашу державу, народ, історію, мову, культуру, традиції?..

Патріотами, як і святими, не народжуються. Молоко матері, її добрі та теплі обійми, ласкава та ніжна усмішка з першої миті формують майбутню людину. Будьмо патріотами насправді, не на словах.

Озирнімось довкола, що корисного ми можемо зробити у своєму дворі, місті чи селищі. Кому і чим можемо допомогти. Потрібно працювати у поті чола, а не глумитися над землею, хліб якої їмо. Потрібно навчитися з гідністю представляти у світі свою державу, свій народ.

Мене неймовірно обурюють виступи деяких гумористів щодо нашої неньки. Бо можна з гумором оцінювати діяльність нечесних посадовців. Але! Коли гумор коректний, коли це жарт без образи. Гумор має навчати і спонукати до добрих вчинків.

Будьмо справжніми патріотами України! Тоді вона, незборима ненька, відгукнеться своїми ласками та турботами. Бо держава, як і все живе, потребує нашої любові, поваги і захисту. Ми, як громадяни, повинні повсюдно дбати про її авторитет, силу, безпеку, добробут. Як наші паралімпійці в Ріо-де-Жанейро! Як хлопці на передовій, які захищають і вдень, і вночі! Вони точно знають, що таке патріотизм.

Левко ГАЛИЦЬКИЙ.

Нову країну із піснями будувати

Завдяки випускнику Харківського музучилища Євгенію Мануйлову в 1964 році наше шахтарське місто заспівало українською. Та так, що під час концертів і дах зносило від аплодисментів. Капела ставала дедалі популярнішою. Багато людей, відклавши справи, відвідували репетиції й концерти талановитого юнака. А директор шахти «Новодружеська» запросив Мануйлова створити хор у себе в колективі. Мовляв, нехай співають, репетирують, це настрій піднімає, духовно збагачує, надихає. Дивись, і травматизм знизиться. І знизився!

Згодом за шахтарями заспівали пасажирське АТП, лікарня Титова, гірничий технікум, ПТУ №94, геологорозвідка... Загальна кількість капели — 700 осіб, що не помістилися б на жодній сцені! Тому за право співати в основному складі змагалися кращі голоси.

Запеклі слова самі рвуться з серця. Люди добрі! Тоді пісня допомагала жити. Чому зараз не співаємо? Нову Україну треба із піснями будувати!

Тетяна СІЛЬВАНОВИЧ.

Лисичанськ
Луганської області.

Дві полячки впізнали в майстрині свою маму-українку

ІСТОРІЯ З КОНВЕРТА

Міжнародний Ягелонський ярмарок у польському Любліні дивує не тільки витворами мистецтва, а й унікальними долями та неймовірними зустрічами. Підтвердженням цього — участь у ярмарку майстрів з українського міста Радивилова, що на Рівненщині.

Вони представляли Центр дослідження і відродження Волині під керівництвом Володимира Дзьобака, знайомили тамтешнє населення з перлинами витонченого ткацького мистецтва. А саме — із волинським серпанком, який вважається найвищим пілотажем у ткацтві. Ця легка напівпрозора тканина у давні часи була мрією українських дівчат. Технологію виготовлення загублено в часі, проте після тривалих досліджень у Радивилові її знову відродили і вона продовжує приємно дивувати не тільки Україну, а й відвідувачів ярмарку.

Неочікуваною і трепетною стала історія представлення книги «Історико-етнографічний атлас», що увібрала у себе калейдоскоп традиційного одягу Полісся — від давнини до сьогодення.

— Цією книгою, — розповідає учасниця ярмарку, радивилівчанка Людмила Хороновська, — змістовною і гарно ілюстрованою, цікавилося багато люду. Зокрема, й дві літні жіночки **(на знімку).** Як з'ясувалося, це були рідні сестри, які народилися в Україні, але вже кілька десятиліть мешкають у Польщі. Вони уважно гортали атлас. І раптом почали вражено гомоніти і плакати. Було видно, що їхньому здивуванню немає меж. З'ясувалося, що вони впізнали жінку на одній зі сторінок книги. Звали майстриню Палажка Степанець. Вона з Житомирської області, із села Покровське Олевського району. Одне слово, героїня публікації — це мати польських українок, що завітали на ярмарок. Вони з мамою до останніх днів її життя підтримували міцний зв'язок. Мають багато речей, створених її руками, низку фотографій, а от тих, опублікованих в «Історико-етнографічному атласі», у них не залишилося. Тепер завдяки такій несподіваній зустрічі стало більше і маминих світлин, і, звичайно, світлої пам'яті про неї — як про талановиту українку, яка примножувала народні традиції і заново відкрилася рідним дітям.

Євген ЦИМБАЛЮК,
краєзнавець.

Млинів Рівненської області.

Фото надане Людмилою ХОРОНОВСЬКОЮ.

ПОЕТИЧНИМ РЯДКОМ

Полинули у височінь...

Сьогодні помолюсь за тих,
Хто у бою уже загинув.
Всіх приєднаю до святих —
Святі вмирають за Вкраїну.

Я з болем оспіваю їх.
Як не уславити героїв,
Улюблених братів моїх,
Що мужньо враз взялись
за зброю,

Щоб землю нашу
захистить,
Гніздо родинне, вишиванку
І неба рідного блакить —
Все дороге та миле змалку.

Чому до нас цей змій поліз,
Чому ця нечисть нападає?
Я стримати не можу сліз,
Коли про подвиг їх згадаю.

Сльозинки котяться рясні,
В душі — і гордість,
і жалоба.
Про них відомі є пісні,
Моя посвята —
перша спроба.

Таких вродливих молодих
Своїх жінок не докохали
І любих янголят малих
По-батьківськи
не доласкали.

Від земляків низький уклін!
Небесна Сотня, ви, кохані,
Від ворогів звели заслін.
Земля і честь —
недоторканні!

Тетяна КОМЛІК.

Київ.

ФОТО З КОНВЕРТА

— А тепер я зроблю хід конем!

Фото Андрія НЕСТЕРОВА.

Київ.

Багато сонця — багато цукру

ЮВІЛЕЙНИЙ СЕЗОН

У нас радісна подія — триває ювілейний 10-й сезон роботи Гайсинського цукрового заводу (у складі ТОВ «Продовольча компанія «Зоря Поділля»).

Пуск заводу дав можливість сімейні бюджети не лише 500 заводчанам, а й механізаторам, водіям, різноробочим. Цукровари працюють цілодобово — у чотири зміни.

Цьогоріч, як кажуть фахівці, багато сонця — багато цукру. Тож у середньому з початку збирання буряків вміст цукру становить 18 відсотків.

Під час бесіди директор заводу Андрій Раєнок зазначив, що новий цукор не має бути дорожчий за минулорічний.

Загалом за сезон цукровари планують переробити понад 800 тис. тонн буряку і зварити більш як 100 тис. тонн цукру, який не тільки реалізовуватимуть в Україні, а й експортуватимуть до Ізраїлю, Сингапуру, Швейцарії, Шрі-Ланки.

Марія КОВТУН.

Гайсин
Вінницької
області.

Фото автора.

Листи читали Оксана КАЛУГІНА і Тетяна ПЕТРЕНКО

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Олена ЛОХМАТОВА.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 50211

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua

